

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENEK

S fedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 2 D, 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vsrčica po 10 Din
p. Pri večjem o
naročilu popusti
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Koprarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nevrnjeni
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Koprarjevi ul. št. 6. Cerkveni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.347
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Naš dnevnik

Tisk je velesila. Dnevno časopisje pride v roke vsakogar, in to uro jih je veliko, ki bi rajši pustili svoj zajutrek, kakor da bi se odrekli čitanju svojega lista.

Narod črpa iz časopisja politično orientacijo, dobiva gospodarski in socialni koncept, da, časniki mu nudijo moralno merilo za vse, kar se v njem in okrog njega dogaja. Ljudje največkrat slepo slede tisku. Osvoje si njegove smernice. Slede njegovim nasvetom. Podležajo čudežni sugestiji njegovih oglasov in se celo dajo hipnotizirati od njegovih finančnih domnevanj. Dnevni časnik, ki je nabit na vseh oglih, ki se nudi mimogrede v roke pasantom, ki je razkričan po vseh ulicah, je postal dejanski vzgojitelj ljudskih mas. V ranem jutru seže po njem delavec, da zve novice, hlastne po njem mladina, da prebere zanimiv listek, si ga da servirati bankir, da vidi, kako mu stoji akcije in se pulijo zanj postopajo, da se naslanjajo na skandalih, ki jih delajo tudi drugi. Če ste še tako zgoden gost v kaki družini, vendar je stopil pred vami že dnevnik v hišo, pa naj bo v revno podstrešno sobo delavca, v uradniško pisarno ali pa v razkošno stanovanje bogatina.

Časopis je danes vse. Najboljše propagandno sredstvo je, ker je najlažje, najhitreje in najcenejše. Publika se trajno ne more upirati duševnemu pritisku, ki ga nanjo izvaja časopisje; polagoma, kaplja za kapljo pronica ideje iz časnika v možgane čitatelja, ki si jih asimilira nezavedno in se jih oklepa tem bolj, ker je uverjen, da jih je on sam spočel v svoji duši. Časopisje nas zaslužni in nam pri tem sugerira vero, da nas je osvobodilo. V tem se jasno vidi velikanska sila tiska.

>Ni treba, da imamo denar, niti ne, da imamo čast in dobro ime. Dovolj je, da imamo močno časopisje, pa bomo imeli tudi denar in čast in ugled v javnosti. To je izrek znanega propagandista Crémieuxa, ki je spodbujal francoske katoličane k delu za dobro časopisje. In je mnogo resnice v teh besedah. V čigavih rokah je svetovni kapital? V judovskih. Vsi veliki časnikarski trusti v Ameriki, Angliji, Nemčiji in zlasti v Franciji so pravtako v judovskih rokah, ker judje se zavedajo, da je časopis najboljšo sredstvo priti do gospodarstva in denarja.

V sodobnem modernem časopisju opazujemo nekaj, kar se zelo opaženo in hitro presaja tudi na naša tla. Pred še ne dolгим časom je vsak list zastopal neko izrazito kulturno smer, ki jo je skušal s propagando uveljaviti med čitateljstvom. Danes je to drugače. Danes moderen list prikrija barvo, kar le more in je njegov ideal, čim spretneje zakriti svoje moralne in socialne tendence, zato, da more prodreti v vse kroge in najti dostop v vsako družino. Program in cilji ostanejo isti, le da so sredstva in oblika, v kateri se podaja, bolj izbrana in rafinirana. To so listi, ki spretno slede instinktom mase, manj v skrbi za ideje, kot za interes, manj brižni za vzgojo, kot zabavo v vedni skrbi, da ugajajo vsem v vsem. Kakor kurtizana so, ki hoče ugajati in sice rugajati množici. V strahu, da jih publika ne odslovi, se laskajo njenim slastem in strastem, malo v skrbi, kako je to v skladu z razumom in vestjo.

Naloga dobrega časopisja, ki mu je poštenost in zdravje naroda pri srcu, je baš radi tega tako težavna. Ono ne more vsemu pritrditi, ne more in ne sme vsega odobravati. Ono mora pokazati barvo, ker se tudi Kristus ni skrival, ko je oznanjal evangelij. Pred nedavnim časom je pisec teh vrstic govoril z nekim javnim delavcem. »Vaš list je dober, pravi, lahko rečem da izvrsten. Toda, nekaj ne znate: Pisati za mase. Glejte, izvrši se kak umor, ali sicer pikanten škandalček. Vi prinesete o tem pet vrstic, drugi dve koloni. In to ljudje berejo.«

To je res. Za gotovo plast ljudi bi se moral list urejevati drugače. Skandale bi morali kar moč v podrobno secirati, popisovati na dolgo umore in pikantne zločine, pa naj bodo že resnični ali ne, kar bo imelo za posledico, da bo publika za več dni kar bolna od radovednosti. Pod rubriko, kjer se podajajo razne zanimivosti, bi se morali razpisati ob dogodkih dražljive vsebine, kar posebno privlači mladino in ženslvo. Toda s tem se v domišljiji zlasti mladine že tudi pripravi dispozicija, da poizkusi tudi sama kaj podobnega, o čemer je brala s tolikšno naslodo. Dušeslovci pravijo, da zadostuje, da se človek vzdri gotovih stvari, ako si jih v domišljiji predstavlja kot brezčasne in podle. Ako pa časopisje poveljuje ali opravičuje ali je indiferentno napram dogodkom, ki so nemoralni, vodi indirektno čitateljstvo na isto pot.

Zopet enkrat smo poudarili važnost časopisja zato, da se vsi, ki so dobre volje in jim je skrb za poštenje naroda pri srcu, zavzemajo za dobre liste. Vsak čitatelj našega lista naj postane njegov propagandist! Dobre ideje se danes najlažje in najuspešneje širijo po časopisju. Večkrat se sliši beseda, da bi sveti Pavel, ki je bil najnvetnejši širitelj in orga-

Podrobnosti o banskih svetih

Belgrad, 9. nov. (Tel. »Slov.«) Z zakonom o banški upravi se ustanovljajo tudi banški sveti, ki se bodo sestavljali na predlog banov in po odobrenju notranjega ministra. Mišljeni so kot posvetovalni organi. Sestajali se bodo, kakor doznavamo, dvakrat ali trikrat na leto. Vsakokratno zborovanje bo trajalo približno

en mesec. Njihova glavna naloga bo sestaviti banški proračun.

Člani banskega sveta bodo istotako kakor bivši oblastni poslanci prejemali dnevnice, ki se bodo določile za vsa država enotno. Zasedanje banskih svetov bo enkrat jeseni, enkrat spomladi.

Razporeditev upravnega uradništva

Belgrad, 9. nov. (Tel. Slov.) V notranjem ministrstvu je bila te dni dovršena razporeditev uradništva notranje stroke. Ukaz o razvrstitvi je bil že izročen predsedniku vlade, ki ga bo tekom današnjega dne ali jutri predložil dvoru v podpis.

Kar se tiče zasedb mest strokovnega značaja, se bo počakalo na predlog banov. Vendar je pa tudi v tem oziru izgotovljenih mnogo obširnih list. V prvi vrsti prihajajo v smislu zakona o banški upravi v poštev državni uradniki. Tako se med državnimi uradniki imenujejo različna imena.

Socialno ministrstvo bo imenovalo za na-

čelnike zdravstvenih oddelkov povečini samo zdravnike. V dravski banovini prihaja v poštev dr. Majer.

Kar se tiče oddelka za trgovino in industrijo dravske banovine, se imenujeta kot kandidata dr. Marn in dr. Ratej.

Kar se tiče oddelka za kmetijstvo, je v kmetijskem ministrstvu predlagan ing. Zidanšek. V notranji upravi se imenujeta imeni dr. Ferjančiča in dr. Stareta. V tehničnem oddelku bo kot načelnik najbrže dr. Krajc. Vendar pa je razvrstitev šefov strokovnih oddelkov trenutno še odprto vprašanje. V kolikor ne prihaja v poštev notranja uprava, se čaka na predlog banov.

Sijajen sprejem Hrvat. kmetov v Belgradu

Belgrad, 9. nov. AA. Danes ob 10 dopoldne je prispelo v Belgrad s posebnim brzovlakom 350 kmetov iz Hrvaškega Zagorja z dvema pevskima društvoma »Grozdom« in »Petrom Zrinski«. Sprejem na postaji je bil nenavadno prisrčen. Ko je vlak privozil v postajo, je vojaška godba zasvirala državno himno. Za številne in prisrčne pozdrave se je zahvalil Gjuro Ljubić, kmet iz Novega Grada. Med drugim je dejal: Odšli smo v Belgrad s prepričanjem, da bomo našli tu odkrite duše in ker enim in drugim polje po žilah ista bratska kri in ista zavest solidarnosti. Veliko delo osvoboditve, ki ga je začel že blagopolokojni kralj Peter Osvoboditelj, je nadaljeval sedanji naš kralj Aleksander, ki je najplemenitejši in najboljši vladar naše dobe. Z navdušenimi klici »Živel kralj Aleksander I.! Zivela kraljevina Jugoslavija!« so pozdravili navzoči njegov govor.

V sprevedu so odkorakali nato hrvatski kmetje v mesto in živahno klicali kralju, ko so šli mimo dvora. Pred hišo belgrajske občine jih je pozdravil podpredsednik občine dr. M. Stojadinović z daljšim nagovo-

rom. Sporočil jim je pozdrave prestolice, ki je bila vedno zvesta edinstvu. To obstoji v enotnih in skupnih stremeljenjih. Nato je govoril o 6. januarju, ki je po zaslugi državniške bistrovidnosti našega kralja otvoril novo dobo. Sedaj se pričena nova doba, ko bomo iskali vsi samo to, kar nas spaja. Nobena stvar nas ne more več razdružiti.

V imenu hrvatskih kmetov se je zahvalil kmet Belošević iz Hrastine. V kmetški hiši Hrvatskega Zagorja se je rodila misel obiska Belgrada. V znak prijateljstva, ljubezni in sloge med brati smo prišli in najiskrenejšje se zahvaljujemo za iskren sprejem. Pa drugače tudi ne more brat sprejeti brata! Zivahno so vsi pozdravili hrvatski govor z viharimi klici: Ziveli hrvatski kmetovalci!

Hrvatski kmetovalci so nato odšli na Kallimegdan, kjer so poslušali radio in se nagledali mogočne panorame, brezmejne sremeske ravnine in veličastnega zlitja Save in Dunava pod jugoslovansko prestolnico. Opoldne so se udeležili kosila, ki ga jim je priredila belgrajska občina v Kazini.

Mironescu o aktualnih problemih zunanje politike

Bukarešta, 9. nov. (AA.) Časnikarski sindikat v Bukarešti bo priredil niz predavanj o zunanji politiki. Prvi je snoči predaval rumunski minister zunanjih del Mironescu. Njegov predavanje je bila jasna in nedvoumna izpoved miroljubnosti rumunske zunanje politike. Predavatelj je uvodoma naglašal, da je potrebno seznanjati z vprašanji zunanje politike najširše narodne sloje, kajti vprašanje miru je sedaj tudi problem organizacije. Društvo narodov v Ženevi gre zasluga, da je razpovedo ogromno organizacijo miru, ki objame kmalu ves svet. Nekoč so pacifisti govorili in pozivali neznane sile k intervencijam proti vojniam. Društvo narodov pa je prešlo k dejanjem ter pozvalo narode k razorožitvi. Društvo narodov si prizadeva povezati posamezne države in narode med seboj in jih združevati s protivoinimi pogodbenimi pakti. Vprašanje razorožitve ima svoje težave v tem, ker mnoge države niso članice Društva narodov in je za-

tegadelj nemogoče kontrolirati njihovo oborožitev.

Zatem je Mironescu govoril o rovarjih proti miru. Neke države bi hotele izzvati mednarodne neredne z gorjenjem o potrebi mirne in prostovoljne izpremembe mirovnihih pogodb, češ da so krivične. Jasno je, da je treba pridobiti za izpremembo mirovnihih pogodb vse zainteresirane narode in države. Rumunija ne bo nikoli pristala na izpremembo mirovnihih pogodb. Dejstvo je, da so revizionisti tudi proti razorožitvi.

Glede vprašanja razorožitve je bil govornik mnenja, da je treba ženevsko konvencijo izpopolniti z rešitvijo tehle vprašanj: 1. postopno omejevanje oborožitve; 2. duhovna razorožitev in 3. materialna razorožitev.

Mironescu je posvetil del svojih izjavanj o zunanji politiki Romunije Briandovi misli o konfederaciji evropskih držav. Govornik smatra, da je ideja odlična, da pa potrebuje dolgo časa za ustvaritev in smotrene priprave. Ustvaritev te ideje bo šla preko raznih etap. Prvo stopnjo bi mogle tvoriti neke vrste gospodarske unije posameznih skupin držav. Posebno stopnjo bi moralo tvoriti prizadevanje, da se med temi gospodarskimi unijami sklenejo še širši gospodarski savezi. Končna etapa bi bila v prepletanju teh državnih in gospodarskih skupin s skupnimi političnimi pogodbami.

Velika vloga v tem pokretu pripada časopisju, ki mora smotreno propagirati koristi in interese evropske konfederacije. Bodočnost Evrope in sveta je v miru in zblizevanju narodov, ki se naj končno zavedo, da zahtevajo njih skladnost najvišji interesi civilizacije.

Vinarskim zadrugam je kmetijsko ministrstvo obljubilo večje subvencije pod pogojem, da pri svojih zadrugarjih vzbujajo smisel za racionalno gospodarjenje z vinom.

Atera italijan. atašeja

Belgrad, 9. novembra. AA. Predsnočni ob 2 zjutraj sta se v nekem nočnem lokalu sporekla italijanski zrakoplovni ataše Cassone in neki gost. G. Cassone je udaril z roko tega gosta zaradi nekih besedi, ki mu jih je zabrusil, nakar je le-ta odvrnil z udarcem pesti. Policija je takoj po tem dogodku podvzela korake in krivca kaznovala. — Tukajšnji italijanski poslanik je dožudek priobčil ministrstvu zunanjih zadev, ki je takoj ukrenilo vse potrebno, da se stvar razčisti.

Odlično stanje naših žrebčarn

Belgrad, 9. nov. (Tel. »Slov.«) Naš častni konzul v Frankfurtu, g. Oppenheimer, ki je znan kot dober poznavalec žrebčaren, je v zadnjih dneh kot gost naše vlade pregledal nekatere žrebčarne v naši državi. Izrazil se je o njih nadvse pohvalno. Naglasil je, da ni zlepa druge države, ki bi bila tako ugodna kot je naša za gojitev konj angleške pasme. Gospod konzul je podčrtaval predvsem odlično kakovost naših detelišč, ki so potrebna za vzgojo omenjene pasme. G. Oppenheimer je mnenja, da se bo s sistematičnim delom lahko pri nas vzgojila najboljša vrsta angleške konjske pasme.

70-letnica mostarskega škola

Mostar, 9. nov. (Tel. »Slov.«) 10. t. m. slavi 70 letnico svojega rojstva mostarski škof oče Alojzij Mišić. Rojen je bil 1859. leta. Bil je dolgo časa provincialni frančiškanskega reda v Bosni. Leta 1912. je bil imenovan za mostarskega škofa. Za časa njegovega skofovanja se je katoliška akcija v Hercegovini močno ojačila. Posebno so razne katoliške organizacije uspeh njegovega prizadevanja.

Dva nova dnevnika

Novi Sad, 9. nov. (Tel. »Slov.«) 23. t. m. izide v Subotici nov list »Dnevnik«, 1. decembra pa v Novem Sadu »Otaždzina«. Prvi bo izhajal zjutraj, drugi pa zvečer. Oba lista bosta izhajala najprej na osemih straneh. Njihov namen je, dvigniti nacionalno zavest med našim narodom.

Bomba eksplodirala

Novi Sad, 9. nov. (Tel. »Slov.«) Včeraj je v vasi Vranjevo v Banatu eksplodirala bomba, ki je ležala v zemlji še izza časa vojne. Pri tem sta se smrtno ponesrečila Veronika in njen brat Aleksander Grafner. Štirinajstletna Veronika je našla na polju bombo ter jo prinesla domov. Ko jo je mati opozorila, da je stvar opasna, je dekle spustilo bombo na tla, nakar je eksplodirala.

Belgrajske vesti

9. novembra.

Prometni minister je podpisal akt, s katerim se znižajo prevozne tarife za koruzo, ki se izvažva v Italijo, in sicer od 25 do 5 odstotkov. Nadalje se v prometnem ministrstvu proučujejo železniške tarife za prevoz koruze tudi v druge države, izvzemši Madjarsko.

Ukaz o upokojitvi, ki obsega precejšnje število prometnega uradništva tudi iz Slovenije, je danes podpisal prometni minister.

Načrt zakona o povzdigi živinoreje je bil danes izročen predsedniku vlade v odobritev.

Belgrad, 9. nov. AA. Nemški poslanik na našem dvoru dr. Köster je včeraj odpotoval v Berlin, kjer ostane nekaj tednov.

Od naših državljanov v Rimu, ki se nahajajo tam službeno ali neslužbeno, prihajajo priporočbe, da v Italiji ni mogoče dobiti jugoslovanskega časopisa. Tudi, če ga cenzura pusti preko meje, je dostavitev potom pismonoš popolnoma izključena.

Vesti iz Hrvatske

Zagreb, 9. nov. (Tel. »Slov.«) Na inicijativo hrvatskega katoliškega akademskega društva »Domagoj« predava danes zvečer g. Doktorič o našem narodu v Italiji. Predavanja se bodo udeležili tudi člani drugih katoliških društev, med njimi tudi slov. akad. društvo »Danica« in »Dijaški Orel«.

Osijek, 9. nov. (Tel. »Slov.«) Tukaj se je ustanovil nov denarni zavod »Erdevička štedionica d. d.« Osnovni kapital znaša 300.000 dinarjev. Vloženo pa je bilo v banko okrog 3 milj. Din v gotovini.

Dunajska vremenska napoved. — Milo vreme z različno oblačnostjo, ki bo posebno v nižavah precejšnja, na gorah pa bo jasno vreme.

Zaupnica Tardieu-evi vladi

Po sijajnih govorih Brianda in Tardieu-a je izrekel parlament s 327 proti 256 glasovi vladi zaupnico

Pariz, 9. nov. (Tel. »Slov.«) Francoska parlamentarna zbornica je po rekordni seji od treh popoldne do 5 zjutraj izrekla Tardieu-evemu kabinetu zaupnico s 327 proti 253 glasovom, torej z večino 79 glasov. Seja zbornice je bila potem odgodena na torek. Zaupnica je bila glasovana na podlagi

resolucije,

ki jo je predlagala Loucheur-jeva skupina in ki se glasi: »Zbornica izreka ministrstvu po vladni izjavi svoje zaupanje v prepričanju, da izjava varuje načela republike, da omogoča industrijsko in kmetijsko prosperiteto države ter da varuje uveljavljen mir in zблиžanje med narodi. Zbornica odklanja vsaki amandement k tej izjavi in preha na dnevni red.«

Pred tem pa je drugi govoril ministerski predsednik Tardieu in naglašal, da je njegov kabinet enoten, nakar je razpravljal o problemu izpraznitve Porenja in mobilizacije nemškega dolga. Zagotavljal je, da navzlic vsem drugačnim vestem še vedno ni bilo izdano naročilo za izpraznitev tretjega pasu. Premaknile so se samo nekatere čete v interesu boljše službe. Izpraznitev tretjega pasu je in ostane podrejena ratifikaciji in uveljavljanju Youngovega načrta. Da se more Youngov načrt uresničiti, mora najprej stopiti v življenje mednarodna reparacijska banka in Nemčija mora prej izročiti temu zavodu prvi obrok svojih obveznosti. Šele potem bo komercializacija reparacijskega dolga končana in izpraznitev Porenja se lahko začne. — Datum 30. junija za izvršitev izpraznitve se je v začetku določil v načelu, potrebni pa so pridržki, posebno glede ratifikacije.

Nato je Tardieu ulemeljeval sestavo svoje vlade in obžaloval, da so radikali odklonili vstop v kabinet. Svaril je poslansko zbornico pred novo vladno krizo. Če bo lesica podpirala kabinet, bo obnem s tem podpirala tudi politiko Brianda, če pa bo desnica glasovala proti Briandu, odpira s tem samo pot nov krizi.

Po Tardieu-ovem govoru je izjavil Paul Reynaud, da so zunanje-politična nesporazumljenja po Briandovem govoru pojasnjena in da bo republikanska demokratska unija glasovala tudi za notranjo politiko Tardieu-a.

Levi republikanec Puech je izrazil željo, da se politični boj umakne zedinjenju vseh republikancev. Franklin Bouillon je izjavil, da je zadovoljen z izjavami vlade o saarskem vprašanju in izpraznitvi Porenja, da pa sicer ostane pri svojih prvotnih trditvah glede vzemirliivega postopanja nemške reakcije.

Predsednik zbornice je nato prečital načrte resolucij Leona Bluma za socialiste, Daladiera za radikalne socialiste in Thomsona za leve radikale. Tardieu se je izjavil za Thom-

sonovo resolucijo in zahteval potem zaupnico. Pred glasovanjem je predlagal socialist Ury, da se resoluciji, o kateri se bo glasovalo, pristavi dodatek, s katerim poslanska zbornica nalaga ministru, da odločno brani laično šolsko zakonodajo republike. Nato je Tardieu ponovno zahteval zaupnico za zahtevo, da se odberi besedilo, da vlada odklanja vsak amandement k tej izjavi. Ta del glasovanja je podal za vladno večino 327 glasov proti 256 glasovom. Drugo glasovanje o celotnem besedilu resolucije je imelo rezultat 332 proti 253 glasovom. Seja je bila nato prekinjena.

Ataka desničarjev.

Seja se je začela z novo atako desničarskega poslanca de Hauta proti mirovni politiki Brianda. Radikalu Francois Albertu je bila Tardieu-eva izjava o zunanjih politiki preboječa. Zdi se, kakor da se Tardieu hoče izogniti temu, da bi ga videli v preveliki bližini Brianda. Tardieu je pri tem zaklical: »In vendar ste vi in vaša stranka 22. oktobra glasovali proti Briandu.« Albert je odgovoril, da bodo radikali tudi danes glasovali proti kabinetu. Med Briandom in njegovimi tovariši je preveliko nasprotno. Treba je pomisliti, da je novi minister za javna dela Pernot s svojimi 60 somišljeniki svoječasno odklonil locarnsko pogodbo. Kolikor je tudi Briand govoril lepo in prepričevalno, se vendar nahaja v preveč reakcionarni družbi in nikakor ni govovo, ali se bo nasproti tej družbi mogel uveljaviti. Potem sta govorila še republikanski socialist Breton in zopet Tardieu.

Zmaga vlade.

Da je vlada dosegla zmago, je nedvomno, moralna zmaga pa pripada Briandu. Brezprimerno demonstrativno odobravanje zbornice Briandovi locarnski politiki, je vplivalo tako močno, da se mu ni mogel odtegniti niti centrum niti del desnega krila. To je tem značilnejše, ker se je zgodilo v trenutku, ko se v obeh državah tostran in onstran Rena pripravljala reakcija in protiofenziva.

Komentarji listov.

Od desničarskih listov izjavlja »Echo de Paris«, da Briand še nikdar ni imel sijajnejšega in oratorično dovršenjšega govora, kar pa se tiče vsebine, pa Briand ni popustil v nobeni točki svojega programa. Radikalna socialistična »Republique« izjavlja, da mora levica obžalovati, da se Briand ni podrobneje izrazil o vprašanju bivše in bodoče vladne konference in o pooblastilnih reparacijske banke, zadovoljna pa je, da je Briand ostal zvesti svoji mednarodni politiki od 1. 1921. dalje. Ni se pustil vleči po svoji lastni večini.

Italija za odpravo podmornic

London, 9. nov. (Tel. »Slov.«) Poročevalec »Chicago Tribune« poroča, da je Mussolini pred nekaterimi dnevi v nekem razgovoru informiral angleškega poslanika o razgovorih med Italijo in Francijo in mu izjavil, da je Italija sklenila, podpirati zahtevo Anglije in Amerike glede popolne odprave pod-

mornic. Glede protiuslug, objavljenih za to Mussoliniju, se čuje samo to, da se mu je obljubila finančna podpora veselih pri skorajšnjih izdajah italijanskih posojil ter da se bo podpirala italijanska zahteva po pariteti brodojva s Francijo v Sredozemskem morju.

Vlada poseže v premogovni problem

Znižanje delovnega časa, nacionalizacija rudnikov

London, 9. nov. (Tel. »Slov.«) Angleška vlada skuša ponovno najti rešitev težkega premogovnega problema. Ker so lastniki rudnikov odklonili skupno konferenco z voditelji rudarjev, je vlada na torek povabila interese k ločenim razpravam. Macdonald hoče sam poseči v razpravo. V svrhu izvedbe svojih organizacijskih odredb bo vlada predložila poslanski zbornici dva zakonska načrta, in sicer za uvedbo 7 in pol urnega delovnega časa

in za sprejem programa o prodaji in ureditvi cen premoga, drugi načrt pa za nacionalizacijo rudnikov. Oba načrta pomenita samo začetek vladnih ukrepov. Koncem prihodnjega leta se namerava uvesti minimalna mezda za rudarje, znižati delovni čas še nadalje na 7 ur, poostri predpise za zavarovanje v rudnikih, zvišati starostno dobo za mladostne delavce, uvesti prislilno grupiranje in zboljšati odškodninske pravice delavcev pri nezgodah.

Sporazum na Poljskem?

Pomirijio članek Pilsudskega, volja za sporazum tudi pri opoziciji

Varšava, 9. nov. (Tel. »Slov.«) V vseh poljskih listih je izšel članek Pilsudskega o njegovih spominih in njegovi socialistični preteklosti. Ta članek je izšel istočasno, ko poljski socialisti proslavljajo spomin na revolucionarno demonstracijo leta 1904. proti carizmu in katero je Pilsudski sam proslavljajal ter imenoval socialistično stranko kot najpegunnejšo prvoboriteljico pokreta za narodno svobodo. Ker je Pilsudski starega voditelja socialistov Daszynskega pretekli te-

den zelo žalil, se smatra gornji članek v političnih krogih kot poskus sporazuma z levico. Zdi se, da Pilsudski sedaj noče več gnati notranjepolitičnih nasprotstev do vrhunca in jih rešiti s silo. Tudi v opozicijskih listih levice in desnice se že namiguje na možnost sporazuma. Opozicija nikakor ne bo šla tako daleč, da bi zahtevala pri spremembi vlade udeležbo svojih strank v bodočem kabinetu, temveč bi bila zadovoljna, če bi se najprej sestavila prehodna vlada Pilsudskejevih pristavev, ki bi bili pripravljene na kompromis.

Seja italijanske vlade

Rim, 9. novembra. AA. Ministerski svet je pod predsedstvom Mussolinija razpravljajl o raznih zadevah aktualnega značaja. Prihodnja seja ministrskega sveta bo na ponedeljek.

Zakonski osnutki o nacionalnem svetu korporacij bo izročil poslanski zbornici in senatu v razpravo meseca decembra, ko se ti dve zbornici sestane. Nato bodo takoj ime-

novani člani tega sveta, ki jih bo 100 z Mussolinijem na čelu. Na prvem sestanku tega sveta bo imel Mussolini velik govor, o katerem napoveduje fašistično časopisje že sedaj, da bo ogromnega pomena za fašistično stranko. Na prvem sestanku bo svet za tem izvolil sedem sekcij, ki bodo posvečene posameznim gospodarskim panogam. Člane sveta bo imenoval kralj na predlog Mussolinija.

OD DEZJU, VETRU IN SNEGU
NIVEA-CREME

Veter in slabo vreme, mrzloti in vlažnost odvzemajo Vaši koži trajno za kožo važne hranilne sestavine in pospešuje s tem prarano nastanek obrazu. Vaša ožna pa potrebuje svežena zrak. Tu Vas varuje NIVEA-CREME pred neugodnimi vremenskimi vplivi. Samo NIVEA-CREME vsebuje EUCERIN. — Ta ovsarje nežno kožno stančije osušena in prepreči nastanek sub in rug. Doze po 3' — 5' — 10' — in 20' — D. Tube po 9' — in 14' — D. NIVEA-CREME pronikne v kožo in ne ostavlja bleška.

Odpr. skladišče: Maribor, Meljske c. 56.

Narast katoliških volivcev na Čehoslovaškem

Cim jasnejši postajajo rezultati čehoslovaških volitev, tem bolj se tudi vidi, kako je napredoval katoliški tabor pri volitvah z dne 27. oktobra.

Na temelju katoliškega svetovnega nazora so štiri čehoslovaške parlamentarne stranke in sicer: Čehoslovaška ljudska stranka, Hlinkova slovaška ljudska stranka, Nemška kršč.-socialna stranka in madjarska kršč.-socialna stranka. Vse te stranke sicer v podrobnostih ne soglašajo in dostikrat se tudi pripeti, da so si v hudih medsebojnih bojih, toda katoliško stališče branijo vse enako.

Če primerjamo število glasov, ki so jih prejele te stranke 1. 1925. in 1. 1929., potem dobimo to sliko:

	1. 1929	1. 1925
Čsl. ljudska stranka	623.522	690.832
Hlinka	425.052	487.773
Nemška kršč.-soc. str.	348.097	280.055
Madjarska kršč.-soc. str.	257.231	99.148
Juriga	5.394	—
Skupaj	1.659.296	1.566.808

Te številke dokazujejo, da so katoliške stranke napredovale za skoraj 100.000 glasov. Najbolj je napredovala madj. kršč.-socialna stranka, skoraj za 160.000 glasov. To predvsem vsled tega, ker so šli 1. 1925. madjarski kršč.-socialisti večinoma s Hlinko, letos pa ne več. Zato dejansko Hlinka tudi ni nazadoval, temveč narobe napredoval. Za ta napredek se ima Hlinka zahvaliti Tukovem procesu, ki je silno vplival na Slovaškem. Tukov proces mu je dal okoli 100.000 volivcev, ki preje niso volili ž njim in samo zato je mogel Hlinka izgubo madjarskih glasov nadomestiti. Ta ugotovitev pa je važna tudi vsled tega, ker dokazuje, da se Madjari niso eksponirali za Tuko, temveč so ga nasprotno haš Madjari. vrgli. »Madjaronštvo« Tuke torej vendar ni moglo biti tako hudo.

Ljudska stranka pa je nazadovala v prvi vrsti vsled spora s Čuřikom. Če ne bi bilo tega spora, bi ljudska stranka sigurno bolje odrezala.

Zanimivi pa so tudi glasovi, ki so se v čehoslovaškem tisku pojavili v zvezi z volivnimi rezultati. Tako piše »Čech« zelo proli temu, da je kandidirala ljudska stranka tudi na Slovaškem. Slovaška je domena Hlinka in tu se naj njega pusti pri miru. Potrebno je, da pride do skupnega delovanja vseh katoliških strank, to pa je nemogoče, če se napada Hlinko v njegovi Slovaški. Kaj pa če bi tudi Hlinka začel prodirati na Moravsko. Čuřik je pri prvem nastopu dobil na Moravskem pod okriljem Hlinka 40.000 glasov. Prihodnjič bi jih dobil sigurno več. Zato se množe glasovi za sporazum med ljudsko in Hlinkovo stranko in ni izključeno, da do takega sporazuma tudi pride. V tem slučaju pa ni dvoma, da bi katoliški tabor pri volitvah še bolje odrezal, kakor sedaj.

100.000 novih katoliških glasov je pozitiven rezultat volitev in jasen dokaz, da katoliški tabor na Čehoslovaškem napreduje.

Angleški nasvet Madjarški

London, 9. nov. (Tel. »Slov.«) »Times« priporoča Madjarški v interesu njenega kredita kompromis glede reparacijskih plačil. Razlogi za odklonitev pariškega predloga se zde z madjarskega stališta na prvi pogled neupravičeni, če pa se natančno vpošteva celotni položaj, ti predlogi nikakor niso nefair. Ureditev reparacijskih plačil po 1. 1934. je samo nominalna in madjarskemu gospodarstvu ne nalaga nobenih novih bremen, ker se plačila ne bodo odkazovala inozemstvu. To pomeni ravno toliko, kakor črtanje vseh reparacijskih bremen po 1. 1934.

Italijansko-madjarski pokloni

Sušak, 9. nov. (Tel. »Slov.«) »Vedetta d'Italia« javlja, da je budimpeštanski »Hirlap« objavil razgovor svojega dopisnika z Mussolinijem, ki je izjavil, da Madjarska s svojo visoko tisoletno kulturo in slavno preteklostjo lahko sama ob sebi najde sredstva za nadaljnji razvoj. Na vprašanje, kako rešiti Madjarsko težkih dolgov, katere so ji naložile mirovne pogodbe, v prvi vrsti trianonska, je Mussolini dejal, da Madjarska lahko računa s prijateljstvom Italije. Madjarska vrši že tisoč let svojo posebno misijo. »Vedetta d'Italia« piše, da so bili po tej izjavi objavljeni v madjarskih listih članki, ki so poveljevali italijansko-madjarsko prijateljstvo.

Bojne izraze lašizma

Se nobeno leto se ni vršila proslava obletnice fašističnega pohoda v Rim s takšnim pompom kakor letos. Dano je bilo povelje, da imej proslava lice svarila sovražnikom fašizma. Na Primorskem se je proslava izpremenila v prave demonstracije proti Jugoslaviji in manifestacijo za italijansko Dalmacijo. Oфициelni govorniki poslani iz Rima so govorili kar naravnost. Občinskim načelnikom in fašističnim tajnikom so bili na razpolago posebni vlaki, s katerimi so pripeljali licencarje, trgovce in obrtnike in vojne vpokojence v glavno mesto pokrajine. Vožnja je bila seveda brezplačna. V Gorici je govoril državni podtajnik Ricci. Nagovoril ga je prej goriški fašistični tajnik Godina, ki je dejal, da se goriški fašizem ni ustrašil vpadov od onkraj meje in zaključil svoj govor takole: Naj le pride ukaz od duceja in z gora, odkoder nadvladujemo tuja, se bodo vsuli goriški fašisti kot jata orlov z nabrušenimi kremplji in kljunom in kot hudournik pod vodstvom duceja, da umrjejo zanj in proti vsem, za večno in imperialno Italijo.

V Trstu je nastopil kot slavnostni govornik general de Bono, kvadrumvir. Obiskal je tudi Sezano, Storje in Postojno. Ker ga je v Storjah pričakovalo le malo ljudi, se fašisti zdaj znašajo nad župaikom Barbičem, češ, da je on to zakrivil . . . s procesijo. Brezobzirno ga napadajo fašistični listi. V Postojni je general de Bono dejal na glavnem trgu, da se je Postojna v teku desetih let, odkar jo je zadnjič videl, zelo izpremenila; vse polno italijanskih obrazov da je zdaj srečal v Postojni. De Bono se je vozil po Krasu pod strojim policijskim varstvom. — Na proslavi italijanskega nacionalista Filipa Corridonija v Trstu, katere se je udeležil tudi tržaški prefekt, je poslanec Lino Domenighini, komisar fašističnih sindikatov zaključil slavnostni govor: Eja, umrli tribun in danes bolj živi kol kdaj, eja bodoči imperij našega naroda, eja naši živi in trpeči Dalmaciji, eja, eja, eja alala! — Protestno zborovanje radi atentata v Bruxellesu se je zaključilo z vzkliki: Zivela italijanska Dalmacija!

V Pulj so fašistični tajniki in občinski načelniki prignali ljudi iz vse Istre, celo iz Pazinseine. Med njimi so bili tudi Trvizani, ki so nastopili v Gortanovem procesu kot priče. Poslanec Ceci, poslan iz Rima, je v svojem govoru dejal med drugim: »Meščani, treba je poudariti, da se skuša od onkraj meje zaman zanesti prepri v našo hišo (klici: Dol s Srbijo!), da ti ljudje, ki so izrabili brutalni in sporadični dogodek v mednarodne namene, zaman skušajo izrabiti dobro vero tistih ki nas sovražijo, a se nas boje. Naj tudi onkraj morja vedo, da so Istrani prepričani Italijani, pokorni fašizmu in vdani delu. Naj se enkrat za vselej prepričajo, da je škoda upati, da se umaknemo (klici: Zivela Italijanska Dalmacija!). Kar je Mussolini dejal Avstrijcem v odgovor na Seiplov govor, velja tudi tu: Nikdar ne bom sneli italijanske trobojnice in če treba jo ponese mo še preko meje. (Klici: Zivela italijanska Dalmacija!). Naši nevhvaležni sosede, ki smo jih rešili preko morja in ki se boje te nove Italije in nimajo poguma zgrabiti jo naravnost, naj vedo, da branijo to zemljo prsa hrabrih Istranov in v prvi vrsti milica in da je vsa italijanska mladina zbrana na isti fronti s svojim bojevitim duhom in z voljo, zagnano onkraj meje kakor se zažene jekleno bodalo v solnčnem svitu. In danes ima ta mogočna vojska 40 milijonov Italijanov, ki predstavljajo mogočno in svarilno silo, ki je naš ponos in naša gotovost, vodjo, ki si ga je želela v strelskih jarkih, cigar povelja, objubljam, bomo kakor večerj danes in jutri slepo izpolnili. (Vzkliki: Zivela italijanska Dalmacija!)

Na Reki je nastopil državni podtajnik Riccardi. Predvsem je tolažil Rečane, da je trenutnega zastoja v pristanišču kriva svetovna gospodarska kriza. Sicer pa brez trpljenja ne doseže nikdo zvišenih ciljev kakor si jih je postavil fašizem. Govornik je zaključil svoj govor: Rad bi molčal toda moram povzdigniti vase zdravo, kipeče in živo navdušenje, ki velja edino tej proslavi. Ni se vam zdelo vredno dotakniti se ne z eno besedo te s kleveto umazanega razgrajanja, čeprav je tu sree bolj občutljivo in uho bližje groimenju. Resnica je, da se Italijani ne sklonijo več, da bi pobrali blato. Njihova duša se je povzdignila do nebeskih višav z italijanskimi peratimi in gleda od tu na široko obzorje lastne usode. Nikdo ne bo ustavil zmagovalnega pohoda te stare in vedno mlade Italije. Naj bodo o tem prepričani častnikarji in tribuni, klevečniki in morileci. Zalivne in zločini Italijane še bolj priklenejo k duceju in savojški hiši. Tovariši, kvišku puške, zastave in srca! Bog je z nami, ves svet nas gleda, Mussolini nas vodi.

Nič hudega ne bo. Blagor te njim, ki jim zadostujejo in se nasitijo — z besedami . . .

Letalo se ponesrečilo

Pariz, 9. nov. (Tel. »Slov.«) Letalo na progi Pariz in Strassbourg je danes nad Bar le Ducom začelo goreti in padlo na tla. Neprodirna meglja je onemogočila vsako orientacijo, letalo je zadelo ob neko drevo, nakar je eksplodiral tank. Pilot in en polnik sta mrla.

Elektrika za Posavje

Krško, 9. novembra.

Znano je, da na celem dolenskem Posavju t. j. od Rajhenburga proti hrvaški meji. ni kraja — izvemš Brežice — ki bi imel na razpolago elektriko. Mesto Brežice sicer ima kalorično centralo, a je tok tako drag, da plačujejo ljudje — čeprav tudi občina nekaj prispeva — po 6 Din kw. Prav radi tega in pa, da bi mogla občina svoj vodovod vzdrževati ceneje, se je brežiško županstvo po g. obč. odborniku, veletrgovcu Lipeju, obrnilo na T. P. D. z vprašanjem, da-li bi lista bila pripravljena dati elektr. tok iz svoje centrale v Senovem pri Rajhenburgu. Na podlagi odgovora, da je T. P. D. načelno pripravljena oddajati tok, ki bi ga mogla zaenkrat oddajati do 9000 kw., je sklical brežiški župan vse okoliške župane zadnji petek na posvetovanje.

Vabilu so se odzvali zastopniki občin: Brežice, Zakot, Artiče, Videm, Zdole, Krško in Cerklje. Poleg teh sta prisostvovala posvetovanju g. postajni načelnik v Brežicah za postajno upravo ter lastnik tovarne za opeko g. Treppo. — Ugotovilo se je na tem sestanku, da bi navedeni kraji trenutno

rabili okrog 800 kw., dočim pri tem ni upoštevana uporaba toka, ki bo nastala v obrti in industriji, kadar bo električni tok na razpolago. Vse je seveda zavisno od T. P. D., če ne bo stavila preloženih pogojev in če bo uvidela, da bo konsum zelo raste, ako cene ne bodo pretirane.

Poudariti treba, da ni samo celo Posavje potrebno električne moči, ampak nič manj tudi celo krško polje, ki je dokaj večje kot Posavje. Od Brežic in Krškega pa tja do Novega mesta, kjer biva v ravnini in na obeh straneh v hribih na tisoče in tisoče ljudi, ni niti ene elektrarne, če ne upoštevamo male naprave v Št. Jerneju, ki pa bo komaj za domačo vas. — Če bo elektr. tok v Krškem ali Cerkljah, je brezdvomno, da bo šel dalje, po vaseh in hribih in ravnini. V par letih bo način gospodarjenja v teh krajih tako spremenjen, kakor je spremenjen na Gorénskem, odkar deluje Završnica. Pa bodo potem ti kraji postali privlačni tudi za tuja, saj imajo tudi ti kraji na sebi marsikaj zanimivega in lepega. Zagrebčani že sedaj radi prihajajo, češ da je najbolj zapuščeni del Slovenije lepši kot Hrvatska.

† Adolf Sadar

Na cesti sem izvedel, da ni več rešitve zanj, da umira.

Takrat mi je bridkost prevzela srce, zakaj odhajal je.

Se enkrat bi ga bil rad videl.

Šel sem tja, da bi vjel še zadnjo njegovo besedo, pa ga ni bilo že več tukaj.

Bil je že onstran.

Adolf Sadar je umrl.

Eden onih redkih prijateljev, ki mi je bil ostal zvest tudi še potem, ko nisem imel več priložnosti iti h komu, ko se me je ognil marsikdo v strahu, da bi se ne omadeževal ob mojem srečanju.

Ostal je zvest prijatelj tudi v sili.

Zato mi lahko verjamete, da mi je hudo za njim.

Pa ne samo menil

Vsem znancem in prijateljem je britko pri srcu, ko si pripovedujejo, da Adolfa ni več med nami.

Šel si, ti zvesti sotrudnik iz »Sloviškove zvezec«.

Brez strahu in brez sramu si stopil pred prapor in korakal strumno za njim kakor se mora vesti značaj.

Adolf Sadar ni bil politik, ne kak učenjak, in še literat ni bil, a vendar vreden, da se ga spomnjamo javno, zakaj bil je značaj.

Z letnicami ne morem okrasiti teh vrstic, ker nobene ne vem, a zato je vendar resnično, kar pišem o njem.

Po rodu je bil Ločan. Njegova govorica je vedno razdevala loško poreklo. Iz učiteljske rodovine prišel, je zrastle popolnoma v učiteljski poklic.

V solnčnih Budanjah na Vipavskem je bila njegova prva služba. Tam ni samo učil otroke v šoli, temveč je vodil tudi cerkveno petje, pa je kmalu imel pevski zbor, ki je slovel po vsem Vipavskem.

Od tam je prišel v Ljubljano na II mestno šolo, a par let pred vojno je prišel na sedanje državno vzgajališče, kjer je bil ravnatelj zavoda in vzgojitelj zanemarjene mladine, ki je imela v njem najboljšega mentorja.

Lansko leto je bil vpokojen, a zadnji torek se je poslovil od gojencev. Obljubil je sicer gojencem, ki so žalovali za njim, da jih bo še obiskoval od prireditvah, a kaj, ko ga je bolezen, ki ga je takrat že zalezovala, tako hitro zmagala.

Srečala sva se v kongregaciji.

Tudi tam bomo pogrešali Tvoj jasni glas, ki si ga tako rad povzdignil Mariji v čast, da si potegnjal za seboj vse one, ki še morejo peti.

»Ave Marija« si pel tukaj, a zdaj boš pel in jo slavil tam zgoraj.

Prijatelj! Zvest si bil v življenju in ta zvestoba naj klije tudi onkraj groba. F. Jaklič.

Za moža — milijonarja

Zelo zanimiva razprava se je vršila te dni pred okrožnim sodiščem v Veliki Kikindl. Na obtožni klopi je sedela neka Linka Budišič, katero je državno pravdnitvo tožilo, da je ponaredila poročni list, ki je pričal, da je poročena z znanim milijonarjem Bogoljubom Djungjerskim iz Velikega Bečkereka.

Linka je bila svoječasno poročena z dr. Jagodičem, odvetnikom iz Sombora, s katerim je imela hčerko. Pred nekaj leti se je ločila od njega. Lepega dne je prišla v Bečkerek in tam raztrosila govorico, da je Djungjerski bolan. Isto je pripovedovala tudi na županstvu, češ, da jo pošilja Djungjerski, ki je podpisal poročni list in prosi za župansko potrdilo. Županstvo si je po predpisih obdržalo poročni list za nekaj dni.

Nato so pričeli ljudje Djungjerskemu čestitati, on pa temu ni pripisoval nobene važnosti, dokler mu ni prišel čestitat sam župan Rajč. Nato je Djungjerski poizvedel o vsej stvari in Linko prijavi okrajnemu glavarstvu z izjavo, da on ni podpisal nobenega poročnega lista. Državno pravdnitvo je vložilo nato proti Linki tožbo.

Linka Budišičeva je na razpravi trdila, da je ona podpisala Djungjerskega ime na poročnem listu, zakaj Djungjerski ji je obljubil poroko in je bil on vzrok njene ločitve od prvega moža. Djungjerski to zanika in trdi, da njegovo ime ni bilo podpisano na poročni list z njegovim dovoljenjem, čeprav je imel z Linko pred petimi leti ljubavno razmerje, toda od tedaj se ni shajal več z njo.

Ko je bila na vrsti razprava o ljubavnem razmerju med Djungjerskim in Linko, pa je bila javnost izključena iz razprave. Rezultat tega procesa pričakujejo v Vojvodini z velikim zanimanjem.

Naša narodna rana

Kakor kri iz zevajoče rane, tako se izliva zadnjih štirideset let naša najboljša narodna kri — naši najkrepkejši fantje in dekleta, možje in žene — naši izseljenci — iz domovine po celem svetu. Stotisoči so že odšli in tisoči še odhajajo.

Izseljniško vprašanje je za vsak narod eno izmed najvažnejših vprašanj, katero mora rešiti ako noče oslabeti popolnoma. Vsi, tudi največji narodi sveta, mu posvečajo kolikor največ svoje skrbi in pažnje.

Kar priznajmo pa, da se je pri nas glede tega veliko grešilo v preteklosti in da tudi danes še ne najdemo potrebnega zanimaja in razumevanja.

Družba sv. Rafaela se je ustanovila, da bi predvsem doma vzbudila v vseh krogih večje zanimanje za izseljniško vprašanje. Navdušila bi rada ves narod, da bi se zavzel za to vprašanje in ga začel z razumom in srcem proučevati in se tako zavedel svojih velikih dolžnosti, katere ima do izseljencev.

Zeli postati vez med našimi brati in sestrami v tujini in doma. Naši bratje in sestre po raznih krajih tujine morajo začutiti, da jih nismo pozabili, temveč, da se domovina za nje zanima, jih ljubi in jim želi pomagati. Zeli ohraniti v njih stanovitno ljubezen do domovine, da bi ji oslali v tujini zvesti, ostali Slovenci, si hitro pomagali in se prej ko prej vrnili nazaj domov v domovino.

Družba sv. Rafaela je sklenila vsako leto eno nedeljo posvetiti in pozvati ves narod, da ta dan posveti kolikor največ mogoče svoje pažnje svojim izseljencem. Vsi, ki imajo svoje drage v tujini, naj bi se jih ta dan spominjali še posebej doma v svojih pogovorih, morda s pismi, spominjali v svojih molitvah.

Narodni voditelji naj bi ta dan proučevali to vprašanje in mislili na to, kako bi se izseljništvo omejilo, kako bi se za one, ki morajo v tujino, poskrbelo, da se nam ne izgube, ne narodno, ne versko. Zato naj bi duhovni pastirji ta dan mislili na številne svoje ovčice, ki so odšle v širni, nevarni svet, da bi opozarjali svoje vernike v svojih pridigah in govorih, naj ne silijo v tujino. Javne molitve naj bi se vršile za tiste, ki so v tujini. Tisoči so, ki se tam versko in moralno potapljujejo v svojo časno in večno nesrečo.

Patron družbe in izseljencev je sv. Rafael, katerega praznik se praznuje 24. oktobra. Toda takrat je nedelja katoliških misijonov. Zato je škofijstvo določilo vsako drugo nedeljo v mesecu novembru za ta namen. To je današnja nedelja.

Skrb za izseljence je predvsem dolžnost vlade vsakega naroda. Vendar pa to ni dovolj. Treba je, da se vsak narod sam zavzame in sodeluje z vlado in ji pomaga. Zato imamo pri vseh narodih, tudi največjih in najbogatejših še posebne organizacije, ki se ustanovljajo zlasti za to vprašanje in za skrb za izseljence.

Da bo družba kos svoji veliki nalogi, potrebuje sodelovanja in pomoči celega naroda. Le če se bo družbi posrečilo, da postane res narodna družba, ali bolje, družba celega naroda, ako bo dobila dovolj finančne pomoči, tedaj bo mogla vsa te nalogo tudi izvršiti.

Zato, mislimo danes vsi na to in postanimo njeni člani. Pokažimo našim izseljencem, da jih ljubimo nesebično in bratovsko.

Misijonarjem v slovo

V nedeljo dne 17. novembra bomo praznovali v Ljubljani odhod naših treh slovenskih misijonarjev v Indijo.

V cerkvi sv. Jožefa bo pop. od 3 do 6 izpostavljeni Najsvetejši; ob 6 zvečer bo po kratki misijonski pridigi prevz. g. škof dr. Jeglič izročil misijonarjem misijonski križ.

V dvorani hotela Union bo zvečer ob 8 predaval odhajajoči misijonar g. Poderžaj ob sklopičnih slikah o Indiji. Poleg tega bo nastopila rajalna vrsta otrok, proizvajale se bodo deklamacije in pevske točke. Vstopnina prosta.

Dne 17., 18. in 19. novembra bo v kongregacijski kapeli pri sv. Jožefu razstava daril, ki so jih verniki poklonili odhajajočim misijonarjem. Darovali so: delanija Stara Loka Din 680, g. Viktor Oblak (Sodražica) Din 100, koroški fond (iz Mežice) Din 100; pek Jenko (iz Ljubljane) Din 200; neimenovani (iz Preserja) Din 100; (iz Vrhnike) Din 100; za maše Din 100; manjših denarnih darov Din 80.

Razen tega je darovala tverka Mayer 39 m blaga, tverka Neškudla nov velum, g. Urs. Eržen iz Stare Oslice 20 m blaga; nekateri gg. duhovniki so darovali štrole.

Za nadaljnja darila se priporoča Misijonska pisarna, Semeniška ulica 2, Ljubljana.

Milo ELIDA Favorit

Večer slovenske koroške pesmi

Ljubljana, 9. novembra

Ze drugič so se odzvali gostoljubnemu povabilu Prosvetne zveze slovenski fantje-pevci iz Koroške in prišli med nas, da nam pokažejo neminljivo lepoto svoje pesmi in izpričajo ljubezen do našega rodu ter zvestobo slovenski misli, skupni čudežni luči, ki nas vodi in nas bo nekoč za vekomaj združila in odrešila.

Njihov zbor, ki šteje 28 pevcev, je letos nastopil v veliki dvorani »Uniona«, ki jo je zasedlo množično občinstvo. Večer je v imenu Prosvetne zveze otvoril prof. I. Dolenc, ki je pevce prisrčno pozdravil na domačih tleh in izrazil iskreno željo, da bi nas še večkrat obiskali. Nato so jih še v imenu slovenske dece pozdravili v narodne noše oblečeni malčki in jim poklonili cvetje, kar je slavje napravilo še bolj zaupljivo in toplo. Ko je v tišino zbranega občinstva zadonela prva pesem, so bila srca vseh pridobljena in ganjena. In vrstila se je pesem za pesmijo, ena lepša od druge, žalostne in vesele, vse pa v globini tako čudno naše. Iz melodij je raste pred nami nov in vendar tako znan svet prelepe koroške zemlje, po kateri so nas pevci vodili in spremljali od onega konca do drugega. Nekateri pesmi so občinstvo tako vžgale, ganile ali razigrale, da so jih morali ponavljati.

Med odmorom je koroški rojak Osojski tolmačil koroško narodno pesem, označil njen alpski značaj in poudaril slovensko osnovo njene melodije, čeprav se besedilo po vsebini in obliki naslanja na nemške štirivrstičnice. Koroški Slovenci so po tako slavni tradiciji svojih prednikov danes sicer kulturno pasivni, toda ne kulturno mrtvi, kar nam dokazuje njihova narodna pesem, ki je najmočnejši izliv narodnega življenja koroških Slovencev.

Pevce so dalje pozdravili še Zenska Zveza, Orliška Zveza in pevsko društvo »Ljubljana«, ki so jim v znak hvalečnosti in priznanja poklonili krasne vence in šopke.

Večer Slovenske koroške pesmi v Ljubljani je bil prelep družinski praznik, ki nam bo vsem ostal v duši kot drag spomin.

Strahovalci Ljubljane pod ključem

Izsledena in aretirana vlomilska tolpa. — Vlom pri »dolgem mostu« pojasnjen. — Vlomilci je izdalo razpisno življenje.

Ljubljana, 9. novembra.

Ze dobra dva meseca živi Ljubljana v večni vojnasti vlomilci so na delu, danes ali jutri lahko vlomijo pri vsakomur. Ne samo Ljubljana, še mnogo bolj je trpela radi vlomilcev Ljubljanska okolica, saj tam skoro ni bila nobena hiša več varna, da je ne obiščejo svedroci in popolnoma izplenijo. Časopisi so skoro vsak dan vedeli poročati o manjših in večjih vlomih. Policija se je neumorno trudila, da bi našla vsaj najmanjšo sled za njimi. Končno se ji je to res posrečilo in ne samo to: ko je našla sled, je v nekaj dneh aretirala že skoro vsa tolpa. Tako so strahovalci Ljubljane sedaj pod ključem ter čakajo le še pravične kazni.

Stare ženice, pa tudi drugi, v kolodvorskem okraju so si že nekaj dni sem vedeli pripovedovati o velikih pijančevanjih, zapravljanju in razsajanju v neki gostilni v Kolodvorski ulici. Morda so ljudje malo pretiravali, res pa je le bilo, da je v tisto gostilno zahajala družba mladih ljudi in vedno imela dovolj denarja.

Ti ljudje so tako razmetavali denar, da je kar naravnost kričalo, da ga niso zaslužili s težkim delom in da jih denar v njihovih rokah peče ter da se ga najraje čimprej znebe.

V ponedeljek se je policija odločila napraviti temu konec in je nekaj teh sumljivih ljudi pozaprla. Ni trajalo dolgo in že se je izkazalo, da so mladi zapravljevi pravzaprav zelo nevarni vlomilci. Aretiranci so bili doma od Device Marije v Polju in tam je policija s pomočjo orožnikov napravila na njihovih stanovanjih temeljito hišno preiskavo. Uspeh je bil večji, kakor je policija sama pričakovala. Našli so mnogo blaga, ki izvira od številnih vlovov, ki so sedaj pojasnjeni.

Med drugimi je pojasnjen zlasti velik vlom v Kušarjevo trgovino in gostilno pri »dolgem mostu« na Viču. Tam so, kakor znano, vlomilci odnesli raznega blaga v vrednosti nad 30.000 dinarjev. Pri preiskavi pri D. M. v Polju so našli tudi dva pisalna stroja. Eden je bil ukraden pri vladu dne 25. septembra v mizarsko zadrugo v Št. Vidu nad Ljubljano. Pojasnjena je s tem tudi tatvina v gostilni Franca Januša v Domžalah pred dnevi ter še več drugih vlovov, o katerih se preiskava še nadaljuje.

O podrobnostih preiskave proti vlomilcem — šest jih sedi v preiskovalnem zaporu, — zaenkrat še ne moremo poročati, ker bi s tem znali morda škodovati preiskavi. Iz istega vzroka zadržujemo tudi imena aretirancev. So to mladi fantje, ki so ali že brez staršev, ali pa so jim s svojim življenjem povzročili že mnogo gorja. Nekaterih že po leto in še več dni ni bilo domov.

Gotovo je dosedaj že to, da je policija razkrinkala glavno gnezdo zelo nevarnih ptičkov in ene največjih, najboljših organiziranih vlomilskih tolp, kar jih je kdaj imela Ljubljana.

Ti vlomilci so bili tujemu imetju tem bolj nevarni, ker se niso prav nič specializirali. Kradli in vlamljali so vsevprek, vse jim je bilo dobro došlo: od navadnih tatvin perutnine in koles pa do težkih vlovov v blagajne. Z aretacijo te tolpe sta Ljubljana in okolica rešena hude nadloge. Razkritja o tej tolpi pa še niso končana in se iz preiskave objubljuje še prav zanimive reči.

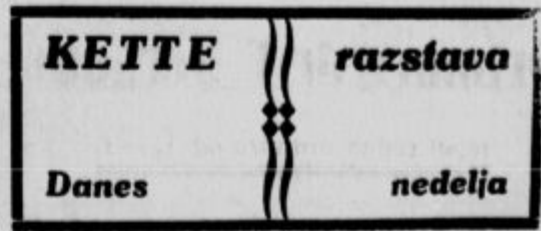
Koledar

Nedelja (25. pobinkoština), 10. novembra: Andrej Avelin, spoznavavec. — Jutri: ponedeljek, 11. novembra: Martin (Davorin), škof.

Osebne vesti

— Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. Podeljena je župnija Sela pri Kamniku Cirilu Milavcu, kaplanu na Igu. — Imenovan sta bila: Franc Koretič, stolni vikar v Ljubljani, za uršulinskega spirituala, in Alojzij Košmerlj, kaplan pri Sv. Petru v Ljubljani, za stolnega vikarja v Ljubljani. — Premeščeni so bili: Kristijan Cuderman, uršulinski spiritual v Ljubljani, za kaplana v Šmartno pri Litiji; dalje kot kaplani: Ivan Sladič iz Šmartna pri Litiji k D. M. v Polje, Andrej Ilc iz Črnomlja v Leskovec, Ivan Štrus iz Preserja v Črnomelj, Josip Klemenčič s Koroške Bele v Dob, Alfonz Jarc iz Mirne na Koroško Belo, Jožef Oražem iz Cerkljan pri Kranju k Sv. Petru v Ljubljano, Franc Ambrožič iz Doba v Cerklje pri Kranju in Anton Gornik iz Radovljice na Ig.

— Poročil se je včeraj v Križankah g. dr. Kajetan Gantar, profesor v Novem mestu, z gđ. Frančiško Rejc iz Ljubljane. Poročal je univ. prof. dr. Snoj. Novoporočencema iskreno čestitamo in jima želimo obilo božjega blagoslova.

"mon
parlum..

BOURJOIS
PARIS

PH. BELAVARY Rackoga ulica 7A ZAGREB

Novi grobovi

† Umrla je včeraj v zavetišču sv. Vincencija Mengša gđc. Anita Gostiša, članica pevskega društva »Ljubljana«. Pogreb se bo vršil danes popoldan ob 3 iz zavetišča v Mengšu na ondoto pokopališče. Odhod iz Ljubljane z vlakom ob 13.07 do postaje Jarše-Mengeš; odtod slabe pol ure. — Članstvo »Ljubljane« se vabi, da se po možnosti udeleži pogreba. Moški zbor se poslovi z žalostinkami. Odhod z avtobusom ob četrti na 2 izpred »Figovca«.

† V Cirknici je 9. t. m. ob 4.15 popoldne nagle smrti umrl g. Ivan Lavrič, posestnik in trgovec v Cirknici, brat pok. g. dekana Lavriča iz Breznice.

† Na Suhoju je bil dne 6. t. m. pokopan najstarejši mož v župniji g. Martin Geršič, bivši župan in posestnik. Doživel je 83 let, bil je tudi 40 let cerkveni ključar, mož stare belokranjske korenine, globoko veren in očiten svetovalec vsakemu v gospodarskih zadevah. Svetila mu večna luč!

† Na Cankovi (Slov. krajina) je umrla sestra g. domačega župnika Keresturija. Prepeljali so jo v rojstno vas Rakovec, kjer je bila v petek popoldne pokopana. Pokopnici je bila tamobna.

Za dolgo zimsko večero so Karli Mladovi spisi

in peti kratkoverni listi do zdaj 3 zvezki po 100 str. v Cirknici tiskarni Maribor.

Mlada kronika

★ Železniškim vpokojencem in invalidom. Na neosnovane očitke, da se društvo železniških vpokojencev premalo zavzema za železniške vpokojence in železniške invalide, odgovarjamo sledeče: Smelo lahko trdimo, da nobeno društvo ne more storiti več za svoje člane, kakor stori društvo železniških vpokojencev za vse kategorije in železniških invalide. Velika večina železniških miloščinarjev in invalidov niso člani društva, ker nimajo niti za preživljanje, kako naj bi se plačali članarino. Društvo se tega zaveda in jih ne pusti v njihovi bedi osamljenih, temveč dela na vseh merodajnih mestih venomer, da bi se jim njihov bedni položaj vsaj malo izboljšal. Za to imamo dokaze v rokah. Če pa še ni resitve, ne zadene društva nobena krivda. Očitki so torej neosnovani in ž njimi vsak škodi sebi in skupnosti. — Društvo železniških vpokojencev.

★ Pomlad v Višnji gori. Uredništvu »Slovenca« je postal stari Omahen iz Višnje gore soplek lepo dišečih vijolic z njegovega vrta. Na tem vrhu se nahaja in lahko ogleda izvanredno lepo zraščena jablana. Dva cepiča sta bila cepljena dne 20. marca 1929 v eno samo tanko debelečo, pognala sta štiri mladike, ki merijo danes 1.40 m in so vrhovi v spomladanski rasti. Pripomniti je, da je to mojstrsko delo izvršil Omahen v svojem 74. letu starosti.

★ Starše išče. Za časa svetovne vojne se je v Srbiji izgubilo mnogo otrok. Te dni objavljajo belogrski listi poziv nekega 18letnega mladeniča, ki prosi podatkov o svojih starših. Ko so se Srbi leta 1914 umikali od Drine, so vojaki našli na izgubljenega fantka, ki je bil tedaj star kakor tri leta. Neki rezervni častnik ga je vzel seboj in ga imel za svojega. Otroček je odrasel v fanta, ki bi sedaj rad poizvedel za starše. Ko so ga našli, ni vedel imena, ne nič. Pozneje pa je povedal, da je Velimir. Je pa mogoče, da si je deček kar sam nadel ime Velimir, ker je slišal, da trenskega kuharja tako kličejo. Zato je tako težko sedaj iskati njegove starše. Mladenič, ki stanuje še vedno pri svojem dobrotniku, prosi javnosti, naj mu pomaga najti starše ali vsaj sorodnike, če so stari že pomrli.

★ Strah pred povodnjjo. Radi neprestanega deževja je Sava v Slavoniji napolnila vso strugo, narašča pa še vedno bolj. Če bo še nekaj časa naraščala, bo Sava poplavila vsa polja v novoogradskega okraju, vse do Orljave, ker tam ni nobenega nasipa. Po katastrofalni povodnji l. 1926, ki je povzročila v tistih krajih ogromno škodo, Sava že tri leta ni prekorachila bregov in je ljudstvo v slavonski Posavini poleg koruze začelo čim dalje bolj sejati tudi pšenico, ki je v mastni zemlji prav dobro uspevala. Sedaj gledajo ljudje s strahom v sru, kako Sava narašča ter se boje katastrofe. Ljudje komaj čakajo, kdaj bodo zgradili nasip ob Savi in izvedli kanalizacijo bližnjih polj. Iz Srema poročajo o ogromni škodi, ki jo narasla Sava že povzroča. Posebno so oškodovane stavbne tvrdke, katerih splave je voda razbila. Več takih podjetij je poslalo svoje delavce na Savo, da polove stavbene les, ki jih je voda raznesla. En razbiti splav je porušil na Savi tudi en mlin. Mnogo neprijetno-

Primarij dr. F. Derganc

zopet redno ordinira od 11.—1.

Ljubljana, Komenskega ul. 4

sti povzročila splavarjem tudi reka Drina, ki je naglo narasla in ravnokalo povzročila veliko škodo.

★ Gospodinjic. Vaše perilo pere, posuši, munga ali lika tovarna Jos. Reich.

★ Pozor pred sleparji! Pokrajinska zadruga fotografov za Slovenijo v Ljubljani je po svojih članih doznala, da se zopet pogosto pojavljajo, zlasti po deželi, osebe, ki nabirajo in prevzemajo naročila za povečanje slik (portretov). Radi obilnih tozadevnih pritožb na poklicne fotografe si šteje zadruga za dolžnost, da opozarja občinstvo, naj ne nasede agentom, ki prevzemajo naročila in naplajila za povečanje slik, ker v mnogih slučajih izgubi stranka naplajilo in še originalno sliko. V najboljšem slučaju, če se res stranki dostavi naročeno povečano sliko, je ista navadno brez vsake vrednosti. Reflektantom se pripravite, naj se obrnejo glede povečanih slik vedno le brez posredovalca na poklicnega fotografa, ker je le s tem zagotovljena točna in strokovnjaška izvršitev.

★ Sadjaril Sedaj, ko je odpadlo listje, je čas, da skopite sadno drevje z ARBORIN-om, če hočete imeti v prihodnjem letu lepo in zdravo sadje. Trdka »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10, ki Arborin proizvaja, je izdala brošuro »Nad sadne zajedavce«. Brošuro dobe interesi brezplačno pri omenjeni trdki.

★ Proti prenosu nalezljivih bolezni usne dupline in grla uporabljajte okusne Anacot-pastilje.

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: Janezek Nosanček, mladinska predstava, premijera, ob 15. — Velika abeceda, ob 20.
Opera: Beneška noč, premijera.
Kino Ljubljanski dvor: Priznanje (Pola Negri).
Union, velika dvorana: Rokoborba, dopoldne ob 10 in zvečer ob pol 20.
Rokodelski dom: Martinov večer rokodelskih pomočnikov ob 7. Predstava »Ženine«, pevske točke.
Telovadnica na Grabnu: Ob 8 naraščajka telovadna akademija orlovskega odseka Sv. Jakob-Ljubljana.
Igrišče SK Ilirije: Slovan; Grafika; Ilirija; Rapid.
Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in Mr. Ramor, Miklošičeva 20.

KAJ BO JUTRI?

Drama: Faust.
Opera: Zaprtje.
Kino Ljubljanski dvor: Priznanje (Pola Negri).
Filharmonija: Koncert Brandt-tria.

Koncert goslača R. Soetensa

Dne 8. t. m. je bil v Filharmoniji koncert francoskega violinstva g. Roberta Soetensa. Koncert je priredil ljubljanski agilni francoski inštitut pod pokroviteljstvom Francoske družbe za umetniško občevarjanje. Pred koncertom je lektor g. Marc Vey v francoskem jeziku predaval o francoski glasbi, zlasti o tistih francoskih skladateljih, čigar dela je g. Soetens izvajal.

Program je bil urejen nekako v kronološki vrstji od XVIII. stol. do najnovejšega časa: Vivaldi, Bach, Lalo, Rimski-Korzakov, Albeniz, Debussy, Ravel.

G. Soetens je zelo inteligenten, gibčen umetnik modernega kova, ki ljubi lepo izdelano linijo in ne ljubi patosa. Ima krasen ton (gotovo tudi izboren instrument), fino, moško interpretacijo in pravi romanski formalni smisel. Na klavirju ga je spremljal konservatorist g. Pavel Sivč, ki je sicer dober igralec, uglasjenemu Francozu nasproti pa je bil le še premalo uglasjen in fin. Sicer je pa lepo premislil in nastudiral svoj part.

Zal, koncert ni bil kdovekak dobro obiskan, pa dež ni bil edini vzrok temu. Tudi ono, tako zelo zmerjano pomanjkanje interesa za umetnost ne, nego — zakaj mi ne bi lega malega, kar imamo, tako uredili, da ne bi ob isti uri, ko je en koncert, imeli še trope drugih koncertov in prireditev? Saj nismo New York, in treba bi bilo le malo človeške obzirnosti in sporazumnosti, ne?

25-letnico poroke je obhajal včeraj gospod Filip Pristov, solastnik znanega črkošlarskega ateljeja Pristov & Bricelj, s svojo soprogo gospo Franjo roj. Bučarjevo, ki mnogo deluje v karitativnih društvih. Naj bi srečno dočakala zlate poroke!

Tečaj za ročna dela se bo vršil vsako sredo od 7 do 9 v Alojzijevišču na Poljanski cesti, Krekova prosveta, Vodi ga Zveza uradnic in trgovskih nastavljenk. Nove udeleženke se še sprejemajo ob sredah ob 7 v Alojzijevišču.

Sobotni živilski trg. Dvakrat na teden oživi ves prostor tam za semeniščem, za Jugoslovansko knjigarno, okoli Vodnikovega spomenika, jolli do mesarskih stojnic in do Zmajskega mostu. Sreda in sobota sta dneva, ko se na tem prostoru razvije prava, resnična in živa revija vseh poljskih

★ Volnene nočavice, pletenine in rokavice po nizkih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana.
★ Opozarjamo na oglaš Spodnještajerske Ljudske posojilnice na zadnji strani današnjega »Slovenca«.

»Buddha« čaj je brez reklame za gospode ino dame, eliksir življenja tisti, ki so iskali ga alkimisti!
Tea-Import Ljubljana, Askerčeva 3.

★ Bolne žene dosežejo z rabo naravne »Franz-Josef« grenčice neovirano, lagodno izpraznenje črev, kar večkrat izredno dobrodejno vpliva na obolele organe. Pisatelj klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da so potrjeni ugodni učinki »Franz-Josef«-vode tudi potom njihovih raziskovanj. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nesreča na počiva

— Vlak povozil dve delavki. »Tir smrti« pravijo Zagrebčani železniškemu tiru Zagreb—Čulinec, tam, kjer se križa z Lašinsčankom. Zakaj na tem mestu se je ponesrečilo že mnogo ljudi. V petek jutraj sta hoteli prekorachiti na poti na delo to progo dve tovarniški delavki, 28letna Ana Perast in 50letna Draža Ivančan. Neki ženska ju je opozorila na nevarnost, toda Perastova je šaljivo odgovorila: »Ah, kaj, kopriva ne pobebe!« V naslednji sekundi so se nesreča že pripetila. Z vsjo silo je privezil osebni vlak in lokomotiva je zmečkala obe ženski. Strahovito zmečkani trupli so poleglni izpod vlaka. Komisija je ugotovila, da je smrt nastopila najkasneje v dveh minutah. Obe trupli sta bili prepeljani v mrtvašnico.

— Dve železniški nesreči. Med posiloma Bratiči in Globučiči v Srbiji je na progi počila os pri vagnu nekega vlaka, nakar je vagon iztril. Promet je bil za tri in pol ure prekinjen. — Pri manevriranju vlakov na postaji Vršac v Banatu se je lokomotiva zadela v tenderski voz, ki je stal sredi proge. Radi velike brzine lokomotive se je tenderski voz iztril. Vsa škoda znaša le kakih 200 Din, vendar je bil promet na onem tiru za nekaj časa prekinjen. Pri obeh nesrečah se ni ponesrečila niti ena oseba.

Lepa črnolaska
Pola Negri
dokazuje v velefilmu
Priznanje
kaj vse je zmogla žrtvovati žena za moža, ki ga resnično in iz srca ljubi. Drama žene, ki je zvesta in požrtvovalna tovarišica možu-umetniku. Ob 1/2 11 dop., 1, 1/2 5, 6, 1/2 8, 9.

pridelkov, živilskih potreb sploh, revija vseh, oah, ki nudijo in kupujejo. Tistih, ki nudijo, je vedno dovolj, cene so zato ugodne, vsaj zmerno. »Dajemo napel zastoj«, trdijo prodajalke. »Silno je drago, se pritožujejo gospodinjic«. In tako ni nihče nikdar zadovoljen, zakaj to sta dva svetova, vsak s svojimi interesi. Včeraj je bil trg izredno bogato založen. Kmetje so pripeljali za Ljubljano ravno 50 voz krompirja in zeljnatih glav. Večina blaga so peljali nazaj domov, kupčija ne gre. Krompir na drobno je bil po 1 Din, na debelo po 70—80 par. Zeljnatih glave na drobno po 50, 75 in 100 par, po velikosti. Na debelo znatno ceneje. Čebula po 1.50 Din, kisljo zelje 2.50 Din, kislja repa 2 Din kilogram. Kaša po 4.50 Din, fižol prepelchir po 5 Din, ribičan 4 Din, luščeni strožji fižol po 5 Din liter. Kostanj po 2 Din, sadje po stalnih cenah, jajca tudi, piščeta tudi.

M. U. Dr. I. STAUDACHER

Specialist za otroške bolezni
Nunska ulica 8 Ordinira od 10-11, 24-

Na debelo sta hotela krasti suknje. O aretaciji bratov Ivana in Ludvika Lacknerja smo že poročali. Izkazalo se je, da brata nista ukradla samo ene suknje, temveč kar dve in sicer obe istege popoldne, ko sta bila aretirana. Oba dolgočista brata sta menda mislila, da bosta v mestu kar na debelo kradla suknje. Komaj pa sta pričela, sta bila že aretirana. Eno uro pred aretacijo sta ukradla suknjo poštnemu uradniku Karlu Urbančiču v Gradišču št. 15, malo pred aretacijo pa drugo suknjo kavarnarjevemu sinu Hinku Polajnarju. Obe suknji sta sedaj že pri prvih lastnikih. Obenem je policija ugotovila, da je Ivan Lackner ukradel tudi približno 400 Din vredno zlato vratno verižico z medaljončkom. To verižico je Lackner še na cesti zamenjal z znanim tatom Francosom Kandušarjem za elegantne rokavice. Kandušar je hotel verižico prodati, pa je noben zlatar ni maral kupiti od njega. Kandušar je bil malo za Lacknerjem aretiran. Policija je našla verižico pri njem, sedaj pa išče lastnico. Lackner trdi, da je verižico ukradel nekje v Študentovski ulici. Brala Lackner, Kandušar in morda še kdo drugi so bili ravno pri tem, da osnujejo novo tatinsko tolpo po vzoru in v konkurenco onj drugi, ki je tudi že pod ključem in o kateri poročamo na drugem mestu. — Občinstvo opozarjamo ob tej priliki, da takih tatovih navadno hodijo po stanovanjih s preprosto prevežo: »Imate kaj drv za žagati?« Če ni nikogar v stanovanju, ukradejo karkoli, če pa jim slučajno kje res ponudijo delo, potem jih svedra ni več blizu. Pazite na take žagarje!

Novo moderno pekarno

je otvoril na Rimski cesti 5 Andrej Kolar, pekovski mojster. Glej današnji oglaš vzadaj.

Za zimsko suknje, plašče, obleke itd. najbolj kupite pri Novaku — Kongresni trg 15.

Kemično sušenje oblek — Šimenc, Kolodvorska ulica 8.

Maribor

OBČINSKI PRORACUN ZA LETO 1930

je že sleslavljen in bo od jutri naprej na vpogled v mestnem knjigovodstvu. Redne potrebščine znašajo v letošnjem proračunu 16,751.155 Din, so torej za 3,026.371 večje kakor lansko leto, kar gre predvsem na račun znatnega poviška socialnoskrbivstvenih proračunskih postavk, ki so se izkazale kot nujno potrebne. Omenjene potrebščine se krijejo z dosedanjimi davčninami, katerih finančni efekt znaša 7,690.000 Din (po odbitku po državi določenega maksimiranja gotovih davščin), dočim se bo primanjkljaj v iznosu 3,302.103 Din kril z novimi finančnimi viri, o čemer smo že poročali v četrtkovni številki. Sklad gradbenega urada pa izkazuje na potrebnih 3,078.601 Din, za katere je dano kritje v iznosu 2,041.447 Din. Primanjkljaj 1,046.154 Din se

Predno kupite peč

vprašajte Vašega sorodnika, znanca, prijatelja, ki že ima ZEPHIR-peč, in brezdvoma bodele čuli o tej peči samo najboljše, ker je kurjava z drvmi higijenska, prijetna in s ZEPHIR-jem najcenejša

Zahtevajte brezplačen popis!
ZEPHIR toornica peči d. d.
Subotica
Samoprodaja za Ljubljano: BREZNIK & FRITSCH
Samoprodaja za Celje: D. RAKUSCH.
Samoprodaja za Maribor: PINTER & LENARD.

bo kril po predlogu mestnega knjigovodstva s predvideno uvedbo davka na nezazidane parcele. Vendar je mestno knjigovodstvo svoj prvotni načrt v toliko spremenilo, da pride na stavbne parcele v I. II. in V. okraju po 4 Din na ploskovni meter, na ostale stavbne parcele pa 2 Din (preje 5 Din oz. 3 Din); na nezazidane parcele v I., II. in V. okraju po 3 Din, na ostale po 1 Din za ploskovni meter; na parcele, ki se izražajo za pridobivanje gramozja po 5 Din na ploskovni meter (ostane nespremenjeno), dočim bi naj pisalo na vse ostale parcele po 0.25 za ploskovni meter.

Izredni proračun pa predvideva potrebščine v iznosu 2,228.000 Din, je torej za celih 51,273.800 Din manjši od lanskoletnega in se je mestna občina omejila na najnujnejše izdatke. Izredni proračun predvideva: za kanalizacijo IV. in V. okraja 118.000 Din, za tehtnico na trgu za seno in slamo 150.000 Din, za kopališče na Feberjevem otoku 1,500.000 Din (zadnji obrok), za nakup sveta ob Vrbanovi ul. 80.000 Din, za asfaltrage 250.000 Din, za novo izmerno mesta pa 120.000 Din. Vsi drugi gradbeni načrti so se morali spričo velikih investicij v zadnjih letih zaenkrat odložiti.

Proračun pride v kratkem v finančni odsek, ki bo v zvezi s proračunsko razpravo zlasti imel odločiti glede uvedbe novih davščin, ki so v osredju občinske finančne politike.

POZDRAVLJENI BRATJE OD GOSPESVETE!

Danes ob 11. dopoldne se pripeljejo iz Celja kopenski pevci, ki zaključujejo z nocojšnjim pevsko prireditvijo v veliki dvorani »Uniona« svojo triumfalno pevsko turnejo po Sloveniji. Maribor bo na slovesni način sprejel drage goste, ki prihajajo prvič na čela tla odbravse prestolice. Bratje od Gospesvete! topla pozdravljeni, iskreno dobrodošli!

»Zlobin in kazna«, film po motivih slovitega romana F. M. Dostojevskega, predvaja Prosv. zveza v tukajšnjem Grajskem kinu od 13. do 17. t. m. Predstave spremlja z balalajkami in petjem zbor prof. Nedelnicnika iz Zagreba, s solospevi pa nastopi ruski operni tenorist Mihajlo Lebedev iz Zagreba.

Naša društva. Kat. izobraževalno društvo v Lajterspergu ima danes popoldne v društvenih prostorih prireditvev z deklaracijami in godbenimi točkami. — Studensko kat. izobraževalno društvo pa ima danes teden sestanek. Na sporedu je predavanje o Bolgarski.

Utočijanka? Soter Anton Grazer je javil na policiji, da je njegova hčerka, 12-letna Antonija Grazer odšla dne 6. t. m. okoli 18. ure od doma radi nekega domačega prepira in da se ni več vrnila domov, radi česar obstaja domneva, da je končala življenje v valovih Drave.

Odvetniška pisarna

Dr. ANTONA OGRIZEK-a

odvetnika v Celju — se je preselila iz dosedanjih prostorov na Kralja Petra cesti št. 28 v sedanje prostore Ljudske posojilnice v Celju na Cankarjevi cesti št. 4, poteg davčne uprave.

Celje

Plesne vaje Kluba slovenskih kolesarjev se pričnejo v torek 12. t. m. ob 20 v dvorani gostilne »Zeleni travnik«.

»Dan Rdečega križa« priredi društvo »Rdeči križ-Celje« dne 16. novembra t. l. v zgornjih prostorih Narodnega doma. Čisti dobiček te prireditve je namenjen Rdečemu križu in mestnim ubožcem. Na vzporedno so koncertne točke, deklaracija, solospevi, nastop gimnazijskega pevskega zbora. Po končanem sporedu je prosta zabava in ples. Začetek ob 20. uri. Vstopnina za osebo 10 Din za rodbino 20 Din. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Najlepša ročna dela v veliki izbiri do Božiča vsako nedeljo nova izložba. Pavla Slugova, Celje, Vodnikova ul. Nasproti Ljudske posojilnice.

IZ KRANJA.

Ponovno opozarjamo na strokovni tečaj o finem serviranju itd., ki ga priredi v Narodnem domu dne 11., 12. in 13. novembra gospa Helena Weyand, kakor smo poročali že v včerajšnjem listu.

Cerkveni vestnik

Marijanska kongregacija za gospodične pri sv. Jožefu v Ljubljani: V torek dne 12. novembra, ob pol sedmih jutraj je sv. maša zadušnica za vse rajne članice.

Ljudska samopomoč v Mariboru sprejme za slučaj smrti in doživlja vse zdrave osebe od 1. do 90. leta in izplača do največ 53,000 Din na podporah. Zahtevajte brezplačno pristopno izjavo.

finca britvica iz srebrnolekta je poslala svetovno na znanika je zlog tega, ker je resnično dobra. Preprodajalci naj se obrnejo na Gustav Husser & Sohn, Wien VII., Richtenq. 10

Naše delavsko združništvo

I. Delavsko konzumno društvo v Ljubljani objavlja svoj računski zaključek za preteklo poslovno leto 1928/29 (s 30. junijem). Iz tega poročila je razviden nov napredek te naše največje zadrage, ki šteje nad 10.000 članov.

V pret. poslovnem letu je število združnikov naraslo od 9497 na 10.371. Sedaj se po temeljiti reviziji vse poslovne politike zadrage članstvo zopet večja. Društvo ima 29 poslovalnic napram 28 lani (nova je v Žužemberku).

Promet je znašal 198.9 milij. Din (199.4 milij. Din v prejšnjem poslovnem letu); od tega v blagu 88.3 milij. Din (82.5) 3% popust je lani znašal 566.000 Din (1927/28 480.000 Din) in se začne izplačevati prve dni v decembru.

Bilanca društva izkazuje 0.185 (0.26) milij. deležev in 1.63 (1.5) milij. rezerve, torej 1.8 (1.8) milij. lastnih sredstev, 0.47 (0.36) milij. hranilnih vlog, dolga pri Zadrugi zvezi 1.78 (3.17) milij. in pri dobaviteljih 1.67 (1.3) milij. Din. Zlasti je pozdraviti dejstvo, da se je zmanjšal dolg pri Zadrugi zvezi (za 1.4 milij. Din); dvig dobaviteljev je dan po obsežnem poslovanju. Med aktivni je izkazano zmanjšanje vlog od 6.1 na 5.4 milij. Din. Manj razveseljivo pa je dejstvo, da so narasli dolžniki od 0.69 na 0.75 milij. Din. Nepremičnine in inventar so bilansirani s 0.5 milij. Din (0.5).

Dohodki so se povečali od 2.9 na 3.2 milij.; prebitke pri blagu pa je ostal na lanski višini 2.28 milij. Din, povečali so se dohodki od poslovalnic in obresti. Na drugi strani pa so narasli stroški, zlasti za najemnine in obresti, tako da znaša čisti dobiček samo 54.950 Din napram 153.670 Din za 1927/28.

*

D. d. pivovarne »Union« v Ljubljani sklicuje svoj redni občni zbor za 26. nov. ob 16 v poslov. prostore; na dnevnem redu je bilanca za 1928/29, sklepanje o zvišanju kapitala in volitve. — Kakor čujemo, je upravni svet sklenil predlagati zvišanje dividende od 7 na 8 Din za delnico; nadalje je sklenil predlagati obnovo zboru povišanje kapitala od 12 na 24 milij. Din z izdajo 240.000 novih gratisdelnic po 50 Din nom. (dosedaj 290.000 delnic po 50 Din nom.). To povečanje kapitala se bo prevedlo iz azijskega rezervnega fonda: po bilanci 1927—1928 je znašal kapitalni rezervni sklad 33.07 milij. Din. — Nadalje sklicuje D. d. združenih pivovaren Zalec in Laško redni občni zbor dne 26. nov. ob 17 v Unionove pisarne. Prostore v Ljubljani; na dnevnem redu je računski zaključek in poročilo reviz. komisije.

Kranjska industrijska družba ima svoj redni občni zbor 26. nov. ob pol 13 v Kred. zavodu; obravnaval se bo računski zaključek, nadalje ukinitve sklepa izredne glavne skupščine 26. okt. 1928 o ustanovitvi posebne avstr. d. d. za tvornico na Bistrici v Rožu, izprememba pravil. Izvolil se bo tudi nov upravni svet kakor tudi pregledniki računov, kar je v zvezi z izpremembami v posesti večine delnic, oz. prehodu v druge roke.

Sanacija Slovenske banke. Dne 23. nov. se vrši v prostorih banke ob 17 izredni občni zbor, na katerem bo podano poročilo o sanaciji zavoda, o podelitvi absolutorija; nadalje bodo volitve uprave in nadzorstva in sklepanje se bo o znižanju deln. glavnice od 7.5 na 5 milij. Din.

Konkurz je razglašen o imovini Klančnikove Marije, posestnice v Ojstriški vasi; prvi zbor upnikov 25. nov., oglas rok. do 20 dec. in ugotov. narok 30. dec.; nadalje o imovini Jamnikarja Ivana, trgovca v Fali; prvi zbor upnikov 24. okt., oglasiti se je do 15. nov.; ugotov. narok 21. nov.

Izpremembe v trgovinskem registru. Vpisi: Ferdo Ferenc in drug, d. z. o. z., klep. instalat. obrt, Ljubljana (10.000 Din; Ferenc Ferdinand); Gombač in Cerkenvenk, agentura in komisija, d. z. o. z., Ljubljana (10.000 Din; Cerkenvenk Rado, Gombač Franc); »Jugo-Italija«, družba v varovanju interesov eksporterjev, d. z. o. z. v Ljubljani (10.000 Din, dr. Pitner Maks); kurivo, d. z. o. z., Ljubljana (20.000 Din; Skerlep Franc); Maks Leben in drug, d. z. o. z., trg. z. meš. blagom, Ljubljana (5000 Din, Leben Maks in Franc); Ljubljanska luščilnica riža, d. z. o. z. v Ljubljani (240.000 Din, Kovač Kajetan, Sanein Franc in Truden Aleksander); Modni salon »Rodič«, d. z. o. z. v Ljubljani (5000 Din, Rodič Slavko); Prodnja pisarna slovenskih tovarn metel, d. z. o. z., Ljubljana (15 tisoč Din, Zupančič Ivan, Milavec Fran, Minibek Norbert); Scheucher & Geitner, trg. z. hig. potr. instal. mat., Ljubljana (Scheucher Anton, Geitner Ferdinand); Podravska lesna izvozna komanditna družba inž. Fuchs Nikola & Comp., Slovenjgradec. Izbris: Stanjolkca, prva jug. tvornica za izdel. stanjola in stanjol. kapije za steklenice, d. z. o. z. v likvid., Jesenice (končana likvidacija); F. Potočnik & I. Kušer, trg. z. lesom, Ljubnica (razšia); Josip Lebič in drug, mesarstvo, Spodnja Hudinja (opustitev).

Izpremembe v združnem registru. Vpis: Delavska posojilnica v Celju, r. z. z. o. z.; izbris (radi končane likvidacije); Kmetijska za druga za nakup in prodajo v Begunjah pri Cerkljici, r. z. z. o. z. v likv.; Prva jugoslovanska tipkarska zadruga v Zireh, r. z. z. o. z.

Borza

Dne 9. novembra 1929.

Devizni promet je bil ta teden izredno znan; znašal je 27.7 milij. Din, kar pomeni tedensko najvišji obseg prometa v letu 1929. Zlasti je bil znan zadnja dva dni (6.1, oz. 7.2 milij. Din). V prejšnjih tednih je znašal devizni promet: 21.85, 26.78, 16.68 in 14.44 milij. Din. Kakor običajno je bilo največ prometa v devizah: London, Newyork in Praga.

Skupni promet v oktobru je znašal po končno veljavnih podatkih 91.6 milij. Din (ne pa 89.9 milij. Din), skupno torej v prvih 10 mesecih t. l. 789.0 milij. Din napram 773.45 milij. Din v prvih desetih mesecih lani.

DENAR

Curih. Belgrad 9.1275, Berlin 123.45, Budimpešta 90.20, Bukarest 3.08, Dunaj 72.55, London 25.1725, Madrid 73.50, Newyork 516, Pariz 20.32, Praga 15.28, Sofija 3.725, Trst 27.02, Varšava 57.90.

VREDNOSTNI PAPIRIJI

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 89.45, Wiener Bankverein 21.50, Creditanstalt 52, Escompteges. 170, Aussereig Chemische 230.75, Mundus 172, Alpine 34.05, Trboveljska 56.50, Kranj. ind. 38.50, Rima Murany 106.40.

Kmetije-gospodarji!

Naročite si Slovenskega gospodarja, ki je najstarejši in zelo priljubljen tehnik za gospodarstvo, prosveto in zabavo kmetijskega ljudstva. Stane letno samo 32 Din. polletno 16 Din in četrtletno 5 Din. Naroča se: Maribor, Koroška cesta 5.

Žito

Zelo valovite notacije na žitški borzi, ki so se v preteklem tednu gibale med 128% in 120% za pšenico, med 90% in 88% za koruzo, imajo pri nas izkazati kot edini uspeh dejstvo, da se je obudilo v kupcih veliko nezaupanje v sedanji položaj na žitnem trgu ter da se je zelo zmanjšalo veselje do nakupovanja. Posledica tega je zlasti trajno slaba tendenca za vse proizvode. Pšenica gornjebačka velja koncem tedna že 190 naklad. postaja, da se tu pa tam, na nekaterih postajah ponuja tudi dražje. Koruza je tekom tega tedna tudi nekoliko nazadovala ter velja času primerno suho blago, ki se čedalje več kupuje za krmo, 117.50 do 122.50 bačka nakladalna postaja, umetno sušena 140—142.50, vse za promptno dobavo. Koruza se precej živahno izvažja v Italijo ter je postala konkurentna za ta predmet koncem tedna precej dobra za izvoz. Oves se ponuja po 145 bačka nakladalna postaja, vendar je malo zanimanja zanj. Malo zanimanja je tudi za ječmen in rž; ječmen notira — krmilno blago, 62/64 kg težko 120—125. Velik promet je s pšenično moko ničlo, za katero je precej stalnega povpraševanja v državi ter so mnogi mlini za nekaj mesecev v naprej razprodani — razume se, da le za ničlo, kajti za krušne, črne moke je slejkoprej poraba skrajno slaba. Iz tega razloga drže mlinarji tudi ničlo precej visoko in velja srednje dobra bačka znamka 310—315 nakladalna postaja. — Za bačke otrobe se je cena neznatno izboljšala ter notirajo 105—110 nakladalna postaja, vendar je odjem skrajno slab.

Budimpešta. Tendence oslabljena. Pšenica marec 22.90—22.98, zaklj. 22.97—22.98, maj 23.60—23.66, zaklj. 23.66—23.67, rž marec 16.24—16.38, zaklj. 16.37—16.38, koruza maj 16.51—16.44, zaklj. 16.45—16.47.

Hmelj

Nürnberg. 9. nov. (Tel. »Slov.«) Danes je bilo pripeljanih na trg 150 bal hmelja, prodanih pa je bilo samo 50 bal, in sicer gorski hmelj po ceni 40—45, hallertauski pa po 60—85 mark. V tranzitnem hmelju ni bilo kupčije. Razpoloženje in cene nespremenjene.

Jajca

V Švici in Nemčiji se vrši živahna prodaja hladnega blaga, katerega so še velike množine na razpolago, radi česar je povpraševanje po svežem blagu minimalno. V Italiji je zanimanje za sveže blago malo večje ter so tamkaj tudi cene nekoliko poskočile. Nakupna cena se giblje okoli 1.55 Din. — St. Jurij ob juž. žel. 8. nov. 1929.

Gobe

Naše poročilo v zadnji nedeljski številki spopolnjemo danes s tem, da se vesti o dobri poznojesenski rasti gob v Italiji in Franciji in o nazadovanju cen potrjujejo. Rast v inozemstvu je vrgla večje množine blaga, kakor se je pričakovalo. Razen tega smo imeli pa tudi na Gorenjskem dobro žetev, ki še ni docela ponehala. Dalje javljajo poročila, da je inozemski in prekomorski trg dobro založen s suhimi gobami po še prejšnjih nizkih nakupnih cenah in zato ne sprejema novega dragega blaga. Na podlagi teh dejstev je pričakovati, da se visoke cene, ki so vladale zadnje tedne za jesensko blago, zlomijo in izdatno znižajo. Za blago poletnih rasti pa sploh ni zanimanja.

Živina

Na živinski sejem v Ptuj, dne 5. t. m. je bilo prigranjenih 750 glav goveje živine, od tega 329 krav, 119 telic, 2 teleti, 210 volov, 69 juncev, 21 bikov in 132 konj, ki so notirali: krave 3.50—8.50, telice 6.75—10, teleta 10—13, voli 8—10, junci 7 do 9.50, bikji 7—10 Din za kg žive teže. Konji 500 do 4500, žrebata 400—2450 Din za komad. Prodanih je bilo 195 glav goveje živine in 32 konj.

Na svinski sejem dne 6. t. m. je bilo pripeljanih 374 glav svinj. Cena je bila za pršutarje 10.50—12, za špeharje 12.50—14 Din za kg žive teže, za praseta 100—300 Din za komad. Prodanih je bilo 88 glav.

Kože in usnje

Na trgu sirovih kož ni bilo ta teden opaziti kakšne izpremembe. Ves položaj je v rokah Amerike. Da so velike klavnice in predelavnice mesa pri polomu zadete, je jasno, vendar se število istih ne ve. Sirove kože se v Ameriki že kupijo, koliko časa bo to šlo, se še ne ve. Ameriške tovarne usnja oprežno kontrolirajo zalogo kož in čakajo pravi moment, da jih poceni kupijo. Rusija se v Ameriki ne javlja, ker vodi gospodarstvo po političnih momentih in je sedaj usmerjena proti Angliji, čeprav bi ona edina, kot veliki odjemalec, dosegla velik efekt. Bljžnja prihodnost bo vse razjasnila. Cene bodo pa vsekakor v tem položaju tako trpele, da jih bo malo, ki bodo znali pravčasno se kaj pri teh cenah plasirati. Ves trg v Evropi je pod tem vtisom; pri nas pa še bolj. Cene že dva meseca ne gredo gori in le dobre kvalitete jo dosežejo, kar je seveda zasluga naših mesarjev, da so takoj obrnili pozornost na način odiranja kože in s tem obdržali ceno. Slabo izdelane kože pa se ne plasirajo in na tem trpi trg v Srbiji in deloma v Hrvatski. Cene slovenskim prvovrstnim sirovim kožam so: 12—13 Din, slabše blago na deželi 10—12 Din, na Hrvaškem so cene 8, 10, 12 Din. Belgrajska klavnica je tudi cene znižala za 1 Din. Edino telečje kože so v ceni nategnile opirajoč se na akcijo telečjih kož v Zagrebu, katere je neka slovska tovarna vzel in ceno dvignila, ne da bi vodila računa o tem, da iste kvalitete dobi v provinci za 10 do 15%. Slabo je pa na trgu z ovcjami in janječimi kožami. Inozemski, posebno pa francoski trg, ki se je zadnje čase v tem predmetu začel pri nas bolj uveljavljati, ponuja že ustrojeno kože ceneje, kot so pri nas kmalu sirovi kavljaki. Trg s svinskimi kožami še zmeraj ne kaže jasnosti. Tovarne še čakajo. Nakupovalci po deželi so nekaj živahnejši, vendar pa še sami nimajo direktiv. Pričakuje se, da se lanske cene ne bodo dosegle, pač pa nižje, koliko nižje, pa je odvisno od tega, kako bodo tovarnarji ukrenili v mesecu. Nastopil je čas, ko je dana spekulaciji prilika, da se udeležuje.

Cene gotovemu usnju nekaj popuščajo, vendar poskušajo fabrikanti zmanjšati zalogo, da bi bilo povpraševanje močnejše od ponudbe in da bi s tem obdržali cene, dokler se ne bo položaj na splošnem trgu sirovih kož pojasnil. Kupčije niso velike, ker je konsum padeł. Široke mase ne kupujejo navzlic temu, da je letina velika. Poljedelci ne dobivajo nobenih cen za svoje proizvode in pri njih ni kupne moči. Veliko se je pričakovalo od slabega vremena, vendar so vsi raje še nosili staro robo.

Trgovina s čevlji v Sloveniji je nekaj poživela, vendar ne toliko, kot v drugih delih države, Srbija, Dalmacija, Zagreb, posebno pa Belgrad, imajo zelo dobre kupčije in so slovske tovarne z njihovim naročilom zelo zaposlene. Cene tovarniških čevljev so neizpremenjene, edino ročno delo popušča, ker širše mase v zimskem vremenu raje posegajo po tovarniškem blagu kot pa po izgotovljenem ročnem delu, ki se ne da kontrolirati

Znano vam je da imate na licu, rokah in na vsem telesu

brez števila majhnih in drobnih luknjic. Te luknjice se imenujejo znojnice. Če so znojnice zmerom zamašene s prahom in kužnimi klicami, postane kožna mastna in dobite zajedavce in mozolje, koža saina pa več ali manj oboll. V vašem interesu je, da se tega obvarujete. To dosežete, če rabite vsak dan milo Albus za umivanje.

Milo Albus za umivanje odstranja iz znojnic, nesnago in prah, kožo pa pokrije s tanko in nevidno plastjo. Milo Albus za umivanje da naglo občutno peno in deluje zelo udobno in blago ter kožo osveži. Milo Albus za umivanje je v vsakem gospodinjstvu neopodno potrebno. KUPITE GA SE-DANES!

Dobite v vsaki trgovini. MILO ALBUS ZA UMIVANE

Kaj je zvočni film?

Medtem, ko barvni in plastični film že od prvih početkov kinematografije mešata glave iznajditeljev, more pa zvočni film, ki je otrok prav današnje dobe, pokazati že sijajne uspehe. Sicer so poskusi spraviti sliko v zvezo z glasovi že starejšega datuma, vendar se ni nikdar popolnoma posrečilo, da bi slika in glas točno kongruirala. Tudi Edisonov kinetofon ni mogel pokazati večjih uspehov. Znatnejši napredek na tem polju sta pokazala Nemeč Meßler in Francoz Pathé s takozvanim bromonom. Z duhovito sestavljenim mehanizmom se je posrečilo izpeljati sinhroniziranje slike in glasu, a vse te iznajdbe so bile še zelo nepopolne.

Prav v zadnjem času so v Ameriki iznašli aparat vitalon med filmskim trakom in glasom s pomočjo gramofonskih plošč, ki se električnim potom snemajo in spet s pomočjo elektrike reproducirajo. S to iznajdbo se je zdelo, da bo zvočni film svojo kariero zaključil.

Toda iznajditelji niso mirovali. Prišli so na idejo, da bi se zvočne valove mesto na gramofonske plošče kar naravnost na filmski trak preneslo.

Osnovna misel te duhovite ideje pripada trem Nemcem z imenom Massolle, dr. Engl in Vogt. Ze l. 1907 je bil princip v bistvu rešen. Takoj po vojski so mogli pokazati že znatne uspehe in danes se sme njih iznajdba »trigon film« smatrati že kot skoro popolna. Metoda tega čudovitega filma je približno sledeča:

Akustični tresljaji zraka se potom mikrofona sprejme v električne valove. Ti se ojačajo in s pomočjo posebne električne žarnice, ki fočno v ritmu tresljajev zagori in ugasne, transformirajo v svetlobne valove. Ti svetlobni valovi se vrste z očem ne več dostopno brzino (10.000 tresljajev na sekundo) in fotografilirajo na filmski trak drobne, črne, drugo ob drugi tesno ležeče črte. Tako je glas na filmskem traku »naslikan«. S pomočjo ženično izumljenih aparatov se ti svetlobni valovi spremenijo zopet nazaj v električno energijo, se ponovno ojačajo in prihajajo na dan kot glasovi iz posebej za to izkonstruiranega zvočnika, ki ga izumitelji nazivljajo »statorfon«. Tako moremo gledati v kinogledališču na platno sliko, ki govori.

Letošnje leto se bije v Evropi boj za in proti zvočnemu filmu, medtem, ko stoji Amerika popolnoma pod uplivom zvočnega filma. Številne slavne filmske zvezde so morale Hollywood zapustiti, ker njih glas ni bil primeren za mikrofon. Drugi neznanjši igralci pa so spet radi svojega glasu napravili sijajno kariero.

Najbolj tragičen je slučaj Charl Chaplina. Chaplin, ki je brezdvomno največji komik 20 stoletja in vseh krajih naše zemlje enako priljubljen, ta ženični filmski igralec stoji danes pred usodno dilemo. Njegov glas ne koincidira s komiko, ki jo njegova postava izražja. Neme filme snemati je za danes v Ameriki nevarno. Izraziti njegovi prijatelji bi pač njegovo nemo igro z velikim veseljem gledali, a širša publika, navdušena za zvočni film, bi nemega odklonila.

Pri nas v Evropi prav gotovo ne. Ker bo moralo še precej časa poteti, da se bodo širše mase kinopublike navdušile za zvočni film.

»Zmaga ljubezni« v »Ljubljanskem dvoru« je film, ki slika požrtvovalno in nesebično delo po-deželskega zdravnika. V svoji idealni nesebični ljubezni do bližnjega lajša bedo in trpljenje pomoči potrebnim. Zato je od vseh ljubljenc. Ker tudi on vse ljubi in vidi v vsakem človeku sebi enakega, nareti na bridko razočaranje od strani brutalnega in nadutega sebičnega, ki mu uniči kariero in ga pahne na rob propada. Pa prav njegova ljubeznjiva dobrohotnost ozdravi naduteža, ko tudi ta spozna, da je edino krščanska ljubezen do bližnjega tista čudovita sila, ki premaga na svetu vse. Film je podoben, moti le nekoliko psihološko premake utemeljena smrt uboge matere.

Iz društvenega življenja

Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne Ljubljana-Moste priredi predvidoma v Ljudski šoli v Mostah večerni tromesečni tečaj svetovnega pomožnega jezika Esperanto, ter daje s tem priliko vsem članom, kakor tudi ostalemu občinstvu v občini Moste, pričuti se tega velevažnega jezika. Prijave (in pristojbino 30 Din mesečno) sprejema blagajnik tov. gosp. Kovič Karol, Zaloška cesta, Moste, od 15. t. m. Odbor.

Stalna prosveta ima danes zvečer ob šestih občni zbor v Jugoslovanski tiskarni. Moški krožek Prosvetnega društva Sv. Krištof ima v nedeljo 10. novembra ob 3 popoldne svoj redni mesečni sestanek. Zelo važne stvari na dnevnem redu. — Vsi možje, ki se zanimate za napredek našega okraja v vseh ozirih, udeležite se tega sestanka in pridružite se krožku.

Nedeljske sportne prireditve

Ljubljana.

Razvrstitev prvenstvenih tekem dne 10. t. m. v Ljubljani je naslednja:

Na igrišču SK. Ilirije ob 13.30 Grafika: Slovan; na igrišču ASK. Primorje ob istem času Svoboda rez.: Jadran rez.

MARIBOR.

Ob 13 na igrišču I. SSK. Maribor: mladinska prvenstvena tekma SK Rapid: SK. Železničar (sodnik g. Bizjak).

Ob 14.45 na igrišču I. SSK. Maribor: medmestna tekma Celovec: Maribor (sodnik g. dr. Planinšek).

Hazenska prvenstvena tekma I. SSK. Maribor: SK. Mura, ki bi se morala vršiti v nedeljo dne 10. t. m. v Mariboru, se je ponovno od strani SK. Mure odpovedala. I. SSK. Maribor je potem takem dobil tekmo p. f. 6:0 in tudi postal hazenski prvak Slovenije.

PTUJ.

Ob 13 na igrišču SK Ptuj prijateljska nogometna tekma SK. Rapid (Maribor): SK. Ptuj. Sodnik g. Nemeč.

Ob 15 prijateljska nogometna old boy. tekma SK. Ilirija (Ljubljana): SK. Ptuj. Sodni g. Zamuda.

Službene objave LNP.

(Iz seje poslovnega odbora dne 6. nov. 1929.)

Služba: na igrišču SK. Ilirija: odbornik LNP g. Pevalak, vsak klub postavi stranskega sodnika, za reditelstvo skrbi SK. Ilirija; na igrišču Primorja: odbornik LNP g. Rovani, vsak klub postavi 3 reditelje in stranskega sodnika. — Nastop službe pol ure pred pričetkom tekme.

Verificirane tekme: Hermes: Jadran 5:1, Primorje: Svoboda 10:0, Primorje: Hermes 2:2.

Kot odbornik LNP k poskusni tekmi Doberna: Trbovlje dne 10. t. m. se določa g. Vičič-a.

Verificira se po 10. o. p. s pravico nastopanja samo v prijateljskih tekmah dne 16. t. m. za I. SSK. Maribor: Jež Josip; dalje s pravico nastopanja dne 2. maja 1930 za SK. Svoboda - Ljubljana: Janežič Josip, Schlamberger Viljem.

Na podlagi 10. o. p. se dovoljuje s 16. t. m. nastopanje v prijateljskih tekmah igralca Janežiču Josipu, Schlambergerju Viljemu za SK. Svoboda in igr. Ježu Josipu z današnjim dnem za SK. Ilirija.

Odobri se odigranje medmestne tekme Maribor: Celovec dne 10. t. m. v Mariboru in prijateljskih tekem Ilirija: Rapid dne 10. t. m. v Ljubljani ter 17. t. m. v Mariboru. — Tajnik II: Mahkovec

*

SK. Ilirija, nogometna sekcija. Sestava moštva za današnjo tekmo z Rapidom je razvidna v članski knjigi v »Evropcu«; v garderobi bodite točno ob 14.30. — Opozarjamo na nove objave v članski knjigi in na oglasni deski. — Prost vstop k današnjim tekmam imajo le oni naraščajniki nogom. sekcije, ki se izkažejo pri bgagajni z legitimacijo in plačanim naraščajskim prispevkom. Kolekci bodo na razpolago pri blagajni in pri oskrbniku.

SK. Ilirija (plavalna sekcija). Važna seja sekcijskega načelstva bo v ponedeljek 11. t. m. ob 19.30 v kavarni »Evropac«. Prosimo točno!

Orel

Spored naraščajske telovadne akademije orlovskega odseka sv. Jakob Ljubljana, ki se vrši nocoj ob 8 v telovadnici šole na Grabnu, je sledeč: 1. Orličji: proste vaje; 2. Mladci: proste vaje; 3. Orličji: igrice; 4. Mladenke: proste vaje; 5. Mladci: bradlja; 6. Gojenke: peričice; 7. Mladci: praške vaje; 8. Orličji: skoki; 9. Mladci: drog; 10. Mladci: spretnostne vaje. Bratje in sestre pridite vsi — da nam daste poguma s svojimi posetom za novo delo.

Orlovski odsek v Metliki priredi v nedeljo dne 10. t. m. ob 20 v dvorani Hranilnice in Posojilnice narodno igro »Naša kric« od priljubljenega pisatelja Fr. S. Finžgarja, da proslavi 120-letnico ilirskega kraljestva za časa Napoleona v naših krajih. Vstopnina je za sedeže 8 Din za stojišča 4 Din. Ker nam obetajo igralci, kakor so pokazali pri igri Razvaline življenja, mnogo užitka, zato so vsi prav vljudno vabljeni, da se udeležijo predstave.

Poizvedovanja

Kdo je pomotoma pustil 6. novembra na mojem vozu pri Figoventu površnik? Dobi se pri Ivanu Lebnu v Zlebeh p. Medvodje.

Računski zaključek

I. delavskega konsumnega društva v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo

za poslovno dobo od 1. julija 1928. do 30. junija 1929. Zadruga je bila ustanovljena leta 1895 in je članica Zadrugne zveze v Ljubljani, ki je izvršila zadnjo redno revizijo 8. oktobra 1928.

Članstvo in deleži zadruga:

Dne 30. junija 1928 je štela zadruga 9497 članov z 10.106 deleži tekom posl. l. je prist. 988 izst. pa 114 torej prirastka . . . . . 874 . . . . . 874 . . . . .

Skupaj 10.371 članov z 10.980 deleži

3% popust znaša v računskem letu Din 566.547,49 — in se prične izplačevati prve dni v decembru.

Ob zaključku poslovne dobe so poslovale naslednje poslovalnice:

1. Ljubljana, Kongresni trg 2, glavna prodajal., poslov. in manuf. odd.
2. Ljubljana, Dunajska cesta 33
3. Ljubljana, Zaloška cesta 15 12. Struge 21. Poljčane
4. Ljubljana, Celovška cesta 57 13. Žuženberg 22. Makole
5. Vič-Glince, Tržaška cesta 11 14. Semič 23. Ruše št. 73
6. Devica Marija v Polju 15. Sv. Križ pri k. 24. Ruše št. 35
7. Medvode — Svetje 16. Bloke 25. Brezno
8. Škofja Loka 17. Trbovlje II 26. Guštanj
9. Kranj 18. Trbovlje-Vode 27. Prevalje
10. Križe 19. Rajhenburg 28. Mečica
11. Trzič 20. Senovo 29. Cerna

Ljubljana, Hilšerjeva ulica 5, skladišče špecerijskega odd.

Knjižni promet od 1. julija 1928 do 30. junija 1929.

Tek. št.	Predmet	Debet		Kredit	
		Din	p	Din	p
1	Račun blagajne	12,672.677	27	12,750.875	22
2	Račun naložb in posojil	2,855.131	—	1,506.122	93
3	Račun blaga	16,632.808	67	16,717.009	24
4	Račun čekovnega zavoda	13,205.088	18	13,167.493	52
5	Račun blag. upnikov	16,314.350	92	16,685.564	01
6	Račun poslovalnic	26,282.556	26	26,982.012	52
7	Račun 3% popusta	423.573	53	510.121	02
8	Račun transito	209.680	82	180.302	18
9	Račun članskih deležev	94.155	67	17.459	50
9a	Račun tujih deležev	100	—	—	—
10	Račun inventarja	50.648	30	46.224	—
11	Račun nepremičnin	29.454	—	13.530	—
12	Račun dolžnikov	3,475.100	44	3,414.908	47
12a	Račun hranil. davkov	42.400	—	43.000	—
13	Račun hranilnih vlog	1,095.420	64	1,304.028	48
14	Račun rezerve	149.600	—	305.927	25
15	Račun delež. rezerve	95.262	60	82.150	66
16	Račun zgube in dobička	3,159.116	75	3,214.066	30
17	Račun bilance	153.670	25	—	—
		96,940.795	30	96,940.795	30

Debet.

Zguba in dobiček 1928-29.

Kredit.

Tek. št.	Predmet	Din		Tek. št.	Predmet	Din	
		p				p	
1	Poštnina in kolki	61.834	95	1	Pristopnine	2.657	—
2	Pisarniške potrebščine	24.360	94	2	Razna povračila	94.184	94
3	Potni stroški	58.104	—	3	Povračila pok. zavoda	3.622	—
4	Plače in dneve	1,205.947	45	4	Tiskovine plačane	53	23
5	Podpore in nagrade	250.607	80	5	Prebitki poslovalnic	372.845	99
6	Zavarovalnina	195.255	20	6	Kurzna razlika	8.649	02
7	Kurjava in razsvetljava	47.119	68	7	Obresti	316.610	36
8	Davki plačani	203.970	89	8	Izterjana dubijoza	11.751	75
9	Davki neplačani	43.000	—	9	Davek prejšnje bilance	42.400	—
10	Inserati	33.814	—	10	Najemnine	81.756	53
11	Bančna in poštna provizija	13.843	34	11	Prebitok na blagu	2,279.535	48
12	Pravni stroški	56.845	71				
13	Razni stroški poslovalnic	82.468	08				
14	Najemnine	263.117	62				
15	Obresti	468.776	71				
16	Odpis dubijoz	56.462	62				
16a	Odpis pristopnin na rez. zakl.	2.657	—				
17	10% odpis premičnin	22.922	—				
18	2% odpis nepremičnin	6.765	—				
19	Popravila nepremičnin	61.243	76				
20	Čisti dobiček	54.949	55				
		3,214.066	30			3,214.066	30

Aktiva

Bilanca 30. junija 1929.

Pasiva.

Tek. št.	Predmet	Din		Tek. št.	Predmet	Din	
		p				p	
1	Gotovina v blagani	4.162	25	1	Deleži članov	185.031	—
2	Gotovina Pošt. hran.	95.801	52	2	Hranilne vloge	473.838	91
3	Zaloga blaga v skladišču	385.762	85	3	Kavcija uslužbencev	598.582	12
4	Saldi 29 poslovalnic	4,095.907	93	4	Dobavitelji	1,668.664	24
5	Zaloga manuf. odd.	880.342	18	5	Tekoči račun Zadr. zveze	1,780.262	—
6	Dolžniki	750.019	70	6	Rezervni zaklad	987.451	59
7	Tuji deleži	31.000	—	7	Deležna rezerva	653.476	44
8	Efeki	22.772	50	8	Neplačani davki	43.000	—
9	Nepremični inventar	331.504	19	9	Neplačan 3% pop. rač. l.	566.547	49
10	Premični inventar	204.849	33	10	Čisti dobiček	54.949	55
11	Transiti	209.680	89				
		7,011.803	34			7,011.803	34

Zadrugno načelstvo: Dr. Andrej Gosar, l. r. nač., Anton Kralj, l. r. podnač., Ivan Krvin, l. r., Ivanka Kosec, l. r., Ivan Lazar, l. r., Alojzij Kocmur, l. r. ravnatelj.
Nadzorstvo: Josip Gostinčar, l. r. predsednik, Rudolf Strnad, l. r. podpredsednik, Franc Cvek, l. r., Liza Cerkovnik, l. r., Ivan Fras, l. r., Anton Rasperger, l. r., Jožef Rutar, l. r., Ignacij Zaplotnik, l. r.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

M. Dekobra:

Kupčija

V majhnem provinčnem gnezdu Fertee-Brie sem poznal sodnika, ki je imel skoraj opičji obraz, a bil zvit ko lisica. Na milje daleč so govorili in hvalili njegove ostro utemeljene in pravične razsodbe. Bil je v resnici original... Z angelsko potrpežljivostjo je poslušal stranke, očetovsko dobrohotno se smehljaj, nato pa s presenetljivo sigurnostjo izrekel razsodbo.

Ime mu je bilo Saturnin Labudelle in je imel vse navade starega samca. Zbiral je stare pipe, znamke in hrošče. V prostih urah si cer ni delal pesmi, zato pa je pisal globoko utemeljeno razpravo o zgodovini uljudnosti v zadnjih štirih stoletjih.

Nekega večera nam je pripovedoval sodnik to zgodbo:

Prejšnje leto sem moral reševati mnogo sporov. V začetku je bilo zelo dolgočasno, ker je šlo le za malenkostne stvari, ki sem jih hitro opravil. Nato je poklical zapisnikar dva stara prepirljivca. Eden je bil Macheotte in je bil najemnik; drugi je bil živinski prekupčevalec Ballotin. Macheotte je bil krepak, rdeč v obraz, s šestinastimi brki in gostimi obrvmi. Ballotin pa je bil zvit Normandec, suh ko trska, z obrazom miši.

Najprej sem dal besedo Macheottu. Malo negotovo je prišel pred sodni stol, vrtel klobuk v roko in pričel:

»Gospod direktor...
Povedal sem mu, da nikakor nisem direktor, temveč sodnik. To ga je zmedlo, odkašljaj se je nato krepko in zopet pričel:

»Gospod direktor pravice... jaz vam bom pojasnil, za kaj gre... Zopet je zakašljaj, obrisal si pot in nadaljeval:

»Ta... packa... torej mi je prodal tele, ki sem ga plačal, sedaj pa trdi...
Strogo sem ga prekinil:

»Dragi prijatelj! V tej dvorani se ne sme nikomur reči packa. Povejte jasno, toda brez nepotrebne psovjanja! Torej!»

»Gospod direktor... to se ne pravi zmerjati, če rečem takemu lopovu packa, ko se je pa upal...
»Če boste še naprej govorili v takšnem tonu, vam moram vzeti besedo!»

»Oprostite mi, gospod direktor, ampak jeza me je čisto premagala... No, torej, kaj sem hotel povedati... Prodajal sem mu tele za 110 frankov. Ko sva se dogovorila, sem mu dejal: Moj dragi stari! Ti boš sedaj tako dober in mi pripeljal tele na dvorišče... Nato pa sem mu plačal njegovih 110 frankov s samimi srebrnimi tolarji po pet frankov. Dejal mi je: Kupčija pa gre čisto dobro. Nato mi privedel tele na dvorišče in tu mi pravi: Moj dragi stari! Sedaj pa plačaj teh 110 frankov! Rečem mu: Kaj si pijan, ali se delaš norca iz mene? Denar sem ti vendar že izplačal na sejmišču! Nato on: Kaj ti pade v glavo? Zdi se mi, da si ti pijan... Prav nič mi nisi plačal! Hočem svojih sto deset frankov, ali pa vzamem zopet svoje tele... No, sedaj pa vas vprašam, gospod direktor: Ali me more ta packa, ta oderuh, ta lopov prisiliti, da dvakrat plačam tele, ko pa je vendar že moja last? Ta svinja...
»Ali imate priče?»

»Priče? Ne, nobene nimam. Pa zakaj tudi? Kaj je treba imeti sedaj dve priči... in morda še davkarja... in še gospoda župnika po vrhu, če se hoče kupiti tele?»

Obrnem se k prekupčevalcu:
»Ballotin! Slišali ste, kar je izpovedal tožitelj... Ali ste sprejeli od njega denar? Da ali ne? Prisezite, da boste govorili čisto resnico!»

Ballotin vstane, vzdigne desno roko in prične kričati:

»Nesramno laže! Niti počenega groša nisem dobil od njega.
»Vi torej odločno zanikate, da bi prejeli denar.»

»Da, odločno!»

Najemnik je vstal in pričel rjuti: »Oh, ta svinjal! Ta slepar...»

Zaukazal sem mu, da molči in nato odredil, da gresta oba na svoje mesto. Bilo je navzočih okoli sto radovednežev in obrnjen proti njim, rečem:

»Stvar je jasna... Tožba Macheotta proti Ballotinu je izgubljena, ker ni nobenih prič. — Macheotte pa se mi zdi, da je poštenjakar in prepričan sem, da zgubi v tej stvari sto deset frankov... Ima torej pravico na majhno odškodnino. Predlagam, da zberemo nekaj zanj in jaz dam takoj deset frankov. — In vi, Ballotin? Ali boste res tako brezsrčni, da ne bi tudi vi nekaj dali za svojega nesrečnega nasprotnika?»

Prekupčevalec je vstal in takoj dejal: »Gospod sodnik, nočem biti manj velikodušen ko vi... Tu sta dva tolarja po pet frankov.»

Vzel sem oba srebrnika, ju pogledal in potem zopet, popraskal malo z nohtom, ju tehtal v roki in nato rečem in pogledam Ballotinu ostro v obraz:

»Kaj! Vi se predrznete v sodni dvorani razpečavati ponarejen denar!?»

»Ponarejen denar?« je zajecjal Ballotin in postal čisto bled.

»Samo nikar se ne potvarjajte! Vi ste čisto dobro vedeli, da sta oba tolarja ponarejena. Zelo malo srebra, tem več pa imata svinca... Takoj mi boste povedali, kdo vam je dal ta denar! Ali pa vas dam takoj aretirati, na mestu! Ne pozabite, da je za ponarejevanje denarja težka ječa!»

Ballotin se je ves tresel in jecljal nekaj nerazumljivih besed. Nato pa je stopil par korakov naprej in pričel:

Nevaren lov

»Oh,« je dejal general, »otok me oskrblja z najboljšo divjačino na svetu. Nobenega drugega lova ni mogoče z mojim niti primerjati. Lovim vsak dan in sedaj se nikdar več ne dolgočasim. Zakaj sedaj imam divjačino, s katero morem meriti svoje duševne sposobnosti.«

Rainsfordova prepredenost se je videla na njegovem obrazu.

»Potrebujem za lov idealno žival. Zato sem si dejal: »Kakšne so lastnosti idealne živali?« In odgovor se je seveda glasil: »Mora imeti pogum, spretnost in predvsem pamet!«

»Nobena žival pa vendar ne zna pametno misliti...« je zajecjal Rainsford.

»Moj dragi prijatelj,« je dejal general.

»Ena taka vendarle obstoji.«

»Vendar ne boste rekli...« je s strahom dejal Rainsford.

»In zakaj ne?«

»Ne morem si misliti, da govorite umno, general Zarov. To je strahotna šala.«

»Zakaj ne bi misli umno? Govorim vendar o lovu.«

»O lovu? Ali za Boga, general Zarov! O tem, kar govorite je — umor!«

General se je nasmejal dobrodušno. Z zasmehom je pogledal Rainsforda. »Ne morem si misliti, da ima moderen in civiliziran mož, kar ste očevidno vi, tako romantične misli o vrednosti človeškega življenja. Gotovo vaše izkušnje v vojni...«

»Me niso naučile tega, da bi odobral hladnokrvno izvršen umor,« je ostro dopolnil Rainsford stavek.

General se je glasno smejal.

»Kako komični ste!« je dejal. Dandanes je že smešno, če se naleti na mladega moža iz izobraženih krogov, ki ima še take naivne in predpotopne nazore. Stavim, da boste svoje naziranje spremenili, kakor hitro greste z menoj na lov. Spoznali boste čisto novo senzacijo, gospod Rainsford.«

»Hvala! Jaz sem lovec, ne pa morilec.«

»Moj Bog! Zopet ta neprijazna beseda. Mislim pa, da vam bom dokazal, kako so vaši pomisleki neutemeljeni.«

»Tako?«

»Življenje je za močne ljudi, da ga ti žive in, če treba tudi uničijo. Slabotneži so na svetu, da zabavajo močne. Jaz sem močan. Zakaj ne bi uporabil svojega daru? Če hočem loviti, zakaj naj bi tega ne delal? Lovim izmeček človeštva... Mornarje nasedlih ladij, Tartare, črnce, Kitajce, belokožce, mešanice... polnokrvnen konj ali pes čiste pasme je več vreden, ko dvajset njih.«

»Ampak ljudje so!« je zdivil Rainsford.

»Res je, prav zato jih potrebujem. V zabavo mi je. V gotovem zmislu mislite čisto pametno. Zato ste nevarni.«

»Toda, kje jih dobite?«

General je pomežiknil z očmi in dejal: »Temu otoku se pravi tudi »Past ladij«. Včasih mi jo pošlje razjarjeni bog visokega morja. Včasih, če ni previdnost tako dobrotna, ji pomagam jaz. Stopite sem k oknu.«

Rainsford je stopil k oknu in pogledal na morje.

»Dobro poglejte! Tam zunaj!« je zaklical general in pokazal v noč.

Rainsford je videl samo črno noč in potem, ko je general pritisnil na gumb, je zagledal daleč v morju, kako so se zasvetile luči.

General se je muzal. »Te luči pokazujejo morskot pot, ki je ni: velikanske skale z ostrimi robi preže ko morske pošasti z na široko odprtimi žrelom. S tako lahkoto razdrobe ladjoo, ko jaz ta oreh.« Vrgel je oreh na trda tla in ga razdrobil s peto.

»O, da,« je dejal ravnodušno, ko da bi hotel odgovoriti na vprašanje: »Na razpolago imamo tudi elektriko. Trudimo se, da smo civilizirani.«

»Civilizirani? In streljate na ljudi!«

Jezen izraz je za hip zamračil generalov obraz, nato pa je dejal z najbolj ljubeznivim glasom: »Moj Bog! Kako silno pravičen mlad človek ste! Zagotavljam vam, da ne delam tega, kar mislite. To bi bilo barbarsko. Ravnam s temi ljudmi z izbrano pozornostjo. Dobe bogato hrano in imajo dovolj prilike, da se gibljejo. V kratkem času so telesno v najboljšem stanju. Jutri se boste o tem sami prepričali.«

»Kaj pravite?«

»Jutri obiščeva moja pripravljalo šolo,« reče smehljaje general. »Nahaja se v kleti.«

»Gospod sodnik! Raje vam povem vse po pravici. Če mora že kdo priti v ječo, potem je to Macheotte, ker od njega sem dobil te tolarje, ki mi jih je dal za tele.«

»Torej priznate, da ste prejeli od tožitelja tu kupnino za tele?«

»Da, priznavam, gospod sodnik.«

»To zadostuje... Razsojam, da vrnete tožitelju tele, ker je njegova lastnina... Vam pa vračam oba tolarja, ker sta oba prava. Samo zato sem govoril o ponarejenih denarjih, da sem prišel do resnice.«

Trenutno imam tam približno en ducat ljudi. Vsi so s španske ladje »San Luca«, ki je imela smolo, da je tu nasedla. Slabotni eksemplari, ki so bolj vajeni krova ko džungle.«

Vzdignil je roko in Ivan, ki je vršil službo natakarja, je prinesel kavo. Le s težavo je Rainsford brzdal svoj jezik.

»Vse to je namreč igra,« je nadaljeval general prijazno. »Predložim enemu od njih, da gre na lov. Dam mu proviant in izvrsten lovski nož. Dam mu tudi tri ure prehitka. Nato mu sledim, oborožen le z majhno pištolo z najmanjšim kalibrom in najmanjšim streljanjem. Če mi moja žrtev za tri dni ubeži, tedaj je dobila igro. Če pa je najdem, potem je izgubila.«

»In če se brani tega lova?«

»Oh,« je dejal general. »Seveda pustim vsakomur, da izbira. Nikomur ni treba igrati te igre, če noče. Če noče igrati, ga prepustim Ivanu. Ta je imel nekoč čast služiti kot uradni izvrševatelj kazni pod velikim belim carjem na palice obsojenih vojakov. Ivan ima zato čisto svoje nazore o uporabi palice. Brez izjeme vsi se zato odločijo za lov, gospod Rainsford.«

»In če dobijo igro?«

General se je smehljaj.

»Do danes nisem še nikdar izgubil.« Nato je hitro dostavil: »Nočem, da me imate za širokoustneža. Mnogi nudijo le čisto navaden problem. Tu pa tam naletim na Tatarja. Eden od teh bi skoraj dobil. Navsezadnje sem moral poklicati na pomoč pse.«

»Pse?«

»Da, prosim. Pokažem vam jih.« General je epljal Rainsforda k oknu. Luči v hiši so svetile na dvorišče. Rainsford je mogel opaziti ducat temnih postav. Ko so se obrnile proti njemu, je zapazil njih zeleno se lesketajoče oči.

»Zelo dobri psi,« je pripomnil general.

»Vsak večer okoli sedmih jih izpustim. Če bi kdorkoli poskušal vstopiti v mojo hišo ali pa jo zapustiti, bi doživel nekaj zelo žalostnega.« In pri tem je zažvižgal poskočno pariško melodijo. »In sedaj vam pokažem svojo zbirko glav. Ali greste z menoj v knjižnico?«

»Upam, da me boste za danes opravičili, general Zarov. Se res ne počutim dobro.«

»Kaj res?« je vprašal general ves v skrbeh. »No, mislim, da je to le posledica vaše dolge plavalne ture. Dolgo in mirno spanje vam je potrebno. Stavim, da boste jutri ko prerajeni. Potem pa greva na lov? Obeta se mi nekaj prav izrednega.«

Rainsford je hitel k vratom. »Škoda, da ne morete iti danes z menoj. Upam na zanimiv lov. Velik in močan črnce je, ki skoraj zgloda, kot da bi si znal pomagati. — Pa lahko noč! Upam, gospod Rainsford, da boste spali imenitno!«

Sele k lunchu je prišel drugi dan general Zarov. Imel je obleko podeželskega plemiča. Obleka je bila brezhibna. Zelo se je zanimal za Rainsfordovo zdravje.

»Jaz pa se ne počutim dobro,« je dejal. Sem slabe volje. Včeraj sem opazil, da se me loteva moja stara bolezen.«

Na Rainsfordov vprašujoč pogled je odgovoril: »Enni, dolgočasje.«

Ko je general drugič vzdignil čašo, je dejal: »Včerajšnji lov ni bil lep. Fant je zgubil glavo. Šel je naravnost naprej, da zasledovanje sploh ni dalo nobenega problema. To je tista neprijetna stvar pri mornarjih; tepci so in v gozdu se ne spoznajo. Same neumnosti in nerodnosti delajo. Človek se mora jeziti! Ali želite še kozareček, gospod Rainsford?«

»General,« je tedaj dejal Rainsford z vso odločnostjo. »Tako hočem zapustiti ta otok.«

General je nagubančil čelo, kakor da bi bil razaljen. »Toda, moj dragi prijatelj,« je protestiral, »saj ste komaj prišli. Niste še bili niti na lovu!«

»Hočem iti še danes,« je dejal Rainsford. Videl je, kako ga opazujejo prodirajoče ogljeno-črne oči generala. Nenadoma se razjasni generalov obraz. Znova je natočil Rainsfordov kozarec in dejal:

»Danes zvečer bova lovila midva — vi in jaz.«

Rainsford je odkimal. »Ne, general,« je dejal, »jaz ne bom lovil.«

General je skomignil z ramami in z užitek pričel jesti grozdje. »Kakor želite, moj prijatelj,« je dejal. »Imate pravico izbirati si. Toda, dovoljujem si, opozoriti vas, da se boste prepričali, da je moje pojmovanje sporta mnogo zabavnejše ko Ivanov sport.«

Pomignil je orjaku, ki je stal čmeren v kotu.

»Vendar ne mislite reči, da...« je kričal Rainsford.

»Moj ljubi prijatelj,« je dejal general, »ali vam že nisem povedal, da govorim o lovu samo resno? Prišla mi je ta misel ko navdahnjenje. Napijam nasprotniku, ki je vreden mojega meča — vendar enkrat.«

Ako so usta še tako lepa

je predpogoj, da je njih dih slaček in sveže duhteč. Porok za to je aromatična penača se zobna krema

SARG OY

KALODONT Duhteča usta

General je vzdignil svojo čašo, toda Rainsford je sedel nepremično in strmel vanj.

»Boste videli, da je tak lov vreden napora,« je dejal general navdušeno. »Vaša pamet proti moji. Vaše lovsko znanje proti mojemu. Vaša sila in vztrajnost proti moji. Šah na prostem. Pa tudi to, za kar staviva, ni brez vrednosti, ali ne?«

»In če dobim jaz —?« je pričel Rainsford s hripavim glasom.

»Z veseljem se priznam za premaganega, če vas ne najdem do polnoči tretjega dne,« je dejal general Zarov. »Moja ladjica vas bo iskrcala na celini v bližini mesta. Seveda pa se morate obvezati, da ne boste o vsem življaju ziniti niti besedice.«

»Na nič se ne obvezem.«

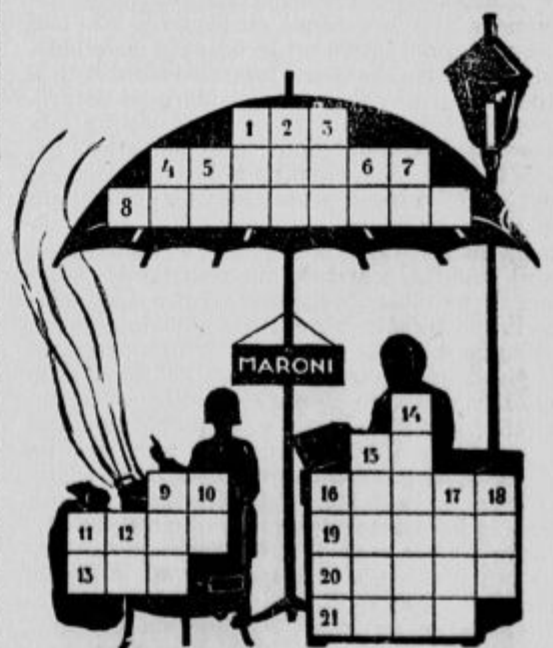
»Tako? V tem slučaju pa bom... Pa kaj bi se o tem pogajala? V treh dneh se lahko o tem pogovarjava pri steklenici Veuve ciquota.«

General je srkal svoje vino.

Nato je prešel v čisto posloven ton. »Ivan,« je dejal Rainsfordu, »vam bo dal lovsko obleko, proviant in nož. Predlagam vam, da nosite mokasinke; zapuščajo manj vidno sled. Tudi vam svetujem, da se ogibate velikemu močvirju na jugovzhodnem kotu otoka. Pravimo mu močvirje smrti. Tam je nanešen pesek. Prosiť vas moram, da me opravičite. Po kosilu se vedno malo vlečem. Vi pa boste komaj imeli čas za spanje. Najbrže boste hoteli kar oditi. Pred mrakom vam ne bom sledil.«

(Dalje prihodnjo nedeljo.)

Križanka: Kostanjari

Besede h križaljki »Kostanjari«: Vodoravno: 1. obrtnik, 4. na jesen dobra jed; je isto kar vodoravno 1. ima pa opraviti z vodoravno 4., 9. egipt. božanstvo, 11. ptič, 13. rabi vodoravno 8., 15. Stara kratica za kem. znak kovine; 16. sin naroda, ki se naglo modernizira, 19. dub, 20. gora v Arabiji, 21. akrobatska sleparija. — Navpično: 1. služj promet, 2. grška črka, 3. tatarski glavlar, 4. časovni pri-slov, 5. mejna prema simetrije, 6. cirilska črka, 7. trdilna členica, 9. stvar, 10. španska členica, 11. kratica pri glasbenih delih, 12. izraz pri kartanju, 14. specializirani kostanjarijev, 15. političen sel, 16. sorodnik, 17. vstavi: emak, 18. vprašalni zaimek.

Osip Kalenter:

Mož brez noge išče družico

Kadar so se zbrali gospodje, vsi sami dobri prijatelji, pri svoji mizi v enem najbolj elegantnih barov, so vedno govorili tudi o prednostih samca. Nekoč pa je eden od njih pričel kljub temu misliti na ženitev. Po vrsti so mu začeli odsvetovati. »Kaj bi se ženili. Vse imate, kar si želite. Imate denar, sijajno idočo tovarno, nobenega upravnega sveta, ki bi se mešal v vaše posle in tudi nobenih situiranih sorodnikov. Imate vrhu tega udobno stanovanje, sijajno gospodinjo, ki je sicer v letih, toda izborna kuharica in zanesljiva duša. Je sicer res, da ste v vojni izgubili eno nogo, toda vsak ima kako napako, samo da se pri enem vidi, pri drugem pa je skrita v notranjosti. Toda radi vaše lahko živite še leta in leta, moja pa mi bo kar nenadoma pretrgala življenje. Vse imate, kaj bi se torej ženili?«

Tako in slično so govorili, a bogatega tovarnarja niso prepričali. Nasprotno je spoznal tovarnarjev prijatelj dr. Greiner, da mora tako govenje tovarnarja samo užaliti. Skušal je zato zasukati pogovor na drug predmet, kar se mu je tudi posrečilo. Ko so odšli stari prijatelji proti domu, je šel Greiner z bogatim tovarnarjem in nenadoma sta pričela zopet govoriti o prejšnji temi.

»Ta notranja samota, ki jo vi vsi tako hvalite, je za mene neznosna,« je govoril tovarnar. »Pridejo ure, ko čutim do sebe naravnost stud. Sit sem že teh ur in hočem, da jih bo konec.«

»In ti misliš, da bo zakon pomagal?«
»Zakon? Kaj vem! Na vsak način pa mi eno lahko pomaga: ljubezen. Ampak v tem je težava. Kako naj jaz, človek brez noge, zahtevam ljubezen od zdrave žene? Zato sem se odločil, da zvežem svojo usodo z ženo, ki ima isto napako ko jaz. Oba bova smešna, to bo za naju manj boleče.«

»To se pravi, da si ti že skoraj zaročen?«
»Tovarnar se je oholavljaj, nazadnje pa je začel pripovedovati:

»Tako se je zgodilo. Ko sem sklenil, da se poročim, sem moral najprej rešiti vprašanje, kako se seznanim z ženami, ki imajo isto napako ko jaz. Nimam sorodnikov, ne občujem v družbi, ali točneje v onih ostankih družbe, ki jih je vojna še pustila. Edina moja družba ste vi, moji prijatelji. Sam moraš priznati, da ne morem pričakovati, da bi me od vas kdo seznanil z enonožnim dekletom. Poklicne posredovalce pa ne maram. Tako mi ni preostalo nič drugega, ko da sem se poslužil časopisnega inserata. Ti se boš morda smejal. Ali veruj mi, da sem se tudi sam zdel smešen, ko sem nesel in listi ženitov ponudbo. »Bivši oficir brez desne noge, sedaj lastnik tovarne, 30 let star, evangelske vere, srednje velik, znosljiv značaj (ker se noče preveč hvaliti), bi se rad seznanil z damo z isto napako v svrhu ženitve...« Tako se je glasil oglas.

Čakal sem par dni, nato sem šel po odgovore. Štirje so bili. Rečem ti, grozni so bili. Tako prazni, tako hladni, bil sem obupan. Delal si sicer nisem nobenih iluzij, toda resnica je bila tako trda, da me je potrla. Tudi štiri fotografije, ki so bile priložene odgovoru, so me odbijale ko odgovori. Kakor odgovori, tako bi mogle biti fotografije od ene in iste žene. Same najbolj navadne besede, vsa revščina sedanje dobe je bila v teh odgovorih. Začeli so se z zagotovilom, da njih pisateljice že niso več upale na srečo, da najdejo moža. Po teh frazah so prišli štirje prazni popisi življenja. Štirje bahavi slavošpevi vrlin, ki niso niti obstojale. Ena je pripominjala, da zna kuhati, druga, da zna igrati klavir, tretja se je bahala z delom pri tem ali onem društvu, same prazne reči. Seveda pa ni niti ena pozabila naglasiti, da je še devica. Vsaka je na rahlo pripomnila na svojo napako, ali vsaka je tudi dostavila, da pa druge prednosti to napako odtehta. Zoprno je bilo, silno zoprno.

Pa človek nerad opusti sklep, ki ga je storil. Je že tako. Zato sem šel po nekaj dnevih še enkrat v upravo lista. In res me je čakalo še eno pismo. To pa je bilo čisto drugačno od prejšnjih. Ze po svoji zunanosti: brez izzivalne oblike in brez vsiljivega parfuma. Poštni pečat je pravil, da je pismo odposlano iz malega podeželskega kraja. Prav nič posebnega ni bilo v pismu, ali pismo je bilo nad vse prikupno. Pisala mi je, da se je malo bala, odgovoriti na časopisni inserat, toda nekaj je bilo, kar ji ni dalo miru. Ne more pa se premagati toliko, da bi čisto neznanu osebi pisala o svojih osebnih stvareh. Zato me prosi, naj ji odgovorim, potem bo pa tudi ona pisala kaj več. Čisto navadno pismo, toda po prvih štirih se mi je zdelo ko odrešenje. Pisava je bila jasna in priprosta, ton skoraj otroški. Odgovoril sem in s prihodnim pismom je prišla tudi njena slika. Nepopisno ljubka slika. Mlada in plavalaska je, vesela, z globokimi očmi. Pametno čelo ima in plemenita usta. Prijazno je pisala in v skrbni dostavila, da je slika že eno leto stara. In potem so sledili osebni podatki: stara 21 let, ravnokar polnoletna. Oče ji je padel v vojni in sedaj živi z materjo na posestvu, ki ga obe skupno upravljata. Izhaja iz stare posestniške rodbine. Kdor njenih udov ni bil kmetovalec, je bil oficir ali pastor. Toda — njena mati je bila operna pevka. Sama lahko je bila v pismu, da mi je storilo neznanosko dobro.

Najlepše pa se mi je zdelo, da ni niti z besedico omenila svoje hiše. Njen vesel značaj more tudi to premagati in morda od svoje hiše niti ne trpi. Pisala sva si še par pism in spoznal sem, da ima krasno in plemenito dušo. Z njenim dovoljenjem sem nato pisal materi, ki mi je odgovorila z nad vse tehtnim pismom ter me povabila za prihodnjo nedeljo. Moj sklep je bil gotov. Samo ena stvar bi ga mogla ovreči in to je: če ji ne bi ugajal.

Tovarnar je hotel pripovedovati še naprej, toda dr. Greinerju se je mudilo na vlak in tako sta se poslovila.

Prihodnjo nedeljo je tovarnar opolnoči poklical dr. Greinerja in ga prosil, da pride na kolodvor, ker je tako potrt, da ne more biti v stalni družbi.

Ko je prišel Greiner v kolodvorsko gostilno, je našel tam tovarnarja, čisto potrtega.

»Vse je končano.«
»Prosim te, zakaj? Kaj se je zgodilo?«
»Jaz, idiot! Grozovit idiot! Ali nisem mogel sam to uganiti?«
»Kaj je vendar? Ali je bila slika napačna?«

»Vse je preč, preč.«
»Ali ji morda manjkate obe nogi?«
»Ne! To je ravno strašno, da ima obe!«
»Ali človek! Veseli se vendar!«
»To praviš ti, ki imaš tudi obe nogi.«
»Človeku vendar v vsakem slučaju ostane njegova notranja vrednost.«

»Greiner! Vse zastoj! Ona je življenje, ona je mladost, jaz pa sem poleg nje star pohabljenec.«

»Pa kako je vendar bilo?«
»Kako bi že vse to povedal... Nepopisno je bilo,« je dejal: »Čisto takšna je, kakor so jo objubljala njena pisma. Se več! Ona lepa poteza, ki sem jo v vseh njenih pismih tako ljubil, se je pokazala povsodi. Te ure v lepem miru na kmetih, v družbi obeh ljubezih žena, (ker tudi mati je sijajna), bi mogle biti zelo, zelo lepe. Nikdar jih ne bom pozabil, ker bile so nepopisne... Ampak sedaj

je treba narediti konec. Storil bi zločin, če bi privezal to mlado, zdravo življenje na moje pohabljenost.«

»Vse vidiš prečno.«
»Ne, tako je in ni pomoči.«
Zaman so bili vsi ugovori prijatelja. Tovarnar je ostal trd in neomahljiv.

In vsedel se je in napisal pismo, ki ga je bogzna kolikrat strgal in vedno znova pričel. Ko se je prikazala jutranja zarja, je bilo pismo spisano in odposlano. Redno, mnogo preredno življenje je pričel živeti tovarnar. Kakor stroj je vršil vestno vse posle.

Drugi dan je prejel brzojavko:
»Pridem ob enajstih. Pričakujem vas pri vlaku.«

Pol ure pred prihodom vlaka je bil na kolodvoru. Ko je privozil vlak, se je ves tresel od razburjenja. Potniki so zapuščali wagone, a tovarnar ni videl nikogar, iskal je samo ljubi obraz. In ko je še iskal, ga nakrat nagovori znan glas in pred njim je stala ona, mlada in veselo ter neizrekljivo sladka.

Ne da bi jo pozdravil, jo je vprašal: »Ali ste prejeli moje pismo?«

In ona tisto priprosto:
»Da.«
Ko pa jo je on negotovo in vprašujoče pogledal, mu je rekla: »Prišla sem.«

Ker je molčal, je dejala: »Ali me boš mar zapodil?«

In ni je zapodil, ker preljubka je bila.

Ob zatonu carske Rusije Senca Rasputina

Rasputinova slava se širi.

V začetku so kmetje v Pohorvskejem bili mnenja, da je Rasputin krivi prerok in odposlanec hudiča, zlasti še, ker je tako govoril pop Pjotr. Toda kmalu so postali kmetje čisto drugega mnenja in Rasputin je zmagal. Najprej doma, potem pa tudi na vasi.

Ko je nekega večera Praskovja, Rasputinova žena, pospravljala, je nakrat nekdo potrkal na vrata in ko jih je odprla, je stal pred njo star in bradat mož. Najprej je mislila, da je prišel eden od onih romarjev, ki so dostikrat prenočili pri Jefimu, Rasputinovem očetu. Skoraj pa ga je spoznala: njegove svetle modre oči so ga izdale. Obraz je bil sicer ves zarasel, toda v pogledu je bilo nekaj listega veselega in lokavega, kar je bilo tako značilno za Rasputinov pogled. Ko ga je spoznala, so že tudi prihiti stari Jefim in otroci, da vsi veseli pozdravijo očeta. Ali takoj so obstali, ker čisto izpremenil se je Gliša. Tudi on je bil sicer vesel, da je spet videl svojo rodbino, toda nobenih objemov ni dopustil, temveč jih svečano blagoslovil. Okoli njegovih ustnic je bila neka tuja poteza, njegov pogled je plaval tja v daljavo in v vsej njegovi osebi je bila tolikšna svečanost, da so bili vsi mahoma v zadregi. Očedaj je čutila Praskovja vedno samo spoštovanje do Rasputina. V prvem hipu je še odhitela, da pripravi svojemu možu staro ležišče, ali hitro se je premislila in opustila svojo namero. In ko je Rasputin ukazal, da mu odpre vrata k skritemu bivališču pod izbo, je takoj ubogala.

V tej temni luknji v kleti je odslej živel Rasputin. Dneve in noči je prebil tu na golih tleh in postil svoje grešno telo ter delal pokoro. Če se je zvečer vlegla žena in čakala na spanec, je včasih slišala obupne molitve in zdihovanje spokornika iz kleti. Nakrat pa se je to zdihovanje sprevrglo v veselo petje psalmov in svetih pesmi, da je potem zopet prešlo v molitve in zdihovanje.

Dostikrat so našli Rasputina zjutraj kleččega na tleh, njegovo telo se je vilo v bolečih stresljajih, s čelom pa se je skoraj dotikal zemlje. Monotono in obenem tajinstveno pa je klical Rasputin svoj »Gospod, usmili se nas!« Nato se je njegovo skrčeno telo nakrat zravnalo in grozoten in dolg krik se mu je izvil iz prsi. Nato pa je bil čisto tiho, kakor da bi se ga Bog usmili. Njegovo k svetlim podobam obrnjeno lice je žarelo v sijaju oljnatih svetilk, ko da bi se potopilo v zlato-rumeno svetlobo.

Ko je pričel nato peti psalme, je tudi prevzelo Praskovjo in Jefina dosedaj nepoznano čustvo, da sta padla na kolena in pričela peti z Rasputinom. To petje pa je kmalu pretrgalo obupno obujanje kesa in tedaj sta nagnila tudi Praskovja in Jefim glavi in prosila Boga, da jim odpusti grehe. Vedno pogostejše so se ponavljali v kleti ti prizori in kmalu sta pričela tudi Jefim in Praskovja zamenjati svoje posle in sledila Rasputinovega zgledu. In ne dolgo, pa sta oba trdno verovala v Rasputina, da je njemu namenjena posebna uloga.

Ko so kmetje zvedeli o vrnitvi Rasputina, mnogi niso hoteli verjeti, da se je Rasputin čisto spremenil. Preveč jim je bil še v spominu nekdanji razposajeni Gligorij. Star kmet, član mestnega cerkvenega sveta, se je odločil kot prvi, da se osebno prepriča, kaj je z Rasputinom. V spremstvu svojega hlapca je šel k Rasputinu in se podal k njemu v klet. Ze od daleč je slišal tožeh glas Rasputinov in postalo mu je tesno, da se je že hotel obrniti. Ali radovednost je zmogla. Z daleč naprej iztegnjenim vratom in napeto pozornostjo je zija hlapec za njim, ko je izginil starec v kleti. Potem je obstal pri odprtini in srce mu je bilo viharno, ker še vedno je donel strahoten in grozljivo neprijeten glas spokornika iz kleti. Ko pa je ta glas naenkrat utihnil, je postalo kmeta naenkrat strah. Dolgo je trajalo, ko so

zadoneli iz kletnih stopnic težki knetovi koraki. Radovedno je pogledal hlapec svojega gospodarja. Ko pa je zagledal njegov obraz, se je tako prestrašil, da se kljub silni radovednosti ni upal staviti nobenega vprašanja.

Skoraj je starčevu poročilo razburilo vso vas, pripovedovanje hlapčevu pa je še povečalo utis starčevih besed. Mnogi kmetje so bili že sedaj čisto prepričani in vedno bolj se je širil glas, da ni oni sloviti in tajinstveni romar, ki se je pojavil v gozdovih okolice, njih drug ko Rasputin. Misel, da je od vseh vasi ravno Pohorvskeje izbrano, da izide iz njegove srede svetnik, je vse prebivalce spravilo iz ravnotežja.

Ze takoj drugi dan so hiteli kmetje in kmetice v hišo starega Jefima. Med njimi so bili nekateri, ki so že verovali in bili so takšni, ki so prišli le iz radovednosti. Vsi pa so doživeli isto: Ko so šli čez dvorišče in zaslišali tožeh in tajinstven glas spokornika, so se nekaj časa obojavljali, preden so se odločili za pot v klet. Ko pa so potem eden za drugim prihajali iz kleti, so videli oni, ki so čakali, da pridejo na vrsto, kako so imeli čisto spremenjene obraze. Polni radovednosti so šli v klet, ko pa so videli molečega in v krčkih zvižajočega se Rasputina ter slišali njegovo pridigo, so se čisto spremenili. Med njimi so bili kmetje, ki so nekoč popivali in razgrajali z Rasputinom. Ti so bili najbolj neverni, ker kako bi verjeli v tako spremembo njihovega Grigorija? Ko pa so prišli v klet, pa se jim je zgodilo tako, ko vsem drugim. Rasputin jih je docela obvladal.

Posebno globok utis je napravil novi »svetnik« na žene in dekleta. Kadar so prihajale iz kleti, je bila na njih licih ona nežna rdečica, kakor jo navadno ustvarja le zaljubljenost. Skoraj je prišlo tako daleč, da ni nihče v Pohorvskejem več dvomil, da se je zgodilo z Grigorijem Rasputinom nekaj izrednega. Sicer je bilo v resnici marsikaj, kar je govoril Rasputin v nasprotju z verskim naukom. Toda to ni kmetje dosti motilo in Rasputin je bil za nje »svetnik«.

Le eden se je vztrajno upiral splošnemu mnenju. Bil je to vaški pop Pjotr. Ze takoj v začetku, ko se je pričelo pripovedovati o Rasputinu, je nastopil Pjotr proti tem govoricam. Neprestano je oznanjal, da je romar Grigorij odposlanec pekla. Proklet bo tisti, ki bo verjel njegovim besedam. Toda vsi njegovi napori so bili zaman, cerkev je bila vedno bolj prazna, vedno več ljudi pa je hodilo k Rasputinu. Tedaj se je odločil pop Pjotr, da sam obiše Rasputina in da ga premaga v njegovi kletni luknji. Silno se je pripravljal za ta obisk in ko je mislil, da ga je molitve dovolj utrdila, je šel na Jefimov dvor. Ko so ga kmetje opazili, so se mu vsi umaknili. Komaj je izginil v kleti, so že začeli kmetje v največji radovednosti ugibati, kaj se bo zgodilo. Kdo bo zmagal v velikem boju? Vse je zadrževalo sapo, vse je bilo tiho.

Nakrat je rezek spokornikov glas pretrgal tišino. Krik je sledil krik, vsak ko zboldljal z nožem. Se nikdar ni spokornikov glas donel tako strašno. Ko so bili kmetje še vsi pod utisom teh strašnih krikov, je pripeljal iz kleti pop Pjotr, ves zbit in zlomljen in s prestrašenim pogledom. Glas od spodaj je še vedno grmel, pop Pjotr pa je šel ves nesre-

čen in tresoč se domov. Jasno je bilo, da je pop Pjotr izgubil bitko. Kakor brez uma je letel pop domov in se ni ustavil prej, dokler niso več prišli do njega kriki iz kleti. Tedaj se je ustavil in ves nesrečen spoznal, da je doli v kleti tudi nad njim dobil moč antikrista. Sedaj ni več tako ostro obsojal kmetov in odpadlo občino, spoznal pa je, da se mora boriti še naprej. Vzel je veliko polo papirja in napisal vse, kar je kdajkoli slišal slabega od Grigorija Jefimoviča. Tudi svoj doživljaj je popisal in dostavil, ker se mu je zdelo potrebno. Na koncu je izjavil, da ni nobenega dvoma, da razširja Griša krivoverski nauk bičarjev. Zato prosi visoko oblast, da nekaj ukrene, da ne bo krivi nauk čisto osvojil Pohorvskeje.

Ni dolgo trajalo in v Pohorvskeje je prišla komisija s škofom na čelu. Komisija se je ustavila v župnišču in vaški orožnik je moral po vrsti pripeljati vse vaščane pred komisijo, ki jih je zasliševala. Najprej so bila zaslišana dekleta. Očetovsko jim je govoril škof in jih opominjal, da govore samo resnico. Naj pa je zasliševal škof mlada dekleta ali starce ali pa krepke može, vsi so trdili eno, da niso nikdar slišali iz ust Rasputina nobene besede, ki ne bi bila v skladu z verskim naukom. Kolikor ljudi je zaslišal škof, toliko zagovornikov je imel Rasputin. Tedaj je planil naprej pop Pjotr, se trikrat prekrižal in nato ves razburjen zakričal: »Ti kmetje so že čisto zbegani od antikrista. Sama laž govori iz njih. Naj bi se visoka komisija sama prepričala o brezbožnih besedah spokornika v kleti.«

Tedaj je sklenila komisija, da odpošlje očeta Pjotra z vaškim orožnikom v hišo Rasputina. Oba moža sta odšla. Pjotr je spremenil orožnika do kleti, orožnik pa je s spoštljivim uradnim obrazom odšel v klet.

Ko je prišel v klet, je ležal Griša na tleh in goreče molil. Njegova pobožnost je bila tako globoka in je tako močno vplivala, da je prevzela tudi orožnika, ki je bil navsezadnje priprost in bogaboječ kmet. Griša je opazil orožnika, ki je prišel, da uradno postopa proti njemu in ki je sedaj klečal na kolenih. Rasputin je nato vstal, stopil k orožniku, napravil križ nad njim in mu priče govoriti v tako čudovitih besedah, kakršnih orožnik še ni nikdar slišal. Ves prevzet je poljubil orožnik Rasputinu roko in ga prosil za blagoslov. Ko se je vrnil iz kleti, je bil tudi orožnik ves spremenjen in ko je prišel pred komisijo, je javil, da ni opazil nič sumljivega. Po njegovem poročilu ni imel škof vzroka, da bi kaj ukrenil proti Rasputinu in je zato sklenil samo to, da bo pustil pridigarja v kleti uradno nadzirati. Komisija se je nato vrnila v mesto, vse Pohorvskeje pa je govorilo o čudežni spreobrnitvi orožnika.

Še večja je bila sedaj slava Rasputinova in ne več samo Pohorvskeje, temveč vsa okolica, ves kraj je govoril o čudežnem starcu. Celo procesije so pričele romati v Pohorvskeje, da vidijo Rasputina.

Po dolgih tednih posta in molitve je nekega dne prišel Rasputin iz kleti in pričel govoriti ljudem, ki so se spoštljivo zbirali okoli njega. »Prišel sem, da vam prinesem veselo vest, ki mi jo je dala mati zemlja, vest o odrešitvi grehov.«

(Dalje prihodnjo nedeljo.)

Tatenbachi zanimiva zgodovinska povest iz slovenskih krajev začne v kratkem izhajati v Slovenskem gospodarju, ki je naš najstarejši in najbolj priljubljen tednik za gospodarstvo. Prosveto in zabavo Slovenski gospodar stane letno Din 32—polletno Din 16 in četrtletno Din 9.—Naroč se v Mariboru Koroška cesta 5.

Velika prodaja damske konfekcije, prihranite Vaš denar in kupite za polovično ceno.

Triumf radia — triumf idej

Pot do uspeha vodi po zelo strmih stopnicah in krepko mora koračiti tisti, kdor ga hoče doseči. O radiju bi se moglo že z vsa resnovo reči, da je dosegel na vsem svetu popoln uspeh, dasi radi priznamo, da njegov razvoj še ni dovršen. Še mnogo neizmernih izgledov čaka razvoj radia, tako pri njegovem razširjanju med množico, kakor pri njegovi tehnični izpopolnitvi ter kvalitetnem izboljšanju. Še takorekoč sredi razvoja, je radio v svetu žel zadnje čase nekaj omembe vrednih triumfov, pomembnejših tem bolj, ker so važni za vse človeštvo.

Zadnje tedne se je vršila v Nemčiji velika politična akcija. Časopisni in denarni mogotec Hugenberg je s svojimi političnimi zavezaniki — visokim plemstvom, veleposestniškim stanom in velebankirji, — sprožil zahtevo, naj bi nemški narod odklonil Youngov načrt o plačevanju nemških reparacij ter odklonil priznanje, da je Nemčija zakrivila svetovno vojno.

Ne bo tako ali tako, gotovo je, da Youngov načrt ni večji niti enemu Nemcu, saj zahteva težke milijarde od Nemčije in gotovo je večina Nemcev prepričana, da Nemci niso krivi svetovne vojne — zakrivila so jo nemški državniki — vendar se je večina Nemcev izrazila proti Hugenbergu, saj bi sprejel njegove zahteve pomenil izživanje vsega ostalega sveta. To pa bi pomenilo nevarnost za svetovni mir, tako težko pridobljen. Nemški narod pa potrebuje miru. Hugenberg je zahteval plebiscit. V Nemčiji se je pričel srdit boj in divja agitacija. Veliko vlogo je imelo pri tem časopisje. Na eni strani je bil tabor demokratskega časopisja, na drugi pa skoraj enako močan Hugenbergov koncern.

Radio, kot strogo nepolitičen činitelj, bi se ne smel vtikati prav za prav v ta spor. Ali nemška vlada, ki jo tvorijo Hugenbergovi nasprotniki, je izbrala tudi neko določbo in se poslužila radia. V tej določbi si je nemška vlada namreč pri vseh radio-postajah zagotovila pravico, da sme o vseh za nemški narod važnih zadevah obvestiti državljane po radiju. Tukaj pa je šlo za svetovni mir, za mir nemškega naroda! Radio ima med svojimi glavnimi in vodilnimi idejami tudi mirevno idejo, idejo sporazuma med narodi.

In radio je storil nemškemu narodu in miru neprecenljivo uslugo. Hugenberg je komaj zbral potrebne 4 milijone podpisov izmed 40 milijonov nemških volilcev, to je pa tudi vse. Če pa pride do plebiscita, kje bo dobil 10 milijonov glasov, ki so v najboljšem slučaju potrebni za sprejem njegove zahteve. Zakaj vsi prijatelji vojne in mednarodnega izzivanja, med temi je tudi Hugenberg, imajo mogočnega nasprotnika — radio. Niti en drugi nasprotnik ne bi pripomogel Hugenbergu do takega udarca, kakor ravno radio.

Ne samo miru, tudi znanosti služi radio. Znanost pa koncem koncev le vodi zopet k miru in blaginji vseh narodov. Pred kratkim je eden največjih veleumov sveta — ameriški iznajditelj Edison — slavil svojo osemdesetletnico. Vsa Amerika, ves svet je proslavil ta jubilej. Proslavo pa je v vsem veličastvu dvignil ravno radio. Samo Američanov se je po radiju udeležilo te proslave trideset milijonov, ki so bili vsi podrobno informirani o delu tega moža. Višek pa je proslava dosegla, ko je nemški znanstvenik, oče relativitetne teorije Einstein iz Evrope čestital Edisonu v Ameriko. Matematik, fizik-filozof in teoretik, Nemeč Einstein je iz desetstotokilometerske razdalje čestital izumitelju, fiziku-tehniku in praktiku, Američanu Edisonu. Svet se je zavedal, kaj je pomenilo, ko sta si po radiju podajala roke dva svetova.

Se eno stvar naj omenimo, enako važno in še mnogo važnejšo, kot prvi dve. V Vatikanu, središču katoličanstva in krščanstva, postavljajo možno oddajno postajo, Kristus je dejal: »Pojdite in učite vse narode!« Vedno se je sv. stolica zavedala in delala po tem nauku. Kat. cerkev je nadnarodna, njej so vsi narodi in ljudje enako ljubi ter dragi. Z vsemi hoče katoliška misel govoriti neposredno. Radio ji bo odsedaj dalje neprecenljiv pomočnik, zakaj vsak kristjan, vsak človek, bo mogel odsedaj poslušati neposredno s prvega mesta obvestila, navodila in nauke katoličanstva. Zopet se je radio postavil v službo vzvišene ideje, ideje miru, bratstva med narodi in sprave v Bogu.

Tako se dviga pot radia kvišku. Vedno nove uspehe beleži. Korist od tega ima človeštvo, uspehi radia so uspehi obče človeških idej.

Kje ostanejo valovi

Več sto oddajnih postaj že oddaja dandanes dnevno električne valove, ki so med seboj različni le po oddajni dolžini in jakosti. V ozračje, v vseмир izžarevajo enjene ogromne energije, a kam gre vse to? Saj vemo, da odpade na sprejemne aparate le malenkosten odstotek. Ta ogromna energija mora imeti nekje svoj konec, saj bi sicer slišali brezčasno oddajo vedno in vedno.

Odgovor na gornje vprašanje je precej enostaven. Največ energije — saj električni valovi so le posebna oblika energije — se spremeni v toploto.

V sprejemnih aparatih izkoristimo kot že omenjeno le malenkosten del valov. Iz anten sprejemajo aparati le malenkostne energije, saj cela sprejemna aparatura služi v glavnem le za ojačenje teh šibkih električnih valov, ki jih potem spremeni v akustične v slušalki odn. zvočniku.

Drugi, že znatno večji del te oddane energije pa vsrkajo zrak, zemlja, drevesa in kovinski predmeti sploh. Tu se spremeni v valovi v električne toke in kot taki šele v toploto ob uporabi, ki ga za nje predstavljajo ti predmeti.

Tretji neabsorbirani del valov pa se razdeli z naraščajočo razdaljo od oddajne postaje na vedno večji prostor in postane sčasoma tako minimalen, da ga ne moremo več zaznati.

Ce vrhuncu recimo kamen v mirno veliko jezero, se razširjajo s tega mesta krožni valovi; čim bolj so oddaljeni od izhodišnega mesta, tem slabotnejši postanejo, ker se morajo na eni strani razdeliti na vedno večji obseg, na drugi strani se pa terejo posamezni vodni delci med seboj in s tem porabijo nekaj valovne energije ter jo spremenijo sčasoma v toploto. Če se morejo ti valovi razširjati nemoteno v ogromne razdalje, jih uniči trenje, ki proizvajajo toploto. Če pa trčijo predčasno ob nepropustno plast, se na njej odbijejo in zanihajo nazaj in ta proces se vrši tako dolgo, dokler se vsa energija ne spremeni ob trenju v toploto. Ravno isto samo v drugačni obliki, se godi z električnimi valovi.

Dasí oddajajo antene v ozračje ogromne energije, so te vendar še tako neznatne, da jih praktično ne moremo zaznati. Če bi namreč hoteli spremeniti energijo normalne radiofonske postaje v toploto, bi ta zadostovala komaj za segrevanje malo večjega poslopja. Pomisliti pa moramo vrhu tega še, da se ta energija razgubi čez ogromno ozemlje več sto kilometrov daleč in visoko, tako da ne bi mogli nikdar beležiti proizvajane toplote.

Radio poiskal pogrešanke.

Ze nekaj mesecev so v Ameriki iskali neko bogatejšo ženo, ki naj bi z veliko odkupnino rešila iz ujetništva mehških roparjev svojega sina. Šlo je za nekoga rudarskega inženirja, ki se je zelo trudil, da bi obvestil o svoji usodi svojo mater. Kakor so mislili njeni sorodniki, se je ta vnovič poročila, vendar pa njeno novo ime ni bilo znano. Tedaj so ljudje prišli na umeitno misel, kaj ko bi dali oklic po radiju in ji na ta način sporočili, da je njen sin ujet. Komaj je minil dan po oklicu, že se je zglasila pogrešanika in rešila svojega sina. Kakor v radio-pravljici, ne?

Očetova oddajna postaja.

Sinko lovi, navija in navija aparat, dokler mu ne odpove popolnoma. Oče prisoli sinku klofuto: »Oh, oče, te oddajne postaje pa nisem iskal.«

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 10. novembra: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Versko predavanje, spiritual g. dr. Ciril Potočnik. 10.20 Domovina sadnega drevja in kulturnih rastlin, prof. Jare. 11.00 Koncert radio-orkestra. 15.00 O vinogradništvu, predava g. Kuret.

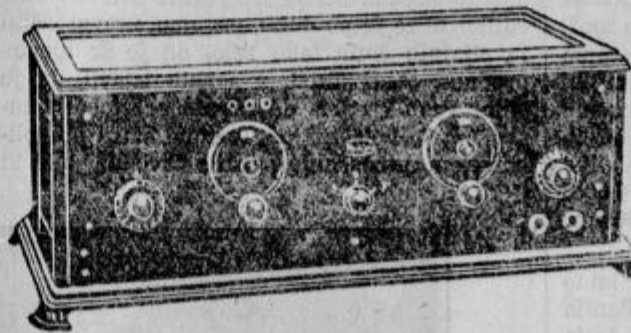
Jesenice! — Radio aparate prodaja in montira solidno in z garancijo: Radio — Jože Markez.

Kratki valovi

so valovi bodočnosti

Zelite slišati:

Sidney v Avstraliji? - Schenectady v Ameriki? - Chelmsford v Angliji? - Berlin v Nemčiji?

Ob vsakem dnevnem času Vam to omogoči

univerzalni šestelektronski aparat **RADIONE**, ki sprejema valove od 12-3500 m!

Vsi deli sveta v zvočniku!

RADIO - LJUBLJANA

MARIBOR - Gosposka 37 - LJUBLJANA - Miklošičeva 5

Zahtevajte ponudbe od

15.30 Umor v Florjanski ulici, šaloigra. 16.00 Reproducirana glasba. 16.30 Humoristično čtivo, pisatelj Milčinski. 17.00 Koncert pevskega zbora z Vite. 20.00 Prenos iz Zagreba. 22.00 Casovna napoved in poročila 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 11. novembra: 12.30 Reproducirana glasba. 13.00 Casovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio orkestra. 18.30 Svetovni mir in liga narodov, predava prof. dr. P. Breznik. 19. Higijensko predavanje: Naš dom, dr. Ivo Pirc. 19.30 Srbohrvaščina, poučuje g. dr. Rupelj. 20. Koncert radio orkestra (rezervirano tudi za event. prenos). 22. Casovna napoved in poročila.

Torek, 12. novembra: 12.30 Reproducirana glasba. 13.30 Cas, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio ork. 18.30 »Dva tedna po Spaniji«, poltopisno predav. Niko Kuret. 19. O fotomatstvu pregava g. Cvjetko Svigelj. 19.30 Ruščina, poučuje dr. Preobraženski. 20. Pevski koncert zbora »Ljubljance«. 21. Romant. glasba II., izvaja radio orkester. 22. Casovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Ponedeljek, 11. novembra. Belgrad: 12.40 Koncert radio kvarteta. 20.30 Večerni koncert. 22.15 Prenos koncerta ruskih balalajk. — Zagreb: 10.45 Prenos prireditve v počastitev v vojni padli. 17.30 Prenos lahke glasbe. 20.30. Prenos z Dunaja: Srednjeveropski simfonični večer. — Varšava: 16.45 Reproducirana glasba. 17.45 Zabavna glasba. 17.45 Zabavna glasba. 19.25 Reproducirana glasba. 20.30 Večerni koncert. 23. Plesna glasba. — Budapest: 9.15 Radio kvartet. 12. Zvonjenje. 12.05 Reproducirana glasba. 17.40 Koncert slavonskega orkestra. 19.30 Koncert opernega orkestra. 21.50 Koncert ciganskega orkestra. Dunaj: 11. Dopoldanski koncert kvarteta. 15.30 Mladinska glasbena ura. 16. Popoldanski koncert. 19. Kajeje pri naravnih in kulturnih narodih. 20.05 Iz kompozicij R. Schumanna. 20.45 Večer štajerske narodne pesmi. 22.05 Večerni koncert jazza. — Milan: 12.30 Koncert radio orkestra. 16.30 Mladinska ura. 17. Koncert kvinteta. 20.30 Večerni koncert radio orkestra. 23. Zabavna glasba. — Praga: 19.05 Reproducirana glasba. 20.30 Koncertni večer z Dunaja. 22.15 Reproducirana glasba. — Langenberg: 10.10 Reproducirana glasba. 12.10 Reproducirana glasba. 13.05 Opoldanski koncert. 15. Mladinska ura. 17.30 Popoldanski koncert. 19.40 Ura za starše. 20. Avstrijski skladatelji iz dveh stoletij, veliki koncert, nato plesna glasba. — Rim: 13.15 Koncert radio kvinteta. 17.30 Veliki koncert rimskega kvarteta. 21.15 Večer napolitanskih narodnih pesmi. — Berlin: 15.20 Mladinska ura. 30. Večerne pesmi. 21. Ljudski koncert. — Katowice:

16.20 Reproducirana glasba. 17.45 Orgelski koncert. 20.30 Večerni koncert. — Stuttgart: 12.15 Reproducirana glasba. 16. Popol. koncert radio ork. 19. Mlada in stara generacija, dialog. 20. »Švanda dudake«, opera. 21.30 Pevski koncert. 23.30 Plesna glasba. — Torino: 11.25 Reproducirana glasba. 19.15 Večerni koncert. 20.30 Pester zabavni večer. 23. Zabavna glasba. — M. Ostrava: 11.30 Reproducirana glasba. 12. Opoldanski koncert. 15. Ura za žene. 16.30 Popoldanski koncert. 19.05 Radio kabaret. 20.30 Prenos koncerta z Dunaja. 22.15 Ljudska glasba.

Torek, 12. novembra.

Belgrad: 12.40 Reproducirana glasba. 17.05 »Orjak in palčke«, pripovedka. 17.30 Reproducirana glasba. 20. Koncert radio kvarteta. 21.30 Cas, dnevne vesti. — Zagreb: 17.30 Koncert iz starih dunajskih komadov. — Varšava: 12.05 Reproducirana glasba. 17.45 Popoldanski koncert. 20.15 Veliki koncert varšavske filharmonije. — Budapest: 9.15 Koncert vojaške godbe. 12. Zvonjenje. 12.05 Pevski in klavirski koncert. 15.30 Mladinska ura. 17.10 Koncert ciganskega orkestra. 19.15 Violinski koncert. 20. Prenos koncerta varšavske filharmonije. 22.20 Prenos koncerta. — Dunaj: 11. Zvezna himna. 11.10 Koncert dun. filharm. 15. Ljudski 17. »O državci«, predavanje. 18. »Die Meistersinger von Nürnberg«, komp. Wagner. — Milan: 11.25 Reproducirana glasba. 12.30 Koncert radio orkestra. 16.30 Mladinska ura. 17. Koncert kvinteta. 20.30 Veliki večerni koncert. 22. Simfonični koncert. 23. Zabavna glasba. — Praga: 19.05 Tamburaški koncert. 20. Večerni koncert. — 22.15 Zabavna glasba. — Langenberg: 10.15 Reproducirana glasba. 12.10 Reproducirana glasba. 13.05 Opoldanski koncert. 15. Mladinska ura. 17.30 Popoldanski koncert. 20. Večerna glasba. 21. Koncert iz Bachovih del. — Rim: 13.15 Koncert kvinteta. 17.30 Popoldanski koncert. 21.02 Prenos opere. — Berlin: 20. Simfonični koncert. — Katowice: 12.05 Reproducirana glasba. 16.15 Mladinska ura. 17.45 Popoldanski koncert. 20.15 Koncertni prenos iz Varšave. — Stuttgart: 16. Popoldanski koncert. 19.30 »V dunajskem pritrju«, radio skeč. 20.30 Koncert solistov. 21. »Na Martinovo«, vesela ura. 32.15 Plesna glasba. — Torino: 19.15 Večerni koncert. 22. Simfonični koncert. 23. Zabavna glasba. — Moravska Ostrava: 11.30 Reproducirana glasba. 12.30 Opoldanski koncert. 16.30 Koncert vojaške godbe. 17.30 Klavirski koncert. 19.05 Ljudski koncert. 20. Orkestr. koncert. 21. Pesmi. 22.15 Zabavna glasba.

IDEAL radio slušala BARIJEVE cevi TUNGSRAM

—an:

Radio - tolažnik bednih

Martin Srebotnik, zasebni uradnik brez službe, se je pozno popoldne vračal domov v predmestje. Brez pozdrava je vstopil v stanovanje in z mrkim obrazom obstal sredi sobe. Tiho se mu je približala žena, ga nežno prijala za roko in se mu brez besed, s ponižno-vdano skrbjo v očeh zagledala v obličje.

»Sojeno nam je, da poginemo!« je zamolklo in s povdorkom spregovoril mož.

»Martin!« je zavzdihnila žena.

»Osmi mesec brez službe,« je počasi, trudno nadaljeval on. »Kjerkoli potkam, nikjer nič. Povsod ista pesem: »Obžalujemo, toda službe vam ne moremo dati. Se reducirali bomo. Slabi časi, ni denarja, ni kupčije!« Tako me odpravljajo. Krasti ne smem in nočem, krampa in lopate nisem vajen, kaj naj začnem?«

»Naj, potrpi! Morda bo jutri kaj, pojutrišnjem, prihodnji teden.«

»Živeti je treba vsak dan, žena. Ze davi si tarnala, da nimaš ničesar več za v lonce.«

»Pa prodajva še kak kos pohištva!«

»Prodaj sem že itak več, kot moremo pogrešati. Ali naj dam odnesti še postelje iz stanovanja, da bomo prenoševali na goliš tleh? Tri oblike imam v zastavljalnici, kar je bilo zlatnine in srebrnine tudi. Celu uro sem zastavlil. Sedaj nosim vse svoje premoženje s seboj in to je obleka, ki jo vidis na meni. Pa še ta je vsa oguljena in ponošena. Ha, tamle bi bilo nekaj! Radio naj postane žrtev naše bede! Čemu nam bo, ko smo lačni?«

Na posteljni omari je stal ličen detektor z dvenma slušalkama. V svojih boljših časih ga je bil kupil Srebotnik in ga podaril starejši hčerki o priliki ko je šla k prvemu sv. obhajilu.

Obilo nedolžne radosti je s tem pripravil vsem trem otrokom, ki so jedva čakali, da se je oglasila radijeva kukavica in se je pričel radio-program. To nedolžno radost sta delila z otroci vsak večer tudi starša, ki si v času Srebotnikove brezposelnosti nista mogla privoščiti drugega razvedrila. Zato se je Srebotnik ustrašil lastnih besed in takoj mu je bilo žal, da jih je bil izgovoril. Zeni so se zalesketale solze v oči in na jok ji je šlo, ko je odvrnila:

»Martin ne stori tega! Vzel boš otrokom najljubše, kar jim je še pustila beda. Ne moreva jim kupovati sladice in igrac, pustiva jim vsaj radio. In tudi radi naju. Ali imava zvestejšega in boljšega prijatelja v tej bridki zapuščeni, kot je radio?«

»Naj ostane, bo že kako!« je odločil Srebotnik.

Nekdo je potkal. Vstopil je hišni gospodar, gospod Godrnjač. Njegov čemerni obraz ni obetal nič dobrega.

»No, gospod in gospa Srebotnik, kdaj nameravate pobrati svoja beraška šila in kopita ter izprazniti stanovanje? Dva meseca že niste pokazali nobenega denarja. Zastonjkarjev ne morem imeti pod streho.«

»Gospod Godrnjač, potrpite z nami. Sedem let smo vam poštno plačevali stanarino. Vse bomo poravnali, kakor hitro dobim službo. Iz praznega žepa vam ne morem plačati; saj še za hrano nimamo. Bodite usmiljenile!«

»Za hrano nimate, za stanovanje nimate, za radio imate. He-he-he! Gospoda, kajpa, gospoda ne tuj račun. Zastonjkarji. Jaz nimam radia, ko bi ga lažje imel, nego takile berači. Prodajte tisto stvarco, ki stoji tako brez vsake potrebe in pomena tamle na omari, prodajte, pravim, in poravnajte stanarino, če ne...«

»Ne, gospod Godrnjač, ne bom prodajal. Kupil sem radio tedaj, ko mi še ni bilo treba poslušati vaših zbadanj in ne čutiti vaše brezsrčnosti. Radio ostane mojim otrokom.«

»He-he, potem si ga boste morali prav v kratkem napeljati kje drugje. Do prvega bom še potrpel. Če ne boste plačali, bomo vzele slovo. He-he, tako je. Morda vam radio priporoči kako zastonj karsko stanovanje. Z Bogom!«

»Nlašne ne, dedec godrnjavil! Nekaj posteljnega perila je še, ženka, ki bi ga morda mogli pogrešiti. Nesel ga bom v zastavljalnico, da poravnate zaostalo stanarino.«

Tisti večer pri Srebotnikovih ni bilo večerje. Otroci so dobili vsak po par jabolko in kosček kruha, da so si potolažili lačne želodčke. Nato pa so posedli okoli radia, si natakali slušalke in ob radijevem programu pozabili na bedo in pomanjkanje, ki sta se vedno vsiljiveje naseljevala po neplačanem stanovanju. Ob radiju so utešili vsaj svojo razboleno dušo.

Najboljši svoje vrste.

Najcenejši trocevni prejemni aparat

TELEFUNKEN 10

za one, kateri so si nabavili vsled visokih cen elektronskih aparatov detektorski aparat s slušalkami. Sprejem daljnih postaj brez motenj domače postaje. Edini aparat, s katerim je dana možnost obratovati brez predelave iz omrežja — potrebno je samo zamenjati baterijsko kurjene elektronke — za mrežno kurjene elektronke in mesto baterij se uporabi TELEFUNKEN mrežni aparat W in preklop na omrežje je gotov. Tudi električni prenos gramofonske glasbe je mogoč.

TELEFUNKEN 10 z baterijsko kurjenimi elektronskimi — en stavek tuljav za valovne dolžine 200—600 m in zvočnik TELEFUNKEN U 666 stane . . . . . Din 1155'—

En stavek tuljav za valovne dolžine od 450—2000 m stane . . . . . Din 105'—

TELEFUNKEN 10 z izmenično kurjenimi elektronskimi — stavkom tuljav 200—600 m valovne dolžine — z zvočnikom TELEFUNKEN U 666 in mrežni aparat tipa W . . . . . Din 2580'—

TELEFUNKEN

Zlata doba?

Društvo narodov je pred kratkim izdalo svoj letošnji »Vojaški letopis«. Iz njega je razvidno, kako ogromne človeške in gospodarske sile še vedno požira oboroževanje na svetu.

Celokupno prebivalstvo sveta šteje okroglo 1.846.000.000 duš, od tega služi v mirnem času v stalnih armadah 6.850.000 mladih mož, ki so najbolj sposobni za delo. Evropa sama s francosko severno Afriko šteje 323 milijonov ljudi; od tega odpade na stalne armade v mirovnem stanju 2.518.000 mož. Posamezne svetovne države imajo v miru vojakov: Velika Britanija 800.000, Sovjetska Unija 570.000; azijske države s Turčijo imajo 2.150.000 in Amerika 695.000 vojakov.

Potrošijo pa za vojaške namene letno okroglo: Evropa 80 milijard, Velika Britanija 60 milijard, Sovjetska Unija 28 milijard, Azija s Turčijo 25 milijard, Amerika 62 milijard, skupaj 255 milijard dinarjev. Kaj vse splošno koristnega bi se dalo s tem denarjem in pa z močmi, ki služijo militarizmu, napraviti. Ko so te dni odvarjali kanal med ameriškim državam Pennsylvanijo in Illinois, je predsednik Hoover v svojem govoru obrazložil veliki kanalizacijski program, ki ga nameravajo izvršiti Združene države v prihodnjih petih letih. Vsako leto te dobe bo vlada izdala za kanalizacijska dela okroglo 1400 milijonov dinarjev, torej vsoto, ki bi zadoščala komaj za polovico vojne ladje. Toda kakšen blagoslov bo imela dežela od kanalov in kakšnega bi imela od polovice vojne ladje? Ze iz tega je razvidno, je rekel Hoover, kako zelo je potrebno, da se že enkrat začne z omejevanjem gradbe novih vojnih ladij.

Edina dežela na svetu, ki je dozdaj čisto prostovoljno izvršila razorožitev, je Danska. Tam so tako mornarico kakor kopno vojsko skrajno omejili in izpremenili v stražne sile. Trdnjave se podirajo, splošna vojaška dolžnost odpravi, društva, ki vojaško vežbajo mladino, razpuste. Najpopolnejše nasprotje Danske je Italija, kjer se od šolske mladine do starcev ves narod vzgaja v najdivješem vojaškem duhu (zadnjič smo prinesli sliko, kako

bic. Posebno zanimiv primer nam navaja zgodovina v rimskem cesarju Marku Avreliju Probu.

Ta rimski imperator, ki je vladal od 276. do 282. leta po Kristusu, je bil doma iz danes našega Srema. Bil je sin revnih staršev, toda odlikoval se je po duhu, pogumu, nravni višini in sijajnih činih tako zelo, da je že njegov prednik, cesar Tacit, v senatu izjavil, da je edini Prob vreden, da zasede prestol. Dejanjsko mu je vojaštvo po Tacitovi smrti ob velikanskem navdušenju ogrnilo škrlatni plašč in

Londončani pozdravljajo kralja Jurija, ko se prvič pelje na izprehod, potem ko se je bila raznesla vest, da je nenadoma umrl.

ga oklicalo za cesarja. Kakšne so bile tedaj politične razmere v rimskem cesarstvu in kakšnega kova mož je bil Prob, kaže njegovo pismo prelorskemu prefektu: »Nikoli nisem stremel po škrlatu in le nerad sem ga sprejel; toda sleči tega meni tako mrzkega bremena ne morem več. Igrati moram vlogo, ki mi jo je vojska vsilila.«

Vojska pa v Probu ni našla, kar je iskala. Pač je bil izvrsten vojskovodja in jo je vodil od zmage do zmage, toda obenem ji je bil neizprosno strog gospod, ki je zahteval red in pokorščino. Po njegovem mnenju tudi vojak ne sme jesti kruha, ne da bi ga pošteno zaslužil. Tako je ukazal, da so čete Fruško goro zasadile z najizbranejšimi trtami; dal je tudi osušiti močvirna ozemlja z zgradbo kanala v Savo.

Pravi cilj vseh Probovih prizadevanj je bil svetovni mir in popolna razorožitev. S tem pa seveda rimske legije, ki so bile takrat vsemogočne in so po lastni volji postavljale in odstavljale cesarje, nikakor niso soglašale. Ko je bil tedaj Prob tako nepreviden, da je pred vojaštvom omenil, da država kmalu ne bo potrebovala nobenega vojaštva več, je zaigral svojo oblast in življenje: vojaki so ga v njegovem rojstnem mestu (Sremski Mitrovici) umorili.

Vendar Probova mirovna misel ni ostala brez odmeva. Probov sodobnik, zgodovinar Vospicij piše ves navdušen: »Kaj je hotel Prob s svojimi besedami reči! Rimski senat bo vladal celemu svetu, na vsej zemlji se ne bo več kovalo nikako orožje in nihče ne bo moral več oddajati svojih pridelkov za vojske; volji bodo služili samo plugu, konji samo mirnim poslom. Povsod bo mir, povsod bo vladal rimski zakon. Resnično, Prob je obljubil zlato dobo. Nič več se ne bi oglašal bojni rog; množice vojakov, ki sedaj z meščanskimi vojnami pretresajo državo, bi se pečali z mirnim delom, se učili umetnosti in obrti, se posvečali pomorstvu in nihče ne bi več umrl v vojni. Dobri bogovi, kaj tako hudega vam je prizadela rimska država, da ste ji uropali takega vladarja.«

Katoliška izpoved in samoumori

Protestantski zdravnik dr. Erich Meyer je pred kratkim objavil v Münchener Medizinische Wochenschrift študijo, v kateri se peča s samoumori med pripadniki različnih veroizpovedi. Dr. Meyer, ki je, kakor rečeno protestant, ugotavlja, da je v katoliških deželah, izvzemši Francijo, manj samoumorov nego v protestantskih. To dejstvo pripisuje vplivu katoliške spovedi: Spoved na uho in duhovnikova neprekršljiva molčečnost omogočujeta katoličanom, da se imajo v dušni stiski komu zaupati. Pri spovedi se morejo osvoboditi strašnega duševnega bremena, pri spovedi

Kdaj je človek resnično srečen?

Odgovori.

141. Ko je svoj prvi zaslužen kruh.
142. V veličastvu planin ali morja.
143. Če je državni uslužbenec, ki ni imel spreme niti za III. kategorijo, bil preveden celo v II. kategorijo uradnikov.
144. Kadar dosledno mislimo in ravnamo tako, da moremo samega sebe spoštovati.
145. Kadar lahko poreče: sedaj vem, zakaj sem živel, sedaj rad umrjem.
146. Če sta mu strah in skrb tuja.
147. Kadar more živeti po svoji »fazoni«.
148. Če je popolnoma neodvisen od ljudi in njihove »dobrote«.
149. Srečna je bila ona mati v Lille na Francoskem, katere šesti sin je pel pred kratkim novo mašo, tako da je mati šestih sinov duhovnikov.
150. Prav srečen človek nikdar ni, ker sree človeško vedno hrepeni, sreča prava onkraj groba spi.
151. Srečen je mlad človek, ki dobi izkušene in vestnega vodnika.
152. Uresničene lepe nade osrečujejo človeka.
153. Kadar zna človek prav vse pogumno pretrpeti.
154. V objemu ljubljene osebe.
155. Če s samozatajevanjem doseže, da mu vlada duša nad telesom.
156. Najsrečnejša je mati, ki neguje in gleda svoj zaklad — svoje nedolžne zdrave otročiče.
157. Če mu prebiva zdrav duh v zdravem telesu.
158. Če je vse življenje ohranil nedolžnost.
159. Kadar najde stanovanje, ki mu je v vsem povolji in ni — predrago.
160. Senjski in drugi graničarski župniki in kaplani, ki jih plačuje država, kadar zvedo, da so urejene doklade.
161. Ko se rodoljuba poraja v duhu slika Slovenije: vse glavne ceste asfaltirane, vzoren in gost železniški park, sijajna uprava političnih uradov, velika, moderna — slovenska — industrija, pošteno ljudstvo itd.

S tem zaključujemo našo skoraj 14 dnevno anketo o sreči, za katero je vladalo nad vse živahno zanimanje. V uredništvo je došlo blizu 2000 odgovorov. Iz Francije, Nemčije, Dalmacije, od povsod so nam odgovarjali naši naročniki. Seveda je velikansko število odgovorov bilo enako glasečih, kar je le dokaz, kako zelo smo si vsi ljudje podobni. Mladina je zrla srečo v ljubezni, zreli možje so modrovali o sreči, ki jo nudi vestno vršenje življenjske naloge, a velika večina je mnenja, da srečo prinese le mirna vest in prijateljstvo z Bogom. Zelo mnogi, in kar je čudno, zlasti mladi so pa naravnost odgovarjali: človek ni nikdar srečen! Nek žaljivec je celo zapisal: Imam vse, tudi perpetuum mobile, le sreče ne! — Anketi so se najbolj odzvali železničarji, trgovci, duhovniki, orožniki, učiteljstvo, sploh ljudje, katerim je lahko hitro prijeto za pero. Dijaki so topot skoraj čisto izostali, ker so mnenja, kakor je nekdo zapisal, »da je študent ena revna stvar, ki ne more govoriti o sreči.«

Glasovanje o najboljšem odgovoru bo trajalo ta teden, nakar se bodo anketarjem in glasovalcem razdelile razpisane nagrade.

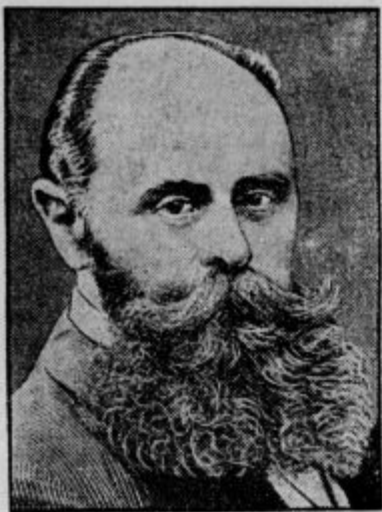
Ali je strah prirojen?

To vprašanje je hotel rešiti vsaj glede živali ameriški znanstvenik prof. Griffith. Vzgojil je v svojem laboratoriju mlade miške, ki nikoli niso videle mačke in tudi sicer niso imele nobenih izkušenj, ki bi jim morale vzbuditi strah. Nekega dne pa je prof. Griffith nenadoma porinil mačko v eno izmed kletk. Miš je bila ravno s krempljci obesena na stehi kletke, kjer se je kratkočasila z raziskavanji. Ko je zagledala mačko, je miš obstala kakor zledenela od strahu. Tako je ostala in se ni ganila; polagoma so ji popuščale nožice druga za drugo in po 22 minutah je miš padla na hrbet in obležala kakor mrtva. Šele čez dobro uro je prišla zopet k sebi. — Kakor je že vsak lahko opazil, učinkuje strah pri živalih prav tako kakor pri človeku: sree jim bije močnejše in tresejo se; včasih pa celo omedle.

Policaust ustavi kmeta, ki žene svojega vola kar v trotoarju, češ: »Tu je pot samo za peš«. Kmetič začuden pogleda in pravi: »I, kaj moj vol ne gre peš?«

Šofer ponesrečenega avtotaksija: »Kaj, nič napitnine?«

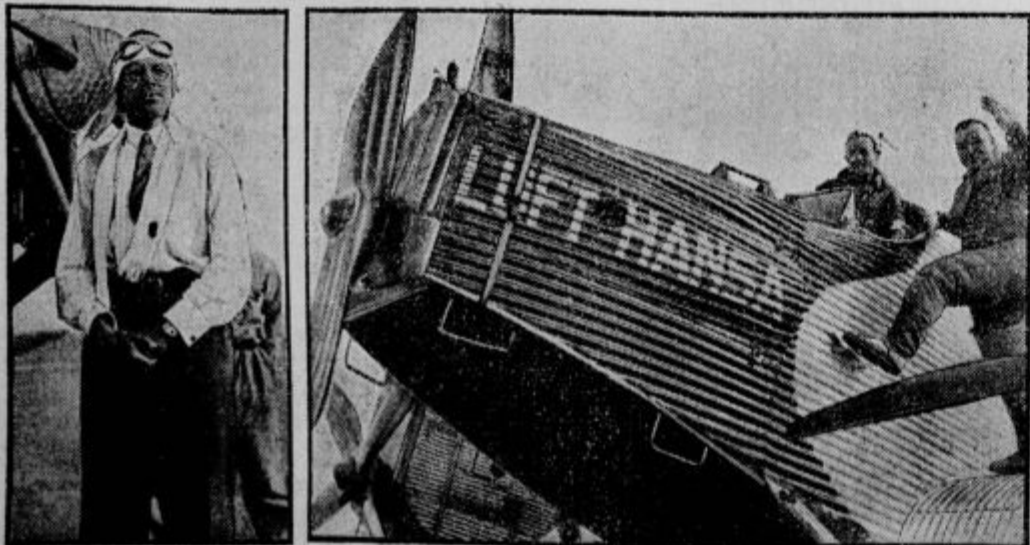

Prof. Karl v. d. Steinen, bivši voditelj berlinskega narodopisnega muzeja, je umrl v starosti 75 let. Steinen se je proslavil s svojo ekspedicijo v Južno Ameriko l. 1888, kjer je v Braziliji odkril prastara indijanska plemena, ki so živila še v razmerah kamenske dobe. Uspehi te ekspedicije so podali temelje za moderno etnografijo.

italijanska milica prisega zvestobo z naperjenimi bodali — prizor, vreden kakega pragozda!

Pri vsem tem je pa najlepše to, da postaja vse vežbanje vojska in vse raznovrstno orožje čisto brezpomembna igrača — spričo novih morilnih iznajdb. Tako je angleški profesor Hill odkril in umetno odgojil bacil, ki je tako strupen, da bi zadostovala ena sama kavna žličica teh bacilov za uničenje enega milijona ljudi. Ravno ta strašna nova morilna sredstva so, ki najbolj silijo do popolne razorožitve in mirnega poravnavanja sporov tudi med narodi in državami, kakor se to godi že v zasebnem življenju.

Zelja po svetovnem miru pa seveda ni odkritje naših dni, marveč so ljudje tudi v prejšnjih dobah hrepeneli po taki »zlato do-

Nemško letalo D 903, ki je te dni ponesrečilo na Angleškem. Umetni letalec princ Schaumburg (levo) in voditelj letala Rodschinka (desno) sta pri tem — poleg 5 drugih oseb — smirno ponesrečila.

Največje letalo na svetu

V Junkerjevih delavnicah (Dessau na Nemškem) so dovršili orjaško letalo G 38, ki je zaenkrat največje na svetu. Minole dni so se vršili prvi poletni poizkusi, ki so se vsi kar najpovoljnejše obnesli. Orjaški stroj se dviga z zemlje in zopet pristaja s tako lahkoto, da je navzoče prevzel silno navdušenje. To je za nemško javnost po grozni nesreči Junkerjevega letala D 903 na Angleškem dobrodošla tolažba.

Veliko delo skromne redovnice

V Cocanadi, na Coromandelski obali v Indiji je te dni umrla s. Lucija družbe sv. Jožefa Anceyjskega. Dosegla je starost 82 let, a od tega je kot misijonarka preživela v Indiji 58 let.

Predstojniki so jo bili določili za potujočo kristoljico v okrožju Godavery. Ta služba je bila vedno težka, posebno pa še v prošlih desetletjih. Takrat v Godaverju Evropejci še niso bili veliko znani in osebna varnost je bila majhna. Ni bilo ne cesta ne hiš ne zavetišč, kjer bi si mogel človek odpočiti. Džungla je pokrivala znaten del pokrajine. Ali je bilo modro poslati brezbrambno redovnico samo samcatno na potovanje po deželi, obljudeni s prebivalstvom, katerega mišljenje niti ni bilo znano?

S takimi vprašanji se s. Lucija ni mučila. Pripravili so voz, ki ji je imel služiti kot kapelica in zasebno stanovanje in v spremstvu kamel se je odpravila na pot, ki je trajala brez odmora 46 let. Samo Bog ve, koliko je v tem času prestala dušnih in telesnih boli, koliko osamelosti, pobitosti, razočaranj, malodušnosti, zlohotnih kritik, nasprotij in muk. Omagala pa ni nikoli. Išoč duše poganskih otročičev, je trdovratno vztrajala na svoji poti, potujoč od kraja do kraja. Poznal jo je ves Godavery. Sto potov je bila po tamkajšnjih vaseh, obiskovala borne kočee, se sklanjala nad bolnički in negovala otroke. Komaj se je kje med debli visokih banan prikazala bela avbica s. Lucije, so temnopolti vaščani zavpili: »Glejte, bela devica je zopet prišla!« In radost se je nasečila v vas. Toda nekoč je bela devica odšla in se več ne povrne... V svojem življenju je krstila s. Lucija 44.000 poganskih otrok.

4000 gošč operiral

Primarij v bolnici usmiljenih sester v Linzu, dr. Urban, je te dni izvršil 4000. operacijo gošče. Zadnji pacient je bil dr. Urbanov ožji rojak — p. Martin Riesenhuber. znani umetnostni zgodovinar.

Mirko Kunčič:

Majdica piše pismo

— — — Mamica, joj, veš, kaj sanjalo se mi je nočoj? Da je zastrla roka koščena oči Tvoje sladke — in si umrla.

Prišli so črni možje, Te odnesli kamor so očka nekoč. Jaz pa za njimi sem tekla, jokala, klicala v snu Te vso noč.

Ko sem se zjutraj zbudila, že slalo solnce je božje nad trato. »Srečna si, Majdica,« ptički so peli, »še imaš mamico zlato!«

Polžek beraček

Polžek brez hiše skoz našo vas gre, črn vran za njim zlobno kraka. Polžek brez hiše od žalosti mre, tarna na ves glas in plaka:

»Vravec sam me je premotil, da sem bil v krčmo zavil. Tam sem vse novce zapravil, oh — in še hišo zapil.

Reven kot miš zdaj beračil od praga do praga bom. Kdor je bogat in usmiljen, naj dá, da si kupim nov dom!

Polžek beraček skoz našo vas gre, brdsko vzdihuje in joče — Nibče ne usmili se reveža, vsak ga podi proč od koč.

Ivan Vesel:

Netopir

Ko so pričeli ljudje nositi dežnike, se je zanimala zanje tudi drobna miška. »Kako prijetno mora biti takole pod dežnikom! Tam zunaj pada dež ali lije celo ploha, človek se pa smeje vremenu in ponosno koraka pod dežnikom. Lepo suh ostane, prav kakor bi sijalo samo ljubo solnce!« si je dejala miška in premišljevala, kako bi tudi sama prišla do dežnika. Spomnila se je na dežnikarja. Bil je prijazen mlad mož, ki je v sosesčini delal dežnike in zraven veselo pel. Večkrat je miška videla gospe in gospodične, ki so prihajale od dežnikarja s pisanimi dežniki pod pazduho.

Najbolj je miški ugajal dežnik kmeta Tomaža. Bil je rdeč in velik, da bi miške cele dežele lahko gnezdile pod njim. Tomaž ga je prinesel na cesto, se zadovoljno muzal in ga odprl. Kar v solnce ga je odprl in ga sukaj kakor kak solničnik, potem ga je ponosno dvignil ter odkorakal po cesti. Za njim se je pa spustila množica otrok, ki je menila, da je šegavi kmetič, veseli Kurent, ki brije norce.

Ko nekega dne ni bilo nikogar v dežnikarjevi delavnici razen mojstra, se je miška kar hitro odločila in jo ubrala k njemu. »Viš jo! Kdo je pa tebe klical?« jo je nabruhlil možakar in dvignil dežnik, ki ga je imel baš v roki.

»Stoj!« je dejala. »Rada bi tudi jaz dobila dežnik. Tudi jaz bi se rada postavljala v slabem vremenu. Le pomisli, kako prijetno bi bilo, če bi se takole v dežju z dežnikom sprehajala po visoki strehi majhna miška!«

Dežnikar se je veselo zarežal: »Napak bi to res ne bilo. Ti bi mi še reklamno delala, da bi prodal še več dežnikov. Pa kam boš ti z dežnikom? Premajhna si!«

»No, pa mi napravi majhnega!« »Ta čas smo komaj pričeli dežnike delati, zelo nerodni so še. Čez leta in leta bodo že drugačni. Tedaj boš lahko tudi ti dobila svoj dežnik. Danes ti ga pač ne morem napraviti, ker ga ne znam,« se je izgovarjal dežnikar.

»Daj mi majhno krpo in me nauči delati dežnike! Kar boš delal ti na svojem velikem dežniku, bom delala jaz na svojem. Primoj-dunaj, da ga naredim!« se je repenčila miška. Dežnikar je bil zadovoljen. Dal je miški kos blaga, šivanko in palico ter žico. Nato je pričel počasi delati nov dežnik.

Miška ga je posnemala. Bila je dokaj neokretna. Dežnikar je bil vročekrven mož, zato jo je večkrat potegnili za uhlje.

Zivalca pa ni obupala. Trudila se je in delala tako prično, da so se ji prednje noge, s katerimi je vlekla šivanko, vedno bolj daljšale. Oči so ji pri delu že opešale in morala bi dobiti očala, tako slabo je videla pri luči.

Naposled je bil vendarle mali dežnik narujen. Pozabila je pa na palico. Napela ga je samo na tenke žice. Hotela ga je odpreti pa ji ni šlo.

Dežnikar jo je gledal in se ji poredno muzal.

»Čekaj, ti bom pomagal,« je dejal in že je stegnil majhno streho, ki jo je miška sešila. Obe si jo je kar miški med predolge sprednje in med zadnje noge s tem svojim plaščkom opešala je zadovoljno zletela kvišku.

Lotela je in letela. Otroci so jo gledali in vpili:

»Šiš-miš, šiš-miš!« Kesneje miška ni mogla sleči svojega plaščka. Prirastel ji je trdo k životu. — Tako je tista miška postala prvi uhati netopir, kajti dežnikar ji je tudi pošteno nategnil ušesa.

Stričkov količek

Kaj bi otroci lažje pogrešali: kruh ali potico? Nagrajeni so odgovori naslednjih treh koticarjev:

Marica Penes, učenka VI. razr. v Kranju. Nagrada: »Za naše male.« Zbirka pesmi od Janka Samca. — Odgovor je bil objavljen pod števil. 8.

Savo Pirc, učenec IV. razr. v Belgradu. Nagrada: Sestilo, 2 lepa svinčnika, peresnik in nekaj peres. — Odgovor je bil objavljen pod števil. 13.

Marijan Jeločnik, dijak v Križah pri Trzinu. Nagrada: Ducent barvastih svinčnikov.

Dragi koticarji!

Tudi to pot ste se modro odrezali. Povedali ste vse, kar se o potfeh in kruhu povedati dá. Še jaz, Koticikov striček, ne morem in ne znam na vse to pristaviti drugega kot piko.

Danes pa namesto običajnih vprašanj nekaj drugega. Veste, jaz, Koticikov striček, sem sila radoveden možiček. Vedel bi rad, kako ste kaj zadovoljni s to našo mladinsko prilogo in kaj vam v njej ugaja in kaj ne ugaja. V kratkem bomo otroško stran popolnoma preuredili in pri tem upoštevali predvsem Vaše želje in nasvete. Odgovorite mi torej odkritosrčno na naslednja vprašanja:

1. Ali vam ugajajo pesmice v listu?
2. Ali si želite več krajših povestih in kakšnih?
3. Ali takšne z mnogobrojnimi risbami opremljene povesti kot je »Najdenček Jokec« berete rajši od onih, ki imajo manj slik pa več besedila?
4. Kaj želite, da bi se na novo uvedlo v list?

Dobro premislite in preudarite, potem mi pa lepo razložite svoje želje in nasvete. Potrudi se bom, da se bo vse po možnosti uresničilo.

Pozdravljeni!

Koticikov striček.

Ivan Vesel:

Pečar

Tonček, mali nagajivec, pravi, da bo sam pečar, peč bo zidal, hlebce pekel, kuril mu bo solnični žar.

Zida Tonček v blatu, zida peč visoko pol pedi; že je vmesil blatne hlebce — ej, kako se mu mudi!

Pa prilaja mimo kuža in se zaleli čez breg, peč podere, hlebce vrže zabam v mlako... Dober telt!

Šale za male

Dobro je pogodil.

Lojzek hodi v prvi razred. Učitelj ga pokliče pred tablo, kjer visi velik zemljevid in pokaže s prstom neko mesto na njem.

»Kaj je to?« vpraša učitelj. Tonček gleda nekaj časa učiteljev prst, ki ni bil kdo ve kaj negovan ter se nato odreže ves vesel, da je tako dobro pogodil: »To je umazan noht, gospod učitelj!«

Pretežko pismo.

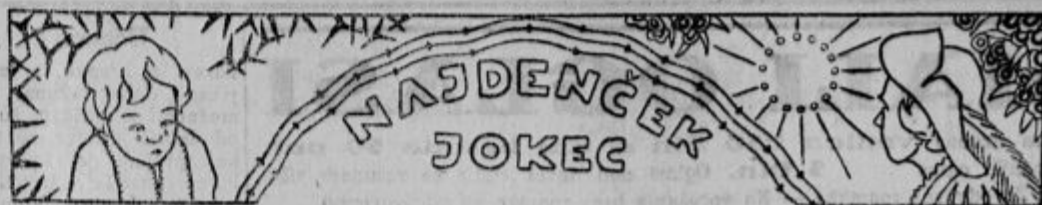
Jožek prinese na pošto pismo, na katerem je prilepljena znamka za en dinar. »Moraš prilepiti še eno znamko,« reče gospodična na pošti, »ker je pismo pretežko.« »Kako? Še eno znamko? Potem bo pismo še težje!« se modro odreže Jožek.

Kdo je osel?

Francej je zapazil na vratih sosedovega vrta nekaj napisanega s kredjo. Pogledal je natančneje in bral: Osel je tisti, ki to žita. Te besede so Francejina razburile in da se maščuje, je oni napis zbrisal ter napisal: Osel je tisti, ki je to našel. (Kdo je bil potem tistem osel, vam ne bo težko ugotoviti!)

Moč navade.

Novi učitelj gre skozi vas. Sreča svojega učenca in ga pobara. »Francek, ali veš, kje stanujejo Zabkarjev oče?« Francek pokaže s prstom hišo v bližini in reče: »Tamo, gospod učitelj.« »Dobro, dobro,« ga pohvali učitelj, »si priden, Francek. Sedi!«

Spisal Mirko Kunčič.

Ponatis prepovedan.

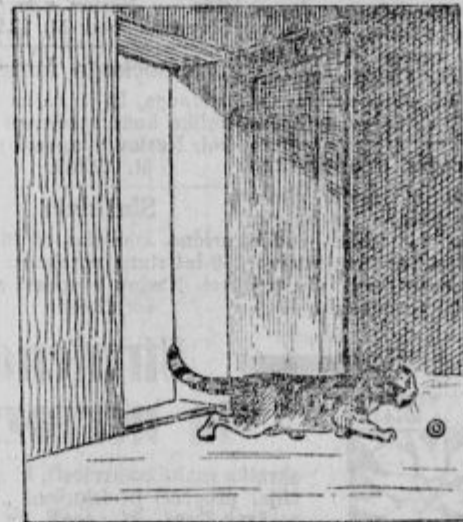
Ilustriral J. P.

119.

Planil je k mucu Keeu, ki je leno dremal na stolu in ga nemilo pocukal za rep. Muc Kee je od bolečine glasno zamijavkal in debelo pogledal razburjenega Jokeca. Jokec je prislomil usta k njegovemu ušesu in mu jel nekaj važno dopovedovati. Muc je postajal čedalje bolj pozoren. Pokimal je slednjič z glavo, skočil bliskovito na tla in jo uvril skozi duri.

150.

In je čez kratek čas že pridiral nazaj. »Odprl je gobček — in nekaj svetlega se je zatrkljalo k Jokčevim nogam. Otroci, uganite, kaj je bilo. — Ukrađeni prstan! Jokec je veselo zarajal po sobi in ljubeče stiskal dragoceni zaklad k sreči.

151.

Potem je stopil k deklici Pahljački in ji pristrčno stisnil belo ročico. »Hvala ti, dobra deklica! A povej mi, kako si zvedela za to grdo Bingbonglino tatvino?«

»Veš,« je s prijaznim nasmeškom na licih pojasnjevala deklica, »kadar Bingbongl malec preveč pokuka v kozarček, razblebota vse...« »Aha!« se je dobrovoljno nasmehnil Jokec. »In ti,« se je obrnil k vrlemu mucu, »ali si opravil tako, da Bingbongl ni ničesar zapazil?«

»Sem!« je pokimal muc. »Spal je kot polh. Pouzmal sem mu prstan brez ovir in nezgod.« »Ej, ti moj junaček!« ga je Jokec pohvalno pobožal po mehki dlačici...

152.

Ves zbeغان in prestrašen je bil tisto jutro Bingbongl. Le kam je bil izgubil prstan? Obrnil je vse žepe, prebrskal vse koticke v sobi — nič in nič! Napravil je slednjič tako kisel obraz, kakor da je bil ugriznil v gnilo jabolko...

Ves poparjen in čemeran je odkoracal u kralju.

153.

Tam pa je že Jokec židane volje prepeval:

»Poslej bo mali Jokec spel prvi, holadri, a Bingbongl cmerga bo zdaj do konca dni...«

154.

V Bingbonglu je zavrela kri. Razkačen se je vrgel na Jokca in ga začel obdelavati s pestmi.

'Luna' eksportna hiša Maribor, Aleksandrova 19

dobroznana, najboljša in najcenejša tvrdka za nakup galanterije, pletenine, kratkega blaga ter igrač na drobno in debelo.

Razsvetli bolje!

Uporabljaj notranje matirane žarnice.

OSRAM

Poprošaj elektro-strokovnjaka.

MODNI SALON

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglas nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Korespondent-knjigovodja
absolvent trg. akademije z večletno prakso, zmož. slovenskega, srbohrvatsk., češkega in nemškega jezika, išče primerne službe. — Ponudbe na upravo »Slov.« v Mariboru pod »Zanesljivo«.

V prepisovanje

na stroj sprejema delo na dom gospodična. Delo hitro in brezhitno. — Ponudbe pod »Nov stroj« upravi »Slovenca«.

Krojaški pomočnik

išče službenega mesta za malo delo, najraje na deželi, v okolici Celja ali Ljubljane. — Naslov pove upravo »Slovenca« pod šifro »Zvest« št. 12.649.

Mladenci

išče službo za služo v kakor trgovino ali kaj sličnega. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Štenc«.

Mesarski pomočnik

išče službe za takoj. Najraje v kakor prekajevalnici v svrhu izpopolnitve v prekajevalni stroki. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod števil. 12.545.

Zaradi izpopolnitve

v trgovski, bančni ali uradniški stroki išče mesta kot praktikant večletni trgovec, več vsakega dela. Nastop takoj. — Ponudbe pod »Praktikant« na upravo »Slov.«

Organist

z dolgoletno prakso, išče službo. Nastop takoj. Ponudbe na upravo »Slov.« pod značko »Spretnost«.

Prodajalka

izurjena v meš. stroki želi mesta kjerkoli v mestu ali na deželi. Pomagala bi tudi pri gospodinjstvu. — Ponudbe pod šifro »Dobra pomoč«.

Uradnik

za popoldanske in večerne ure išče službo. Študije: abiturij, trgovski tečaj v Ljubljani. Starost 26 let. Ponudbe upravi lista pod »Zanesljivo«.

Prodajalka

izučena mešane stroke, želi službo na deželi. Pomagala bi tudi pri gospodinjstvu in šivanju. Nastop lahko takoj. Cenjene ponudbe na upravo Slovenca pod »Prodajalka«.

Trgovski pomočnik

začetnik želi kakršnegakoli nameščenja v Ljubljani ali na deželi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.711.

Šofer

trezen in pošten, išče službo. Sprejme tudi drugo službo ter vsako delo. Naslov v upravi pod št. 12.710.

Učenko

s popolno meščansko šolo sprejem. — Naslov v oglas. oddel. »Slovenca« pod števil. 12.715.

Poklicni šofer

zmožen tudi vrtnarstva, išče službe. Ponudbe na upravo »Slov.« pod šifro »Abstinent«.

Za zimske SUKNJE

Vam nudi moderna angleška in češka sukna trdka

NOVAK

Ljubljana, Kongresni trg 15

Zelo znižane cene!

Pristno angleško sukno

se dobi po ceni vedno v TEKSTILNEM BAZARU Maribor - Vetrinška ulica 15

Kurjač in mehanik

išče primerne službe. — Nastopi lahko takoj. Naslov v upravi št. 12.716.

Službodobe

Perfektno kuharico
samostojno, snažno in pridno sprejme trgovska hiša na deželi. Reflektira se samo na dobre moči z večletnimi spričevali in lepim vedenjem. Plača 400 do 500 Din. Ponudbe z navedbo dosedanjih službovanj na upravo Slov. pod »Vestna gospodinja« št. 12.448.

Trgov. pomočnika

verzirana v vseh panogah mešane trgovine, z znanjem nemščine, perfektna računarka, agilna in dobra prodajalka, enega za manufakturni in drugega za železniški oddelek sprejem. — Ponudbe z navedbo dosedanjih služb in prepisi spričeval ter plačilnimi zahtevki na upravo Slovenca pod »Perfektne« št. 12.449.

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo in dobro vzgojo, lepega vedenja, dobrega računarja, s hrano in stanovanjem v hiši, sprejem. — Ponudbe s prepisi zadnjih šolskih spričeval je poslati na trgovino z mešanim blagom P. Koren, prej Šterk, Črnomelj.

Služkinja

z večletnimi spričevali, ki je že sama kuhala — se išče. Rimska cesta 18/II.

Prodajalka

mešane stroke, dobro verzirana v manufakturni, se takoj sprejme. Ponudbe brez priloge znamk na upravo pod št. 12.517.

Prodajalka

za trgovino z mešanim blagom, boljše samostojna moč, v mestu na Štjerskem, s hrano in stanovanjem v hiši — se sprejme. — Ponudbe z navedbo dosedanje službe je poslati pod »Manufakturnistka« št. 12.518 na upravo »Slovenca«.

Čevljarški pomočnik

ki je vajen šivanega dela in gojzerc, se sprejme na stalno mesto, zajamčeno z vsjo oskrbo. — Ponudbe na upravo Slovenca pod šifro »Čevljar« št. 12.547.

Prodajalka

za trgovino z mešanim blagom, boljše samostojna moč, v mestu na Štjerskem, s hrano in stanovanjem v hiši — se sprejme. — Ponudbe z navedbo dosedanje službe je poslati pod »Manufakturnistka« št. 12.518 na upravo »Slovenca«.

Čevljarški pomočnik

ki je vajen šivanega dela in gojzerc, se sprejme na stalno mesto, zajamčeno z vsjo oskrbo. — Ponudbe na upravo Slovenca pod šifro »Čevljar« št. 12.547.

Sprejme se

inkasant prodajalec
z garancijskim pismom od 2000 Din. — Ostali pogoji se pojasnijo v trgovini »Singer« šivalni stroji, Celje. — Prijave samo ob sobotah.

Strojnik

starejši samostojno moč, ki je izučen ključavničar in se razume tudi na popravila domače električne naprave, sprejme parna žaga. Prosto stanovanje in kurjava na razpolago. Nastop po dogovoru. Ponudbe pod »Strojnik« št. 12.541 upravi »Slovenca«.

Pekovski vajenec

16 let star, zdrav, s hrano in stanovanjem v hiši, se takoj sprejme. — Pauer, Sv. Petra cesta 48.

Trgovski vajenec

zdrav in močan se sprejme takoj v veletrgovni Ivan Veselič v Ormožu. Pogoji vsaj dva razreda meščanske šole.

Učenec

zdrav in krepek, z lepo pisavo, dober računar, po možnosti z meščan. šolo, od dobrih staršev, se takoj sprejme pri Ivanu Florjančič, trgovina z mešan. blagom, Vojnik.

Služkinja

ki zna dobro kuhati meščansko hrano in opravila druge hišne posle, dobi službo. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »400 Din«.

Čevljarškega vajenca

sprejem takoj. Stanovanje in hrana v hiši. Založkarjeva ulica št. 6. Ljubljana, Židan.

Dekle

zdravo, inteligentno in pridno, ne čez 15 let staro, ki bi pomagala tudi v gospodarstvu, s hrano, se išče kot učenca za modni salon v Celju. — Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Celju pod »Pridna«.

Krojaškega vajenca

sprejme Franc Sešek, Medvođe 16. Hrana in stanovanje v hiši, drugo po dogovoru

Vajenca

za mizarsko obrt, takoj sprejme Jurij Wendling, strojno mizarstvo, Kranj.

Dekla v župnišče

z dvema govedoma in nekaj malo svinjam — se išče — Naslov v upravi Slovenca pod št. 12.597.

Kmečkega fanta

pridnega, ki je vajen nekoliko konj, sprejem takoj. Naslov v upravi pod št. 12.683.

Služkinjo

pridno, kmetško, od 16 do 18 let staro, sprejem takoj. Naslov v upravi pod št. 12.686.

Šoferska šola

1. obl. konec Čamernek, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugovsto). — Tel 2236. Pouk in praktične vožnje.

Utrujenost in nervoznost

skratka znake ostarelosti, ki nastopajo po poapnenju žilja, prepreči preizkušeni »PLANINKA« zdravilni čaj, ki osveži kri, vrne žilam prožnost in pospešnje obtok krvi.

Zahtevajte v apotekah samo pravi »PLANINKA« čaj

BAHOVEC v plombiranih paketih in z napisom proizvajalca: **Lekarna Mr. Bahovec - Ljubljana**

Iščem služkinjo

za takoj. Deželanke imajo prednost. Plača po dogovoru. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Služkinja« št. 12.562.

Šoferja-mehanika

ki se spozna deloma tudi na električne naprave, veččega slovenščine in nemščine, sprejememo takoj. Plača po dogovoru. Cenj. ponudbe pod šifro »Šofer-mehanik« na upravo lista št. 12.653.

Čevljarški vajenec

se sprejme takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Stan. Groznik, čevljar, Višnjaja gora 31.

Tri vajence

za sedlarsko obrt, sprejem. Hrana in stanovanje v hiši. Hinko Perne, Radomlje.

Krojaškega vajenca

sprejme »Modni atelje«, Reber 11.

Čevljarški pomočnika

sprejem. Jože Bitenc, čevljar, Predoslje p. Kranj

2 krojašk. pomočnika

in vajenca sprejememo takoj. Hrana, stanovanje v hiši. Moravs Ivan, Glinica št. 1, št. Vid n. Ljublj.

5 dni na poskušnjo!

Dočim smo doslej za dober gramofon plačevali več tisoč dinarjev, dobite pri nas v resnici dober gramofon že za malenkostno ceno in vrhu tega ga plačate šele, ko ste ga preizkusili, ker ga Vam pošliemo na poskušnjo brez obveze. Zahtevajte takoj naš **brezplačni cenik A.** iz katerega boste razvideli, zakaj moremo tako poceni dobavljati. Ni treba, da kaj kupite in cenika tudi ni treba vračati. — Pišite takoj tvornici glasbil in gramofonov **Meinel & Herold, Maribor 102**

Samo 90 dinarjev plačate mesečno in čez 4 mesece je gramofon Vaš!

Pouk

Instrukcije
daje izprašana učiteljica v vseh predmetih osnovnih in meščanskih šol, kakor tudi v srbohrvaščini in nemščini. Naslov v upravi lista pod št. 12.704.

Novi tečaji

otvoritev 10. novembra: italijansčine, francoščine, nemščine, angleščine in ruščine. Poučujejo akademsko oobrazeni predavatelji. Vpisovanje v Vošnjakovih ulici št. 4, pritičje, med 10 in 12 ter 18 in 20

Šoferska šola

1. obl. konec Čamernek, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugovsto). — Tel 2236. Pouk in praktične vožnje.

Vnajem

Trgovina, gostilna
mesarija se odda v najem za daljšo dobo z vsem inventarjem in zalogo tik larnе cerkve, v bližini industrijskega podjetja s 600 delavci. — Pojasnila daje uprava lista števil. 12.544.

Oddam lep lokal

za mešano trgovino na prometni točki v mestu. Poizve se: Marija Vivod, Laško.

Lep trgovski lokal

sredi mesta Tržiča, na Glavnem trgu, z vhodom na cesto, dobro zavarovan, se s 1. decembrom odda; pripraven za vsako pisarno oz. manjšo obrt. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 12.589.

Poslovni lokal

na prometnem kraju se odda takoj v najem. Ponudbe na: »Soba pred-soba« upravi št. 12.616.

Ženitbe

Pošten fant
išče zaradi ženitve znanja s poštno gospodično v starosti do 28 let. Imeti mora trgovsko koncesijo ali vsaj pogoje za pridobitev iste. Ponudbe s sliko na upravo »Slovenca« z geslom: »Trgovka«.

Nevesto

z najmanj 100.000 Din. — išče boljši obrtnik-tovarnar v Ljubljani, 46 leten vdovec, v svrhu takojšnje ženitve. Pridna, dobro-srčna gospodična ali vdova brez otrok ima prednost, lahko tudi z deželi. Denar je potreben v svrhu odprave kampanja in povečanje obrata. Garancija dvakratna. — Ponudbe pod »Dobri mož« na upravo »Slovenca«.

Objave

Javna dražba
Podpisani bom dne 12. novembra prostovoljno prodal hišo z gospodar. poslopji, njive, travnike, gozdove; na zahtevo kupcev vse skupaj ali posamezno. Janez Pevc, posestnik, Zg. Bitnje, občina Strazišče.

Na prostov. dražbi

se bo prodala v nedeljo 24. t. m. hiša z gospodarskim poslopjem v Ratečah pri Gorenji vasi št. 2, pri »Jerebu«.

Posestva

Kupim hišo
tudi na periferiji Ljubljane, do 80.000 Din. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Hiša«.

Stavbna parcela

naprodaj v bližini Ljubljane. — Poizve se od 18 dalje, ob nedeljah pa ves dan, v Kotnikovi ulici 21, Ljubljana.

Stavbna parcela

je naprodaj, pripravna za vsako podjetje ali stavbeno vilo itd., poleg Galskega doma v Domžalah. — Poizve se istotam, Savska cesta 5.

„POSEST“

Realitetna pisarna, družba z o. z. **LIUBLJANA** Miklošičeva cesta št. 1

PRODA:

Hišo, enonadstropno, vili slično, dve dvosobni, 3 enosobna stanovanja, 650 m² vrta, Sp. Šiška, 260.000 Din. **Vilo**, visokoprtilično, 4 sobe, pritikline, parketi, elektrika, vodovod, priklavnici, 150.000 Din. — **Hišo**, novozidano, visokoprtilično, 3 sobe, pritikline, vrt, Šiška, 170.000 Din. **Hišo**, enonadstropno, novozidano, 4 stanovanja, prostoren vrt, Glinca, 170.000 Din. **Hišo**, novozidano, visokoprtilično, 4 sobe, pritikline, parketi, elektrika, vodovod, priklavnici, 150.000 Din. **Hišo**, novozidano, enonadstropno, 3 sobe, trgovina, skladišča, hlev, avtogaraža, izredno prometnem obmejni kraj, donos hiše letnih 100.000 Din, radi družinskih razmer, 360.000 Din. **Hotel**, enonadst., Bled, 14 sob, lepi restavracijski prostori, vrt, kegljišče, kleti, 600.000 Din. **Hišo**, zidano, s slamo krito, soba, kabinet, kuhinja, prizidana šupa, 500 m² zemljišča, 50 sadnih dreves, 1 uro od Medvod, 15.000 Din. **Hišo**, prtilično, dvodružinsko, 2200 m² vrta, tik kolodvora, Brežice, 50.000 Din. **Stavbišče** — 1000 m², blizu nove šišenske cerkve, po 50 Din. **Hišo**, novozidano, enodružinsko, vrt, velika njiva, blizu Kamnika, 53.000 Din. — Poleg tega v Ljubljani in predmestjih večje število stanovanjskih, trgovskih, gostilniških hiš, stavbišč, na deželi, kmetije in veleposestva, industrije, v veliki izbiri po najugodnejših cenah.

Parcele

naprodaj od 3 do 8 Din. meter. — Več se izve pri Jakobu Zadnikar, Brdo, Vič pri Ljubljani.

Enodružinsko hišo

majhno, z vrtom (kuhinja, 1 jedilna shramba, 3 sobe in klet) — prodam v Mariboru, 10 minut od glavn. kolodvora. Naslov: Alojzij Šturm, Krčevina št. 108, pod Piramido.

Enodružinska hišica

novozgrajena, prtilična in velik vrt, ob cesti prostor za stavbišče, se prodaja. — Naslov pove gostilna Pogačar, Zgor. Šiška.

Prtilična hiša

nova, z vrtom in njivo, v prometnem kraju, ¼ ure od trga Sevnica, pripravna za trgovino, obrt ali upokojenca, se prodaja za 56.000 Din. — J. Novšak, Log - Sevnica.

Novozidana hiša

enonadstropna, 2 stanovanja, 1 takoj prazno, 800 m² vrta, ugodno naprodaj; mestni del Rožne doline. Potrebno 50.000 Din. Levčeva ul. 8, Ljubljana.

Nova hišica

zelo prikupna, z opeko krita, 2 lepi parketirani sobi, 1 kabinet, velika kuhinja, elektr. razsvetljava, dve kleti in lepa stavbna parcela, se prodaja. — Naslov: Marija Mihelič, Višnjaja gora 29.

„Sidel“

najbolje sredstvo za čiščenje in poliranje vseh vrst kovin

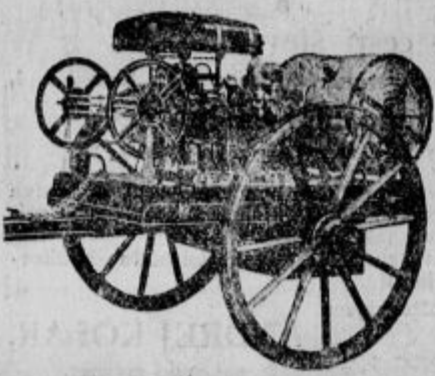
„Sirax“

se upotrebljava za čiščenje celokupnega jedilnega in kuhinjskega pribora, vsakovrstne posode, cinaste, lesene, pločevinaste in emajlirane, kopalne kadi, stopnjice itd.

„Azurol“

najbolje tekoče indigo plavilo **Dobivajo se povsod** Pazite na ime in znamko!

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani

Telefon 2830 Brzjavni STROJ

Moterne ognjegasne brizgalne na gumijasta in lesena kolesa. Ročne brizgalne. Vse ognjegasne potrebščine.

Konkurenčne cene!
Vedno v zalogi!

Obrt

Pristna vina - sveže krvavice in pečnice vsako nedeljo pri Müllerju, Šiška, Bežigrad.

Mi slikamo vse! Slike poobličja (Porträtbilder), razglednice, slike takoj izgotovljene, industrijske in športne slike. Novo vpeljan fotoatelj z najmodernejšimi aparati. - Fotomeyer, Maribor, Gosposdska 39.

Priporočam svoj prvovrstni krojaški atelje za gospode in dame. - Jože Gregorin - Marmontova 19, na Mirju.

»Schaffhausen« precizne žepne ure nudi Ivan Pakiz, Ljubljana - Pred škofijo 15.

Pozor! Volno in bombaž kupite najceneje pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana, Stari trg št. 12 in Židovska ulica št. 4.

Urarska popravila izvršuje najceneje in najprecizneje Franc Wöfling, urar, Gosposdska c. 12.

Nova iznajdba čevljarstva moderni trikotniki. Prave vzorce in gornje dele dobite samo pri izdelovalcu Blatnik Karel, čevljarški mojster, Ljubljana, Hrenova ul. 20.

Dežne plašče priporočam po konkurenčnih cenah Martin Jančič, Ljubljana, Tavčarjeva (Sodna) 1.

Modistinja Anica Pubek, Šelenburgova ulica 6/1, nudi najceneje in najlepše damske klobuke že od 60 Din naprej. - Preoblikovanje 28 Din.

Čistilnica Maribor, Koroška c. 17, priporočam po zmernih cenah in strokovni izvršbi vsa dela novega in starega perila vsake vrste. Trdo lika srajce in ovrtnike. - Josipina Osim.

A. Breclj trgovina z lesom in premožem na drobno in na debelo - se priporočam po solidnih cenah. Maribor, Koroška cesta št. 49.

Pozor, gostilničarji in trgovci! Današnja navada je, da vsak drži sir za obiskovalce ali popotnike, da more s čim postreči. Zato naročite v mlekarni Anton Pustavrh v Semicu trapist-sir v hlebcih 1-25 kg in po 4 kg. Zahtevajte cenik!

Moko dobro, svežo in suho, dobite najceneje v F. Juvan-a valjénem mlinu, Sr. Gameljne, p. št. Vid nad Ljubljano. - Zahtevajte cenik!

Barve, firnež, lake najboljše in najceneje nudi »Lustra« - Gosposdska cesta (poleg restavracije »Novi svet«).

Trebušne in hitne pasove najcene pri **B. Besednik** Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 8.

Vulkaniziranje auto gumijev, galoš, snežnih čevljev itd. sprejema v popravilo po najnižjih cenah! solidna postrežba. Priporočam se Terbutz in Petelin, Maribor, Koroška 39, prej tiskarna Ažbe.

Sveže goveje meso po 10 Din kilogr. Prodaja se vsak ponedeljek, sredo in soboto na Ponikvarjevi stojnici na Vodnikovem trgu.

Pozor, mladoporočenci! Oglejte si zalogo! Otomane v raznih vzorcih, peresnice, žimnice, divane, salonske garniture dobite najceneje samo pri tvrdki **F. Sajovic**, Ljubljana, Stari trg 6.

Patent fotelji

in kanapeji, patent otomane v najnovejših oblikah in najfiniši izdelavi dobite samo pri **RUDOLF SEVER** Ljubljana, Marijin trg 2.

Krušno moko in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri **A. & M. Zorman** Stari trg 32, Ljubljana.

žimnice modroce, posteljne mreže, želez postelje (zložljive), otomane, divane in dr. tabetniške izdelke dobite najceneje pri **RUDOLFU RADOVANU**, (tapetniku, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

IVORNICA STAMPILJK I. SOKLIČ MARIBOR Aleksandrova cesta 34

Elektrotehnično podjetje **A. Arhar in druž.** Ljubljana VII, Celovška cesta št. 80. Prezema vsa elektrotehnična dela, daljnovode, zvonice, hišne instalacije itd. - Solidna postrežba.

Razne vrste kožuhovinastih plaščev v veliki izbiri na razpolago. Tudi krzno za obšive od Din 30—naprej. Cene zmerne! Postrežba točna!

K. Gränitz Maribor, Gosposka ul. 7

KORUZO ZA KRMO oddaja najceneje vsietrovinna žita in moko **A. VOLK, Ljubljana** Resljeva cesta 24.

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od praproste do najfinišega in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franco. Prodaja na obroke **»Tribuna«** F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Zanesljivo zdravilo za nego las je nova iznajdba francoske pomada, **»MICHEL«**. Sedaj 95% plesnivih zopet dobijo nazaj svoje izgubljene lasse, toda je oni, ki mu izpadajo lasje ali sive, ali so mu izpadli do polovice, uverjeni, da se mu zopet povrne lasse in ozdravi lasne tkivo, odstrani pa perhaj, srbež in vse one boji, vsled katerih lasje izpadajo ali osive. Pošilja po povzetju **»MICHEL«** Vasina s. Beograd. - Prodaja tudi le karna Dolni, Knez Mihajlova 1, Doze 60, 80, 100 in 160 gr. Gene 115, 150, 185 in 200 dinarjev. Nekaterim osebam za došča 90 gr. drugim pa 160 gr, kakor je komu več ali manj obolelo lasno tkivo. Nekatera oseba porabi 160 gr. pa lež ne zraste taki lasje, kot jih je imela, tedaj pošljemo na svoje stroške še 160 gr omenjenega zdravila. - V vsaki dozi je priloženo navodilo o uporabi in garancija za uspeh. - Poština gre na naše stroške.

Pohišstvo posteljnine preproge, linoleum, posteljne garniture in odeje, zavese, posteljne vložke, žimnice, flanelaste in volnene odeje, gosje perie za postelje, afrik (morska trava), konjsko žimo, otomane, divane, blago za pohišstvo itd. Vse po jako nizkih cenah dobite pri **Karol Preis** MARIBOR - Gosposka ulica št. 20 Ceniki brezplačno. Ceniki brezplačno.

POHIŠTVO ZA STANOVANJA IN PISARNE **IVAN DOGAN** LJUBLJANA DUNAJSKA C. 17 TELEFON 32-61

usiriran denik za znamke za leto 1929. Pošiljam ga s 100 komad različnih rumunskih znamk vsakomur, ki mi pošlje vna prvi 20 Din. Najstarejša trgovina znamk v Jugoslaviji.

KORUZO za mlev in krmo **krmil. moko in otrobe** nudi najceneje **FRAN POGACNIK** - Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Razno Deček - sirota krepak, star 8 mesecev, išče dobrotnika, ki ga sprejme v oskrbo ali za svojega. - Pojasnilo daje: Rozman Marija, Krško 51.

MIZARJI! Kako pravilno čistim gladim lužim barvam matiram grundiram poliram renoviram itd. - Vse to najdete v pravkar izišli slov. knjigi **»Dovršilna dela v mizarstvu«**

Knjiga obsega 100 strani in ima mnogo praktičnih nasvetov ter preko 130 receptov za sestavo lužil. Stane samo 40 Din pri predplačilu, po povzetju 5 Din več. - Naroča se pri samozaložbi **Rok Arhar - Št Vid.**

Zanesljivi nasveti tudi v najtežjih življenjskih vprašanjih: poklic, ženitve, ločitve, prehrana, zdravje, gospodarstvo, vojaške zadeve itd. Natančnim popisom priložiti 10 Din. - Posvetovalnica »Marstan«, Maribor. Preskrbi tudi razna naročila.

KUPUJTE SLOVENECE IN ZAHTEVAJTE GA POVSOD

Naznanilo otvoritve.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril **centralno prodajalno** gramofonov, plošč, koles, šivalnih strojev i. t. d., na **Miklošičevi cesti št. 20** nasproti sodišču v palači Okrožnega urada

Za obilen obisk se priporoča **»Tehnik«** Josip Banjal Miklošičeva cesta št. 20

Posebno velika izbira gramofonov in plošč.

Tako po ceni

kupite raznovrstne moške in deške obleke, zimске suknje perilo in pletenine kakor tudi raznovrstno manufakturno blago, edino le pri tvrdki **JOSIP OLUP**

ker moje geslo je: **dobro blago - nizke cene** **»Tehnik«** - Stari trg 2 - na vogalu

Najvarneje in najboljše naložite denar pri **Ljudski posojilnici v Celju**

Registrovani zadrugi z neomejeno zavezo v Celju, — v lastni hiši, Cankarjeva ulica 4 (poleg davkarje)

Stanje branilnih vlog nad Din 70.000.000.— Obrestna mera najugodnejša. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov posetnikov z vsem svojim premoženjem. — Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji. **Posojilnica je kot kmetška zadruga prosta rentnega davka**

SALDA-KONTE STRACE - JURNALE SOLSKÉ ZVEZKE - MAPE ODJEMALNE KNJIZICE RISALNE BLOKE ITD.

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE PREJ **K. T. D.** V LJUBLJANI KOPITARJEVA ULICA 6 IL. NADSTROPJE

Ali ste že poravnali naročnino?

KUPON ZA UGANKE v ILLUSTRANEM SLOVENCU št. 45

Denar

Brezobrestno posojilo tudi splošno namenjeno. Nova navodila (10 Din) daje Kreditna stavbna zadruga »Mojmir«, Maribor, Koroška 10.

Kupimo

20% kronske bone kupi Pučka štediona i založni zavod d. d., Osišek Desatitčna ul. 27.

Jamski les Največji rudokop v Jugoslaviji kupi cirkca 600 m³ jamskega lesa: borovega, smrekovega in jelkinega, od 3—7 m dolg in od 12 do 24 cm v vrhu debel. od skorje obeljen, zdrav Dobava takoj in do 31. decembra 1929. Obvezne ponudbe na upravo »Slovenca« v Ljubljani pod: A. B. št. 12.598.

Želod vsako množino - plača po najvišji dnevni cenil FRUCTUS - Ljubljana, Krekov trg 10/1.

Ježice želod, medro, arovico, volno, baker, cink, svinec, litine, kosti, rogove, embalaže, vreče, kupuje - Diop, društvo za promet i industri, sirovina, Zagreb.

Zelezje za venecijanko, rabljeno, dobro ohranjeno, z enim ali dvema tečajema (ojni-cama), kupim. Anton Gutnik, Vrhnika 284.

Kupimo polnojarmenik 500—600 mm, rabljen, v dobrem stanju. Ponudbe na Zabret & Komp, Britof pri Kranju.

Kupimo dinamo za vrtilni tok, rabljen, dobro ohranjen, za ca. 20 KVA. Ponudbe na Zabret & Komp, Britof p. Kranju.

Gugalni konj (Schankelpferd), se kupi. Ponudbe na upravo pod »Konj«.

10 lit. dobrega mleka rabim dnevno. - Ponudbe na oglasni oddelek »Slovenca« pod šifro »Dobro mleko« št. 12.731.

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah. CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfsova ulica št. 3.

Kupujem fižol suhe gobe, orehe, kuhano meslo, priporočam vedno sveže žgano kavo, čaj, konjak, rum in drugo specerijo ter vsakovrstne okove.

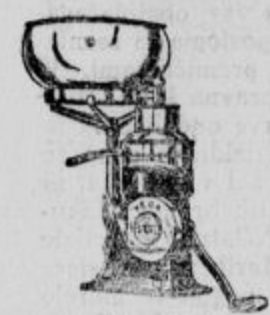
JOSIP JAGODIČ, CELJE, GLAVNI TRG.

Srebrne krone vsakovrstno zlato, zlatnike - kupuje F. ČUDEN, Prešernova ulica 1.

Prodano Puhasto perje kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. - Potem čist belo gosje kg po 130 Din in čist beli pub kg po 300 Din. - L. Brozović, Zagreb, Ilica 82.

Sentlovrnsko priznana najboljša čajno maslo iz pasteurizirane smetane stalno na zalogi pri: **IVAN PESTOTNIK** trgovina, Ljubljana Sv. Petra cesta št. 14

Zasluzek

Prodajalca za naše švedske posnamalnike iščemo v vsakem kraju proti dobremu plačilu **»Tehna«** družba z o. z Ljubljana, Mestni trg 25/1

Lahko opravilo tudi postranski zaslužek za brezposelne, vpokojence, odstavljene, reducirane, privatnike itd. - 100—150 Din v enem popoldnevu Ponudbe s priloženo 50 para znamko na »Omnia«, Miklošičeva cesta št. 14.

Glasba

Nov koncert. pianino s krasnim glasom, proda Zima, Stari trg 34/II.

G. Jurásek Ljubljana, Zlucavničarska ul. 3 - Mestni trg 22, strokovno uglašuje ter popravlja glasovirje.

Klavirji in pianini svetovnih tvrdk po znanih cenah v zalogi! Na obroke! M. Ropas, Celje. - Popravila, uglaševanje!

Klavir za vežbanje poceni na razpolago. - Kolodvorska ulica št. 5.

Gramofon s 24 ploščami, dobro ohranjen, ceno naprodaj. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.586.

Radio

Radio aparat dvocevni, nov, zelo selektiven, za 550 Din prodam. Sedej, Ljubljana, Celovška cesta 21.

Halo, halo, radio trgovina in specialna delavnica za izdelavo, popravilo in moderniziranje radio aparatov Franjo Zgeč, Moškanjci. - Samo s prvovrstnim aparatom, ki ga dobite pri meni. Vam je mogoče ločiti postelje, ter stane: Kompletno z zvoničnikom, baterijami, anteno, 4 cevni 2500 Din, isti s pritliklinami, a najmodernejši z zarnicami na zamreženo anodo, 2900 Din. 5 cevni, super, s pritliklinami, 3400 Din. Vsi aparati gredo na okvirno anteno ter tudi na zahtevo na priključek na tok. Pustite aparate, ki niso dobri, predelati pri meni za solidno ceno, boste imeli dober aparat. Prepričajte se sami, videli boste, da je cena nizka, a kvaliteta najboljša. Zanimajte se še danes za naš aparat. Tehnična pojasnila brezplačno.

Prodano Puhasto perje kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. - Potem čist belo gosje kg po 130 Din in čist beli pub kg po 300 Din. - L. Brozović, Zagreb, Ilica 82.

Sentlovrnsko priznana najboljša čajno maslo iz pasteurizirane smetane stalno na zalogi pri: **IVAN PESTOTNIK** trgovina, Ljubljana Sv. Petra cesta št. 14

Prodano Puhasto perje kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. - Potem čist belo gosje kg po 130 Din in čist beli pub kg po 300 Din. - L. Brozović, Zagreb, Ilica 82.

Prodano Puhasto perje kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. - Potem čist belo gosje kg po 130 Din in čist beli pub kg po 300 Din. - L. Brozović, Zagreb, Ilica 82.

Vabilo

na
redni občni zborI. delavskega konsumnega društva
v Ljubljani r. z. z. o. z.ki se bo vršil 1. decembra ob 10. uri v Ljubljani,
Kongresni trg šte. 2 v prostorih posloводства.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev rač. zaklj. za l. 1928/29 in določitev nagrade nadzorstvu.
4. Volitev 5 članov načelstva.
5. Volitev 8 članov nadzorstva.
6. Samostojni predlogi in slučajnosti.

Člani se udeležijo občnega zbora v smislu § 63 pravil po pooblaščenih izvoljenih po § 57 pravil na krajev. skupščinah.

Načelnstvo.

OROSLAV SLAPARkrojaštvo, LJUBLJANA, Ravniharjeva ul. 13
se priporoča za izdelavo oblek in za popravila.

Kupiti stalno

kostanjev taninski lessmrekove skorje cele in drobljene, rabljene
sode od strojnega in jedilnega olja po naj-
ugodnejših cenah. Takojšnje plačilo

FRANC OSET. SV. PETER V SAV. DOL.

Iščemproti dobri nagradi naveta za izdelovanje katere-
gakoli industrijskega predmeta, po katerem je ve-
liko povpraševanje in ki se v Jugoslaviji ne izde-
luje. Pri realizaciji naveta sodelovanje možno.
Prostor in vodna moč na razpolago. Cenj. ponudbe
na upravo lista pod »Rentabilna industrija« 12.476.Najboljši v materialu in najlepši v
opremi so **šivalni stroji, kolesa**
„Gritzner“ in „Adler“ za
domačo obrt in industrijo

Pouk vezanja orezplaten

Le pri

JOS. PETELINC

Ljubljana

Jozef Prešernovega
spomenika ob vodi
Večletna garancija
Zahtevajte ponudbe**Otvoritev nove pekarnice**

na Rimski cesti šte. 5.

V ponedeljek dne 11. novembra otvorim v Ljubljani, na Rimski c. 5,
najmoderneje urejeno higijenično pe-
karno, slaščičarno in tvornico keksov.V popolnoma na novo preurejenih prostorih bom nudil cenj. občinstvu
vsak dan dvakrat sveže pecivo v vsaki količini ter bom s peko kruha pri-
vatnim strankam zamegel postreči ob vsakem času.Garantiram cenjenemu občinstvu na podlagi svoje dolgoletne strokov-
ne prakse za vsestransko zadovoljnost!

Se priporočam z odličnim spoštovanjem

ANDREJ KOLAR,
pekovski mojster.**Prostovoljna dražba
nepremičnin**Dne 14. novembra 1929 se bo vršila na predlog gospe
Wlatnik Gabrijele, posestnice v Farni vasi št. 17, pri okrajnem
sodišču na Prevaljah v sobi št. 3 — javna prostovoljna dražba
njenege zemljišča, vlož. št. 7, kat. obč. Farna vas, obstoječega
iz enonadsxropne hiše št. 17, gospodarskega poslopja in raznih
parcel v približni izmeri štirih (4) oralov, s premečinami. V
hiši so veliki gostilniški prostori in zelo pripravna klet. Hiša
je 2—5 minut od kolodvora, odnosno od cerkve oddaljena.Izklicna cena 250.000 Din. Ponudb pod izklicno ceno se
ne sprejme. Od kupnine se plača samo tisti del v gotovini, ki
ostane od cele vsote po odračunanju prevzetih bremen. Izku-
pilo prodaje se ima izročiti zastopniku ge. Wlatnik Gabrijele
Dr. RAVNIKU RUDOLFU, odvetniku v Mariboru, in sicer
takoj po izdražbanju zemljišča. — Dražbeni pogoji se morejo
v pogledati pri dr. Ravniku Rudolfu, odvetniku v Mariboru,
Sodna ulica 14/L, pri okrajnem sodišču na Prevaljah in pri obč.
uradih v Dravogradu, Libeličah, Guštanju, Mežici in Črni.**JAVOR * LOGATEC**

LESNA INDUSTRIJA

Gabriel Oblak - Slovenija

Brzojavni naslov: Javor Logatec - Telefon Interurban 5

Izdeluje vsakršno pohištvo iz trdega in mehkega
lesa, kakor spalnice, jedilnice, kuhinje i. t. d. Z
jamstvom proti razušitvi. — — Cene zmerne!**Pozor!**Se nikoli niste bili
tako zadovoljni, ka-
kor bodete v resnici
ako si nabavite prvovrstne**Jugo-Luc - peči,**katere izdeluje in popravlja vse te
vrste peči edino le domača tvrdka**JUGO-LUC LJUBLJANA,**
Puharjeva ul. 3.**GORENJC!**Ne delajte si nepotrebnih stro-
škov pri nakupu jesenskega in
zimskega blaga, pohištva v**Radovljico in na Bled****VINKO SAVNIK-u**Tam bodete ravno tako postre-
ženi, kakor v Kranju in Ljub-
ljani, torej ne zamudite prilike
ogledati si bogato zalogo moder-
nih vzorcev. — Cene zajamčeno
nizke kakor v vsaki večji trgovini

Le en sam posej! - In poplačan je Vaš trud!

GOSPODARSKA ZVEZA V LJUBLJANI

ima stalno na zalogi:

vse vrste **umetnih gnojil**, Tomaževo žlindro, rudninski in kostni superfosfat,
kalijevo sol, žilski soliter, apneni dušik, mešano gnojilo in nitro-foskal; na-
dalje vseh vrst **porland cemenia**.Bogata zaloga **špecerijskega in kolonijalnega blaga**, vse vrste **mlinsk**
izdelki, poljedelski stroji, premog iz domačih in tujih rudnikov,
bukova drova

Cenj. občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril te dni lastno

trgovino v Stožicah

in sicer — v hiši gostilne pri »URBANČKU« — ob Dunajski cesti.

Nudil bom svojim p. n. odjemalcem vsakovrstno špecerijsko, koloni-
jalno, materialno in galanterijsko blago po solidnih, najnižjih cenah.

Vsak gost bodi točno postrežen! — to je moje geslo.

Vljudno se priporočam:

Stanko Pečnik**„Duko“ lakiranje**automobilov, barvanje in lakiranje
vsakovrstnih vozov

se priporoča tvrdka

J. Jelovšek - Jankovič

splošno sedlarstvo

Ljubljana, Karlovska cesta šte. 22
Prevezema tudi vsa kolarska in kovaška dela
POSTREŽBA TOČNA CENE NIZKE

Prvovrstna glasbila

direktno iz

TOVARNE

oziroma tovarna skladišča

Velik

ilustrovan **CENIK**dobite zastoj. Zahtevajte ga pri največji
razpošiljalnici glasbil v Jugoslaviji**MEINEL i HEROLD**

tvornica glasbil, gramofonov in harmonik

podružnica MARIBOR št. 102-B

Violine . . . od Din 95^{.-} daljeTamburice . . . 98^{.-}Mandoline . . . 136^{.-}Trube . . . 505^{.-}Gramofon . . . 345^{.-}Ročne harmonike
od Din 85^{.-}

Ludovic Halévy:

Župnik Konstantin

(Nadaljevanje.)

»To je vse, kar mi ostane od nje!« je
vzdihnil.V istem trenutku je župnik Konstantin bil
sam s Pavlino. Urejevala sta svoje račune.
Finančni položaj je bil občudovanja vreden.
Več kakor dva tisoč frankov sta imela v bla-
gajni! In želji, ki sta jih izrekli Suzie in Bet-
tina, so izpolnjene: ni več revežev v deželi.
Stare Pavline se polastijo včasih celo lahni
pomisleki vesti.»Vidite, gospod župnik, mogoče da le da-
jemo nekoliko preveč. Pričenja se že razšir-
jati glas po tujih občinah, da se pri nas deli
miloščina iz odprtih rok. In ali veste, kaj se
bo nekega dne zgodilo? Ljudje se bodo kot
reveži začeli naseljevati v Longuevalu.«Župnik je dal Pavlini petdeset frankov,
da jih ponese ubogemu možu, ki si je zlomil
laket pri padcu z mrvo naloženega voza.Ostal je sam v župnišću. Ves je bil v
skrbih. Prežal je na mimoidoči polk; toda
Jean se je ustavil samo za trenotek; videti je
bil žalosten. Že nekaj časa je župnik opažal,
da Jean nima več onega zdravega humorja in
prejšnjega veselja. Župnik se radi tega ni pre-
vznenmirjal, ker je mislil na eno teh malih
mladostnih bolezni, ki ne brigajo dobrega du-
hovnika. Toda danes je bila Jeanova zamišljeno-
st zelo izrazita.»Tako bom prišel, boter,« je rekel sta-
remu župniku; »zelo čutim potrebo, da se z
vami pogovorim.«Jadrno je odšel. Župnik Konstantin ni
imel niti toliko časa, da bi dal Loulouju kossladkorja ali bolje nekaj kosov sladkorja; kajti
spravil jih je bil pet ali šest v svoj žep, misleč,
da je Loulou pošteno zaslužil to pojedino, saj
je bil deset dni na etapah in dvajset noči je
moral prebiti pod milim nebom. Sicer pa, odk-
ar se je nastanila gospa Scott v gradu, je
Loulou prav često dobival po več komadov
sladkorja. Župnik Konstantin je postal zaprav-
ljiv in radodaren; čutil se je milijonarja; slad-
kor za Jeanovega konja je bila ena njegovih
najljubših zabav. Nekega dne je bil celo na
tem, da je naslovil na Loulouja svoj stalni
kratki nagovor:»To prihaja od novih graščakinj Longue-
vala. Molite zanje ta večer!«Bilo je tri, ko je prišel Jean v župnišče,
in župnik je takoj pričel:»Dejal si mi, da moraš z menoj govoriti...
Za kaj pa gre?«»Za neko stvar, boter, ki vas bo iznena-
dila in vas užalostila, ker tudi mene užalosa.
Prihajam namreč, da se od vas poslovim.«

»Poslavljaj se? Odhajaš?«

»Da, odhajam.«

»Kedaj pa?«

»Se danes, čez dve uri.«

»Kaj, čez dve uri! Drevi morava vendar
v grad?«»Kavnokar sem pisal gospe Scott, naj me
oprosti. Na vsak način moram oditi.«

»Tako?«

»Tako!«

»In greš?«

»V Pariz.«

»V Pariz! Zakaj ta nagla odločitev?«

»Ni tako nagla. Že dolgo mislim na ta
odhod.«In mi nisi nikoli ničesar povedal! Jean,
dogodila se ti je kaka stvar... Ti si mož innimam več pravice, da ravnam s teboj kot z
otrokom; toda, saj veš, kako te ljubim. Če
imaš skrbi in težave, zakaj jih ne zaupaš? Mo-
goče ti pomagam z dobrim nasvetom. Jean,
zakaj neki greš v Pariz?«»Hotel sem vam reč prikriti. Užalostilo
vas bo... Toda imate pravico, da izveste.
Grem v Pariz, da poprosim za premestitev v
drugi polk.«

»V drugi polk?... zapustiti Souvigny?«

»Da, točno, zapustiti Souvigny. Za nekaj
časa, za kratek čas; toda zapustiti Souvigny,
to hočem, to mi je potrebno.«»In jaz, Jean, ali nič ne misliš na me?
Za malo časa! Malo časa! Saj to mi ravno še
ostaja na svetu, malo časa. In, v teh slednjih
dneh, ki jih dolgujem milosti božji, bila je to
moja sreča, Jean, da, moja sreča je bila čutili
tebe tukaj, blizu sebe. In ti da bi šel! Jean,
počakaj nekoliko, potpi, saj ne bo trajalo
dolgo; počakaj, da me dobri Bog pokliče k
sebi, počakaj, da se odpravim tja gori poiskat
tvojega očeta in tvojo mater! Ne odhajaj,
Jean, nikar ne odhajaj!«»Če me ljubite, tudi jaz vas ljubim. In do-
bro veste...«

»Da, vem.«

»Isto nežnost gojim do vas, ki sem jo go-
jil, ko sem bil še čisto majhen, ko ste me bili
sprejeli in me vzgojili. Moje srce se ni izpre-
menilo in se ne bo izpremenilo nikoli... Toda
če zahteva dolžnost, če zahteva čast, da
odidem...«»Ah! Če zahteva ta dolžnost in čast.
Ničesar ne rečem več, Jean... To je prvo,
vse drugo ne pride v ozir! Vedno sem te po-
znaval kot dobrega sodnika svoje dolžnosti, do-
brega sodnika svoje časti. Pojdi, otrok moj,pojdi! Ne vprašam te ničesar. Ničesar nočem
vedeti.«»Ne, vse vam hočem povedati,« je vzklik-
nil Jean, premagán od svojega ganotja. »Pa je
tudi boljše, da izveste vse. Zakaj vi ostanete
tukaj, vi se povrnete v grad. Vi jo boste vi-
deli... njo!«

»Koga... njo?«

»Bettino!«

»Bettino?«

»Obožujem jo, boter, obožujem jo!«

»O ubogi moj otrok!«

»Odpustite mi, da vam govorim o teh re-
čeh, toda pripovedujem vam jih kot bi jih prav-
lil svojemu očetu. In potem... Nikoli nisem
mogel nikomur o tem govoriti... in to me
davi... Da, norost je to, ki se me je pola-
goma polastila, čeprav sem se upiral, vi me
pač dobro razumete. Moj Bog! ravno tukaj
sem jo pričel ljubiti. Saj veste, kako je bila
prišla s svojo sestro, mali stolpički po tisoč
frankov. Njeni lasje, ki so se ji razsuli... in
oni večer je bil v Marijinem mesecu? Potem
mi je bilo dovoljeno, da jo vidim svobodno,
domače... in vi sami, ste mi venomer govorili
o njej, hvalili ste mi njeno milino, njeno do-
broto. Kolikokrat ste mi zatrdili, da ni bolj-
šega bitja na svetu!«»In mislil sem tako in tako mislim še
vedno; in nihče tukaj je ne pozna bolje nego
jaz, zakaj samo jaz sem jo videl pri revežih.
Če bi ti le vedel, kako je bila na naših jutra-
njih potih nežna in pogumna! Ne bede ne bo-
lesti se ni prestrašila... Toda ni prav, da ti
o vsem tem govorim...«»Ne, ne, nočem je več videti, toda rade
volje hočem slišati o njej.«

(Dalje prihodnje nedeljo.)

IZVANREDNA PONUDBA!

Za deževni letni čas priporočamo, da si nabavite **kožno oblekino za dež**

C. O. V. tehta samo 110 gramov, imitacija ribje kože. Odlično se je ta pelerina izkazala, ker ne prepusča mokroto, je komodno zložljiva, kakor majhna žepna beležnica, ki se jo nosi vedno lahko s seboj, ter je nadvse irpežna. Zelo priporočljiva za dame in gospode (tudi za otroke) v dežju in snegu, za izlete in spori. — Reklamna cena s posebno kapuco in etuijem samo 70 Din, franko, zacinjena, poslana po poštnem povzetju, dva kosa 138 Din. Razpošilja A. Mařík, export, Praha XII, Londýnska 57. (Če ne bi ugajala, jamčimo zameno.) Naslov natančno napisati.

Kupim večjo količino prvovrstnih

NAMIZNIH JABOLK

proti takojšnjemu plačilu. Cenjene ponudbe z navedbo vrst in množine na: Frane Oset junior, Vransko pri Celju.

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zalogo dežnikov, solčnikov in sprehajalnih palic. Popravila točno in solidno.

Prvovrstna apnena jajca

v zabojih po 720 ali 1440 kom.
Din 128 kom. postavno Poljčano, vključno zaboja, razpošilja po povzetju

Exportna družba

Mathis - Suppanz in drug
Maribor - Pošta: preda! Slov. 6

NAZNAVILO

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjamo, da smo prevzeli znano

gostilno »PRI DOBRI KAPLJICI« - prej Rupan Ljubljana, Tržaška cesta 11, naspr. tob. tovarne. Postregli bomo vedno z gorkimi in mrzlimi jedili. Vsako soboto in nedeljo domače krvavice, jetrnice in pečenice. — Točijo se pristna štajerska in dolenska vina. — Kurjeno zimsko kegljišče za klube na razpolago. — Točna postrežba, solid. cene! Za obilen obisk se priporoča

Gostilna »Pri dobri kapljici«

Na novo urejen

Moderno opremljen

HOTEL ŠTRUKELJ V LJUBLJANI

v neposredni bližini glavnega kolodvora, vogal Koldvorske ulice in Dalmatinove ulice
Centralna kurjava, tekoča topla in mrzla voda v sobah, najmodernejša kopalnice. Prvovrstna restavracija in meščanska kuhinja. Telefon 2941
Za obilen obisk se priporoča **JERNEJ ČERNE**

Postrežba solidna

Cene zmerne

Zahvala

Vsem, ki ste lajsali težke dni bolezni in smrti naše drage, blagopokojne mame, gospe

Ivane Prosenc

se vam iskreno zahvaljujemo. — Posebno zahvalo smo dolžni gospodu dr. V. Špornu za njegove požrtvovalne obiske, prečastitemu gospodu prof. dr. Andr. Snoju kot duševnemu zdravniku, pevskemu zboru drž. moškega učiteljišča za zadnjo pesem, darovalcem cvetja in sploh vsem, ki so njej in nam stali na strani ob najtežjih urah.

Sveta maša zadušnica se bo brala v cerkvi sv. Jakoba v ponedeljek dne 11. novembra ob 7 zjutraj.

Ljubljana - New Jersey, dne 10. novembra 1929.

Rodbina Prosenc - Mertel.

Potrži najgloblje bolesti naznanjamo v imenu vseh sorodnikov, da je Vsemogočni vzel k Sebi našega predobrega soproga, nadvse skrbnega očeta, dedka, brata, tasta, svaka in strica, gospoda

Adolfa Sadarja

ravnatelja državnega vzgajališča v pokoju

dne 9. novembra ob 11 dopoldne, previdnega s svetotajstvi. Vse njegovo življenje je bil en sam delaven dan. Pogreb nepozabnega rajnika bo v ponedeljek dne 11. novembra 1929 ob 14 popoldne iz doma žalosti, Poljanski nasip 52, na pokopališče k Sv. Križu. Svete maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah. Predragega rajnika priporočamo v molitev.

Ljubljana, dne 9. novembra 1929.

Zalujoče rodbine: Sadarjeva, dr. Drobničeva in Gerlovičeva.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in tancem pretužno vest, da nas je po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče za vedno zapustil naš ljubljeni mož, oče, brat, stari oče, tast in stric, gospod

IVAN LAVRIČ

trgovec in posestnik v Cerknici.

Pogreb dragega pokojnika bo v torek dne 12. novembra ob 9 dopoldne.

Cerknica, dne 9. novembra 1929.

Zalujoče družine:

Lavrič, Šuštaršič, Stiplovsek.

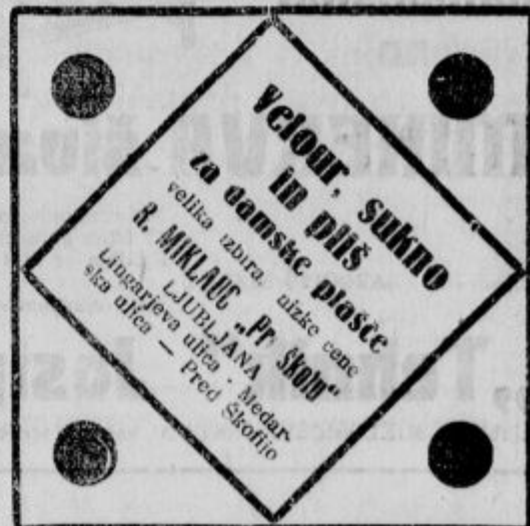
KRASNE KODRE

neomejeno trajne pri vlažnem zraku ali potenju dosežejo dame in gospodje brez škari kodrak s HELA - RODRALOM. Tudi najlepši bubikopf se potepša s Helo, ker je nepotrebna vsaka ondulacija. Velik prihranek na času in denarju, pospešuje rast las. Vaša podoba Vas bo iznenadila. Takoj po vporabi obilo onduliranih kodrov, krasne frizure. Mnogo zahvalnic. Posebno gledališke umetnice so polne hvale.

Cena 12 Din (3 steklenice 28 Din).

Dr. Niko. Nemeny - Nošice - pošta: preda! 12/231 c. s. R.

Dražba konj

Kobilarna Verd, obč. Vrhnika, srez Ljubljana razpisuje za četrtek dne 21. novembra 1929

prostovoljno javno dražbo

naslednjih čistokrvnih konj:

Žrebci:

1. »Bej« (Sagija - Maestoso), sirast lipicanec, roj. 1. julija 1926, viher 157 cm, pas 168 cm.

Kobile:

- 2. »Agae« (Baranja - Neapolitano), rdečkasto-bela lipicanka, roj. 10. apr. 1925, viher 162 cm, pas 181 cm.
- 3. »Bistra« (Nereiva - Neapolitano), temno sirasia lipicanka, viher 160 cm, pas 175 cm.
- 4. »Baranja« (Baranja - Tulipan), kostanjeva lipicanka, roj. 27. avg. 1913, viher 163 cm, pas 189 cm.
- 5. »Nereiva« (Narenta - Pluto), rdečkasto-bela lipicanka, roj. 21. maja 1913, viher 159 cm, pas 179 cm.

Skopljenci:

- 6. »Barin« (Baranja - Maestoso), kostanjev lipicanec, roj. 23. jul. 1926, viher 162 cm, pas 180 cm.
- 7. »Cirus« (Baranja - Maestoso), rdeč lipicanec, roj. 28. junija 1927, višina 158 cm, pas 165 cm.
- 8. »Cid« (Nereiva - Maestoso), temnordeč lipicanec, roj. 4. febr. 1927, viher 159 cm, pas 172 cm.
- 9. »Triglav« (Seva - Gata), polikrven Anglež, kostanjeve barve, roj. 22. avg. 1925, viher 168 cm, pas 184 cm.

Dražba se prične ob 9 dopoldne na dvorišču Kobilarne Verd.

Kupci lahko konje poizkusijo v vozu in sedlu. Rodovniki na razpolago.

Zveze z Ljubljano:

vlak:

odhod ob 7.50	Ljubljana	prihod 17.35
odhod ob 8.25	Vrhnika	odhod 16.55

avtobus:

odhod ob 9.00	Ljubljana	prihod 11.30, 14.55, 18.35
odhod ob 9.35	Vrhnika	odhod 13.25, 14.15

Podrobna pojasnila daje lastnik kobilarne:

Jos. Lenarčič

veleposestnik — VERD, pošta VRHNIKA.

Zahvala

Vsem, ki so spremlili našo nepozabno mamo, staro mamo, sestro, teto in taščo, gospo

Marijeto Pirnat voj. Novak

k večnemu počitku, molili za njo in ji darovali na grob cvetja, naša najprisrčnejša zahvala! Posebno se zahvaljujemo še veleč. g. priorju Učaku za vodstvo pogreba, preč. gospodom: prof. Pengovu, župniku Pavlinu, vodji škof. zav. Stularju in prelektu Klemenčiču, sol. vod. g. Petje in njegovi gospej soprogji učiteljici in rodbinama Pečnikarjevi in Cedilnikovi, ki sta nam stali v bolezni in ob smrti tako požrtvovalno ob strani in vsem onim št. Jakobskim župljanom, ki so se v tako obilnem številu udeležili pogreba in tako pobožno molili za drago nam rajnico. Vsem: Bog blažaj!

St. Jakob ob Savi, Ljubljana, dne 10. novembra 1929.

ZALUJOCI OSTALI.

Brezpogojno — ogljete pred nakupom odelje na novejši ili strovani cenik veletrgovine Stermeckl, katerega dobite na zahtevo taloj brez plačila. Izbrali si boste lahko pralno odelje vseh vrst so lidne ročne izdelave po sledenih nizkih cenah: flanel 150, kambrik 144, rus 150, klof 165, rožast 280, tiger 250, osteljne garniture 530, 275, modras garniture 75, 89, proge na moter po Din 2250. Razen tega najdete v ceniku še mnogo drugih predmetov po najnižjih cenah. Kar ne ugaja, se zamena ali vrne denar. Čez Din 500 -- poštnine proste pošiljke.

R. STERMECKL, Celje št. 18, Slovenija

Med
vsemi
najboljšimi
SO

MINERVA šivalni stroji

Najprečiznejše izdelane, v najlepši opremi.
15 letna garancija za vsak komad.
Prodaja se tudi na obroke.

CENE SO NAROČITO NIZKE!

Pred nakupom si sigurno ogledite našo zalogo.

„Tehnik“ Josip Banjai

Ljubljana, MIKLOŠIČEVA CESTA 20. Nasproti sodišča. V palači Okrožnega Urada

Za jesensko in zimsko sezijo
priporoča:

JANKO ČEŠNIK
LJUBLJANA - Lingarjeva - Stritarjeva

svojo bogato

Zalogo

za moške fine in športne
obleke, črni in modni kam-
garn, ševjot, sukno za zim-
ske suknje, blago za po-
vršnike. - Samo čehoslova-
škega in angleškega izvora

Zalogo

za ženske obleke, kostume,
plašče, velur, kaša, rips,
zamet - Krasna izbira
modnega zameta

Zalogo

finih volnenih in pavol-
natih pokrivačev, prešite
odeje, lasnega izdelka. -
Raznovrstne preproge, te-
kači, predložki, postelj-
ne garniture, zavese -

Zalogo

belega perlnega blaga iz
prvovrstne znane tovar-
ne B. Schroll sina - Čeh-
oslovaška

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najboljše in najcenejše
pri stari, priznani tvrdki H. SUTTNER,
LJUBLJANA, Prešernova ulica 4 (poleg
franciškanske cerkve) - Največja in naj-
solidnejša razpošiljalnica. Razpošilja v vse
kraje tu- in inozemstva.

Zahtevajte brezplačni cenik
H. Suttner, Ljubljana 2

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici,
znamk IKO, OMIKO, AXO.

China srebrno jedilno orodje s 50 letno
pismeno tovarniško garancijo.

PUH - PERJE
R. MIKLAUČ LJUBLJANA

Ob prvem kihlu, ob najmanjšem
ččegetanju v nosu ali grlu za-
tecite se takoj k razkužilnim
pastiljam

„VALDA“

ki preprečujejo, lajšajo in od-
pravljajo vnetje sluznic ter
povzročujejo njihovo odpornost
zoper prehlajenje, nahod, vnet-
je krljca, katar itd.

Pastilje

„VALDA“

zabranjujejo nahodu razširje-
nje na prsa. Tudi apazite, zahte-
vajte vedno samo izvirec pastile

„VALDA“

Prodajajo se izključno le v
škafličicah z napisom „VALDA“
v vseh lekarnah in drogerijah.

ANTOXYD
N
T
O
X
Y
D

Edina zaščitna barva proti rji in kislinam

popolnoma jugoslovanskega izvora

Neuničljiva!

Nestrupena!

Štirikrat kritnejša

izdatnejša

od minija

trajnejša

Najboljša!

Najekonomičnejša!

Lepivo (kit) Antoxyd

Ivori prožne in odporne spoje na ceveh za paro, kisline,
vodo, plin, zrak.

Rudarska združba Trojana
Dunajska cesta 1/IV, Ljubljana

Kadar pridete v Maribor

in predno si nakupite modno in manufakturno blago za
moške in ženske obleke, zimske suknje, površnike, plašče,
raznovrstnega platna in barvito, poglejte si bogato
zalogo v staroznani trgovini

KAROL SOSS nasl. PAVEL KÜHAR

modna in manufakturna trgovina

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 9

Postrežba točna in solidna Cene ugodne

Spodnještajerska ljudska posojinica

v Mariboru - Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarne
stroke spadajoče posle

Obrestuje vloge po najvišji obrestni meri ter ne od-
teguje vlagateljem rentnega davka

Halo!

Jesenice

Radio!

Zadostno izbiro, najugodnejši nakup, največjo garancijo, naj-
solidnejšo postrežbo - Vam nudi

Radio - Jože Markez
Jesenice 54

Krznarstvo! Naznanilo Krznarstvo!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem se

preselil s svojo krznarsko delavnico

iz hiše Šmalc, Marijin trg št. 1, v

Kolodvorsko ulico št. 26

pri Orehek-u (dvorišče, levo - blizu »Ljubljanskega dvorca«
in bom svojim odjemalcem nudil najfinejše blago za solidne
cene, ter se priporočam za nadaljnji obisk.

Ivan Knehtl, krznar, Kolodvorska ulica šte. 26.

Stalno in vsak dan dobite sladki jabolčnik

pri
Adalbertu Gusel

Koroška cesta 18 MARIBOR Aleksandrova cesta 59
Prodaja tudi na veliko za gostilničarje

Posteljina samo iz prvovrstnih kvalitet iz higijensko čistega materijala

Odeje iz vate Din 180°- 300°- 350°- 400°

Odeje iz puha Din 900°- 1300°- 1500°- 1800°-

Odeje iz flanela Din 100°- 130°- 140°- 200°-

Odeje volnene Din 300°- 350°- 450°- 500°- 700°-

Plumeaux Din 230°- 300°- 500°-

Zglavniki Din 100°- 150°- 180°- 240°-

Madrace iz afrike Din 350°- 400°- 450°-

Madrace iz žime Din 800°- 1000°- 1200°- 1400°-

Posteljno perje Din 45°- 70°- 120°- 170°- 190°- 300°-

Puh Din 280°- 370°- 540°-

Vzorci pošljem brezplačno na ogled, ako se označijo želeče kvalitete

Zahtevajte brezplačni ilustrovani cenik

„WEKA“ - Maribor 16

Zadružna Gospodarska banka d. d.

v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

Brojavni naslov: Gospobanka

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000°-, vloge nad Din 400.000.000°-

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Izvršuje vse vrste bančnih poslov
pod najugodnejšimi pogoji. -
Glavno in največje zastopstvo v
Sloveniji za prodajo srečk Drjav-
ne razredne loterije.

Podružnice:

Bled, Celje, Djakovo, Kočevje, Kranj,
Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Sibenik.

Prodaja obveznic 7% drž. invest.
posojila ter 2 1/2% vojne odškod-
nine in vseh vrst vrednostnih
papirjev tudi na obroke pod
ugodnimi pogoji.